

Ponosno in z uspehi stopamo v obdobje novih ekonomskih odnosov in utrjujemo razvoj neposredne demokracije. S tem uresničujemo ideje, ki so pred dvajsetimi leti vodile delavski razred Jugoslavije v odločilen boj z najtemnejšimi silami, ki so grozile uničiti napredna stremjenja človeštva, ga oropati dostojanstva in idej svobode ter ga pahniti v okove najhujšega zatiranja in izkoriščanja, hujšega kot kdajkoli v človeški zgodovini.

Letos praznujemo naš občinski praznik, ki sovpada v jubilejno leto, ko slavimo 20. obletnico vstaje jugoslovanskih narodov. V teh revolucionarnih dogajanjih ima tudi delavsko Celje svoje častno mesto. Revolucionarno gibanje na našem področju sega daleč preko dvajsetih let nazaj. Spopad se je začel ob prvih organiziranih gibanjih delavskega razreda, katerega najzavednejši del se je najbolj dosledno bil z reakcionarnimi silami tedanjega časa. Pod zastavo Partije pa so majzvestejši sinovi in hčere delovnega ljudstva pripravljali široke množice na dokončen obračun z vsem, kar se je zoperstavljalo naprednim težnjam in zakonitostim razvoja družbe.

Ko se je sramotno zrušila ne-ljudska predvojna Jugoslavija, ko je nemški fašizem na Štajerskem pokazal svoj zverinski obraz, je odločnost in daljnovidnost Partije tudi na našem področju prizgala plamen upora. 20. julij 1941 je z ustanovitvijo prve celjske čete bil v olajšanje in vzpodbudo zatiranemu ljudstvu. Kljub težkim, obupa polnim pogojem ta plamen ni nikoli več pojenjal. Vedno bolj je žarel v zavesti množic, kot duh junaške celjske čete, ki je po tragičnem koncu živela dalje v prvem štajerskem bataljonu, legendarnem pohorskem bataljonu, kozjanskem odredu in ob prihodu herojske Štirinajste divizije vzplamtel v splošnem uporu na Štajerskem.

Revolucija z zmago njenega orožja ni bila končana. Nadaljevala se je z delovnimi napori, z uveljavljanjem in graditvijo novega družbenega sistema. Podružabljanje sredstev za proizvodnjo, uvedba delavskega samoupravljanja, uveljavitev komunalnega sistema, nova gospodarska politika in naš čvrst korak po poti neposredne demokracije, so prav tako pomembne in odločilne v našem razvoju, kot so bile zmage v obdobju oboroženega boja.

Kot so se ideje prvotno maloštevilnega revolucionarnega jedra delavskega razreda razvile in vse bolj postajajo stvarnost, tako se je tudi zavest prvih revolucionarjev v revoluciji in povojni graditvi utrnila v širokih delovnih množicah.

Delovni ljudje celjske občine stojijo danes v isti vrsti z vsemi našimi narodi na trdnih temeljih, ki so plod dvajsetih let našega boja in naporov. Naš delovni človek se bo kot proizvajalec in upravljalec vedno bolj uveljavljal, kolikor večja bo njegova zavestna udeležba pri naših skupnih naporih.

Praznično razpoloženje nam vlija novih moči, velika dogajanja, v katerih središču se nahajamo, nam odpirajo in zagotavljajo lepšo in zanesljivejšo perspektivo, ki je vredna človeka. Vsak naš korak in uspeh v našem družbenem razvoju krepi boj delovnih množic vsega sveta, utrjuje mir, tvorno sodelovanje med narodi, s tem pa tudi našo srečnejšo bodočnost.

Take misli in želje, taka zavest naj nas spremlja skozi praznične dni. Občanom celjske občine v imenu Zveze komunistov čestitam k prazniku občine.

TONE SKOK

MLADINCI IN MLADINKE

srednješolci, ki so se ob zaključku šolskega leta prijavili za udeležbo na osrednji proslavi dvajsetletnice revolucije v Ljubljani, bodo iz Celja odpotovali s posebnim vlakom, v petek 21. julija ob 11.55 uri dopoldne. S tem vlakom bodo odpotovali tudi štiri brigadne formacije — I. celjska MDB »Stirinajste divizije«, II. celjska MDB, ki bo letos avgusta odšla na avtocesto, lokalna MDB, ki bo avgusta delala v Kranju in kranjska brigada v Celju. Tem formacijam se bo pridružila še kombinirana brigada, sestavljena iz brigadirjev, ki so že ali pa bodo še sodelovali na akcijah. Brigadirji naj oblečejo po možnosti brigadirske obleke. Zbor brigad je ob 10. uri zjutraj pred okrajnim komitejem, ostalih pa ob 11. uri pred postajo.

televiznik

CELJE, 14. julija 1961
LETO XI. štey. 26

CENA IZVODU 20 DIN

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE

LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
»CELJSKI TISK«

ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

Slandrov trg v Celju s spomenikom NOB

Veličastno slavlje v Grižah

Zalska občina je od 2. do 9. julija praznovala 20-letnico ljudske vstaje, hkrati pa tudi svoj prvi občinski praznik. Temu praznovanju so bile posvečene mnogoštevilne prireditve od nastopa gasilskih društev preko proslave dneva rudarjev in dneva borcev, fizikturnih tekmovanj do tovariškega srečanja borcev I. Savinjske čete ter drugih prvoborcev in aktivistov v Zalcu, pa uprizoritve napada na rudnik Zabukovco iz 1941. leta ter partizanskega srečanja v Limberku v Grižah.

Vrhunec pa je slavje doseglo zadnji dan, v nedeljo. Dopoldne je bila slavnostna seja občinskega ljudskega odbora, promenadni koncert in meddruštvena tekmovanja v Grižah; popoldne pa je bilo v letnem gledališču veliko kulturno politično zborovanje.

Ze v zgodnjih popoldanskih urah je bila cesta od Zalca do Griž polna ljudi. Onstran mostu si je prva večja skupina poiskala senco pod košatim drevjem; kakih dvesto metrov dalje so pripadniki Ljudske milice ustavljali vozila, kajti sicer bi se bilo treba prebiti na mesto čez travnike in njive. Se nekoliko dalje so vihrale zastave najrazličnejših množičnih organizacij in društev, pod njimi pa je bila strnjena množica njihov članov v živopisnih krojih.

Kmalu po tretji uri je slišati zvoke godbe na pihala in povorka krene proti letnemu gledališču.

Gledališče je prepolno. Prišli so od blizu in daleč in še vedno prihajajo. Na slavnostni tribuni se

dijo prvoborci in predstavniki političnega in družbenega življenja iz občine in okraja: sekretar CK ZKS Franc Simonič, predsednik OO ZB NOV Ivan Kovačič-Efenka, predsednik OO SZDL Franc Lubej, podpredsednik OLO Miran Cvenk, zvezni ljudski poslanec Peter Sprajc, ljudski poslanec dr. Ivan Kopač, predsednik okrajnega odbora za proslavo 20-letnice vstaje Jože Jošt in drugi.

Ko je pevski zbor odpel Internacionalno, je sekretar občinskega komiteja ZKS žalske občine Polde Rajh otvoril zborovanje ter predal besedo grškemu rojaku, prvoborcu in zveznemu ljudskemu poslancu Petru Sprajcu.

Besede zvenijo trpko in grebejo v spomine. Minilo je dvajset let, kar je brezpravno ljudstvo, ki mu je prusko nemški militarizem namenil suženjstvo in uničenje.

dhr

V zibelki Celjske čete

Spet bo zaživela Resevna. Pred dvajsetimi leti se je v njenih gozdovih zbrala prva skupina komunistov, ki je zanelila iskro oborožene borbe proti okupatorju in domačim izdajalcem na širšem celjskem območju, zdaj pa se bo pod krošnjami drevca na tem hribu pri Sentjurju zbralo na tisoče ljudi šentjurske in celjske občine, da počaste veliko obletnico revolucije jugoslovanskih narodov in s tem tudi borce Prve celjske čete.

ZVEZNI SEKRETAR ZA DELO Ljubčo Arsov v Celju

V torek je celjski okraj obiskal zvezni sekretar za delo tovariš Ljubčo Arsov. Spremljali so ga predsednik Izvršnega sveta LRS tov. Boris Kraigher, republikanski sekretar za gospodarstvo inženir Viktor Kotnik in pomočnik zveznega sekretarja za delo tovariš Roman Albreht.

Visoki gostje so v Celju najprej obiskali Tovarno emaljirane posode, kjer so se zanimali za razne probleme, zlasti pa za razvoj decentralizacije in za probleme razdeljevanja dohodka. Po ogledu Emaljirke je gostom priredil v mali sejni sobi občinskega ljudskega odbora še kratek sprejem predsednik celjske občine tov. Franc Rupret. Tu so gostje dobili Po sprejemu na občini so v spremstvu sekretarja Okrajnega komiteja Zveze komunistov Slovenije tov. Franca Simoniča gostje odšli v Velenje.

Mladinski rekord!

Kljub izdatnemu porazu v tekmi proti »Veležu« iz Mostarja je celjska plavalna ekipa v tem dvoboju zabeležila svoj največji uspeh. Boris Orel je daleč najboljši na najdaljši prog, mladi Dani Vrhovšek pa je znova popravil svoj čas v hrbnem slogu in za desetino sekunde popravil tudi državni mladinski rekord. Slej ko prej pa drži trditelj, da ima »Neptun« nekaj odličnih plavalcev, vendar pa ekipa kot celota ni tako dobra.

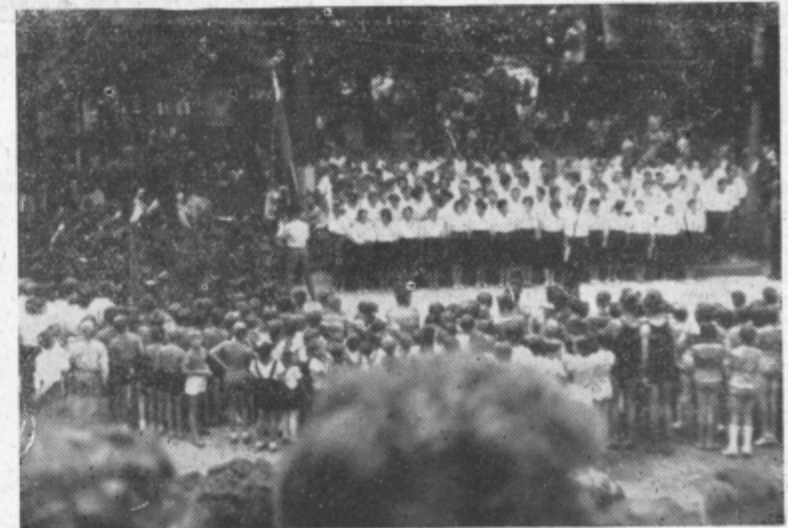
Glavna proslava na Resevni bo v nedeljo, 16. julija. Sicer se bodo že dan prej zbrali na njenih pomočjih borci in taborniki, ki bodo zakurili kresove in obudili spomine na tiste dni pred dvajsetimi leti. V nedeljo pa se bo osrednja svečanost začela ob desetih dopoldne. Na njej bo med drugim govoril tudi nekdanji komandir Prve celjske čete Peter Stante-Skala. Ostali del proslave bodo izpopolnili pevci, recitatorji in godba na pihala. Za zanimivo prireditev so poskrbeli tudi strelci, ki bodo izvedli množično tekmovanje z zračno puško.

Drugi del proslav v počastitev dvajsete obletnice vstaje ter na čast praznika mesta Celja, 20. julija, kot spomin na ustanovitev Prve celjske čete, pa se bo odvijal takole:

V sredo, 19. julija se bo ob petih popoldne začel na stadionu Bo-

risa Kidriča velik atletski miting s sodelovanjem nekaterih najboljših atletov JLA. To prireditev pa bodo izpopolnili še orodni telovadci ter judoisti Olimpa.

Bogat in zanimiv pa je program prireditev na sam praznik Celja, to je za 20. julij. Tako bo ob devetih dopoldne otvoritev novega gasilskega doma ob Dečkovi cesti, ob enajstih bo v mali dvorani Narodnega doma odprta razstava narčrtov in maket za kulturni center celjskega mesta. Medtem, ko bo ob dvanajstih skupna slavnostna seja Občinskega ljudskega odbora ter Občinskega odbora Zveze borcev, bo ob petih popoldne slavnostni zaključek del pri regulaciji Savinje. Ob tej priložnosti bodo pri novi brvi čez Savinjo odkrili še spomenik savinjskemu splavarju. In končno bo ob 18. uri komemoracija pri novi grobnici na Golovcu.

V letnem gledališču v Grižah so v nedeljo ob svečani proslavi 20-letnice vstaje pripravili tudi bogat kulturni program. Na sliki vidimo mešani zbor med nastopom

VSI V LJUBLJANO na osrednjo proslavo 20-letnice vstaje

V petek, 21. julija bo Ljubljana odeta v navdse slavnostno oblačilo. Ta dan bo v glavnem mestu naše republike osrednja republiška proslava v počastitev dvajsete obletnice revolucije, proslava, ki bo na vse udeležence zapustila prav gotovo nepozaben vtis. Saj na koncu koncev ne gre samo za proslavo pomembne obletnice začetka oborožene vstaje, temveč istočasno za obuditev vseh tistih spominov iz dela Komunistične partije v predvojnem razdobju, za revolucijo, borbo in zmago ter končno za uspehe, ki smo jih dosegli v letih po vojni.

Dvajset let je minilo od tistih dni, ko so najboljši sinovi in hčere naših narodov začeli s svojo krvjo in življenji pisati najsvetlejši dne naše zgodovine. To so veliki zgodovinski dnevi. Spomini nanje bodo prehajali iz roda v rod in bodo budili v njih občutek ponosa, je med drugim v svojem govoru na proslavi v Titovem Užicu dejal predsednik Tito. To velja tudi za proslavo v Ljubljani, ki bo prav tako kot vse ostale vzbujala občutek ponosa, velikega ponosa. Zato, vsi v Ljubljano. Ne zamudite srečanja ob tako pomembnem jubileju! Ljubljana bo lepo sprejela na

desettisoče in še več gostov iz vseh predelov naše ožje domovine. Na novo urejenem prostoru v Tivoliju se bo lahko zbralo okoli 250.000 ljudi. Ves ta prostor bo obdan z objekti, ki bodo služili poznejši zabavi, na južni strani pa bosta oder in tribuna za pevce. V sredini zborovalnega prostora bo 60 metrov visok stolp za žaromete, ki bodo osvetljevali vso okolico.

Glavna proslava se bo začela ob osmih zvečer. Naznanilo jo bo 16 fanfaristov. Zatem bodo združeni pevski zbori in godbe zapeli in zaigrali Internacionalno. V tem času bodo na drogove dvignili jugoslovansko, slovensko in partijsko zastavo. Spet bo zadonela pesem. Po slavnostnem govoru bodo nastopili še združeni pevski zbori. Proslavo bodo izpopolnili ognjemeti z gradu, nebotičnika, Tivolija in helikopterja. Po zborovanju bo prosta zabava ne le na zabaviščnih in gostinskih objektih v Tivoliju, temveč tudi v vsem mestu. Celo mesto bo eno samo veliko zabavišče. Po zborovanju bodo z izbranimi sporedi nastopili najpomembnejši umetniški ansambli in športne skupine. Skratka zabave in razvedrila za vse in za vsakogar.

V celjskem okraju se priprave za udeležbo na proslavi v Ljubljani v glavnem že bližajo koncu. Po prevoznih sredstvih sodeč, ki bodo tisti dan vozila proti Ljubljani, se bo samo iz celjskega okraja udeležilo osrednje proslave nad 18.000 ljudi. Gotovo pa

je, da bo ta številka v resnici še višja.

NEKAJ SPLOŠNIH NAVODIL ZA UDELEŽENCE PROSLAVE V LJUBLJANI PA PRIROČUJEMO NA DRUGI STRANI LISTA.

Odslej več skupnega dela

V ponedeljek je bil v Narodnem domu plenum okrajnega komiteja Ljudske mladine. To pot se je sestel z namenom, da bi obravnaval probleme študentske mladine, pod drugo točko dnevnega reda pa da analizira delo klubov mladih proizvajalcev v industriji. Plenum je vodil Zvone Dragan, udeležila pa sta se ga še podpredsednik OLO tov. Cvetko Pelko in predsednik politično ideološke komisije pri okrajnem odboru SZDL tov. Srečko Pratlner.

V uvodnih mislih, ki jih je plenumu posredoval predsednik okrajnega odbora Zveze študentov Tone Mastnak, je bilo največ besed o štipendiranju. Tako je že v uvodu povedal, da je sedanji sistem štipendiranja zastarel in da bo zato treba vnesti vanj korenite spremembe. Ko je govoril o nujnosti štipendij, je poudaril, da je štipendija ekonomsko upravi-

čena le v primeru, če je za podjetje to smotrna investicija, študentu pa solidna podpora za študij. Povprečna višina štipendij — sedem tisoč dinarjev — v novih pogojih ne zadošča več. Študent, ki nima vsaj dvanajst tisoč dinarjev mesečnih dohodkov, nima zagotovljenih osnovnih življenjskih pogojev. Vse to podaljšuje dobo (Nadaljevanje na 3. strani)

Mnogo je že kanilo besedi o delovnem programu novega ameriškega predsednika Kennedyja in marsikateri že tudi o tem, da program narediti ni težko, težko pa ga je izpolnjevati, ko zadane na težave, predsejem pa na protiprograme svojih zopernikov. Zato morda ni odveč, če povzamemo še enkrat glavne črte njegove nastopne poslanice, ki jo je naslovil na sodržavljane. Pred njimi je prisegel, a tudi »pred vsemogočnim bogom«, kakor pravi. Kaj je prisegel? Da bo branil — svobodo za vsako ceno, da bo zanj podpril vsakega prijatelja in kljuboval slehernemu sovragu. Stare prijatelje ZDA vabi k složnemu sodelovanju: »Če bomo združeni, bo le malo tega, česar ne bi zmogli v bojnem metehu novih skupnih pustolovčin. Če bomo razdvojeni, bo le malo tega, kar bi zmogli — zakaj silovitemu kljubovanju se ne moremo upreti samo z naključnim početjem, razcepljeni in neenotni.«

Novo, mlade države vabi v krog svobodnega sveta, češ, naj branijo pridobljeno svobodo in naj ne zahajajo tigra, da jih ponese k oblasi. Če bodo to storile, jih bo tiger požrl (katerega tigra misli Kennedy, menda ni težko uganiti).

Latinska Amerika naj ve, da jo bo njena severna sestra rešila revščine, ne zato, ker isto hočejo tudi komunisti, ne zaradi popularnosti ampak zato, ker je tako prav, in ker samo tako lahko reši redke bogatine — Latinska Amerika pa naj ve, z njo pa vse druge sile, da namerava ameriška polobla slej ko prej sama gospodariti v svoji hiši.

OZN ne sme biti forum psovanja, ampak zaščitnik slabotnih novincev. Države, ki hočejo biti sovražnice ZDA, naj se potrudijo, da ohranijo mir. ZDA jim ne bodo nudile izkušnje s šibkostjo, ampak se bodo oborožile zadovoljivo toliko, da jim orožja ne bo treba nikoli uporabiti. Samo ravnotežje groze, groze pred smrtno silo atoma, zadržuje moriško roko poslednji vojni človeštva. Obe strani sta prekomerno obremenjeni s stroški moderne oborožitve, zato bi pogajanja ne smela potekati iz bojazni. Obravnavamo probleme ki nas združujejo, ne tiste, ki nas ločujejo. Obe skupini držav naj absolutno nadzorujeta orožje, ki grozi z absolutnim uničenjem. Znanost naj ustvari srečo, blaginjo, ne strahot in škodo. Iz džunglji sumničnega in nezaupanja zgradimo mostiče sodelovanja, ne trepetajmo za ravnotežjem, ampak ustvarimo svet zakonitosti, v katerem bodo močni ostali pravični, slabotni pa bodo varni, mir za zmerom zagotovljen.

To ne bo jutri, to morda ne bo niti v štirih letih, toda začeti je treba s sporazumevanjem, če hočemo odpraviti poglavitne sovražnike človeštva — trinitstvo, revščino, bolezen in vojno.

Kennedy je končal s pozivom na Amerikance, naj ne mislijo, kaj lahko domovina zanje stori, ampak kaj oni zanj lahko stori, kaj lahko stori vsi Amerikanci za svobodo človeštva, in končno dal svoji vladavini še religiozni kličaj.

Poslanica je v lepe besede zavila vsa poglavitna vprašanja sodobnega sveta, in vključila vse idejne in razredne osnove hladne vojne ki jih je postavil stari Churchill v Fultonu leta 1946.

In zdaj še kratka konfrontacija s prakso prvih mesecev njegove vladavine.

Ceprav je prevzel Dullesove in Eisenhowerjevo dediščino ali pa prav zato, je pokazal v nekaterih svojih potezah, da bi rad ustvaril nekaj trajnega, dokončnega in določnega. Če hoče uresničiti svoj načrt ekonomske pomoči, potem mora osvoboditi nekaj sredstev, ki se trošijo za oboroževanje, nekaj sto milijonov dolarjev dnevno po vsem svetu. Če hoče svobodnemu svetu razširiti »Domat«, mora pričrati nove države, da jim kapitalistična pomoč lahko več nudi kot socialistična. Tu je Kennedy že požel nekaj težkih neuspehov v Južni Koreji, v Južnem Vietnamu, v Laosu, v ZAR, v Kongu pa se je razgalil kot dobro kamufliran neokolonialist. Blamažo je doživela tudi njegova politika v Latinski Ameriki.

Nekateri so videli v dunajskem sestanku drzno potezo ameriškega predsednika. Zdaj je že jasno, da je do tega moralo priti in da je samo odraz nujne potrebe današnjega časa.

Toda, če bo Kennedy zares hotel nekaj storiti, bo moral tiste besede o nalogah znanosti vzeti zares.

T. O.

PRI NAS JE ČLOVEK, LJUDSTVO VSE. NAŠ POGLAVITNI SMOTER JE, ČIMPREJ IN ČIMBOLJ ČLOVEŠKO USTVARITI BOLJŠE ŽIVLJENJE LJUDEM, POSAMEZNIKOM IN VSEJ SKUPNOSTI.

POHOD v počastitev jubilejnega leta

Osrednje proslave dvajsete obletnice ljudske revolucije, ki bo v Ljubljani, se bo udeležilo tudi okrog pet tisoč mladincev in mladink celjskega okraja. S posebnim vlakom bo odpotovalo v Ljubljano okrog tisoč srednješolcev, ki se jim bodo pridružile še štiri mladinske delovne brigade celjskega okraja. Ostala mladina — predvsem delavska in kmečka — pa bo prišla v Ljubljano s svojimi delovnimi kolektivi.

Posebnost letošnjega praznovanja bo pohod pohorske brigade Miloša Zidanske, ki jo bodo sestavljali borci in mladinci ter mladinke celjskega, mariborskega in murskosoboškega okraja. Brigada bo odpotovala iz Maribora že jutri in se bo napotila skozi Slovensko Bistrico in Oplotnico na bojišče Pohorskega bataljona na Osankarico. Tu bodo tudi prenočili, naslednji dan pa krenili proti Pesku in Lovrencu na Pohorju v Ribnico. Od tod bodo pot nadaljevali po partizanski poti proti Bručkovj baraki — Robniku — Kristanovi žagi in preko Antona v Trimož na Pohorje. Ta večer bodo prenočili v Vuzenici, sedemnajstega julija pa bodo nadaljevali pot proti Dračgradu in Slovenj Gradcu, kjer si bodo ogledali muzej narodnoosvobodilne borbe. Nato bodo obiskali še Mislinjo in po kratkem počitku krenili proti Vitanju, Stranicam in Zrečam. Od tod se bodo naslednji dan napotili proti Dobrni in Velenju in se ustavili šele v Gornjem gradu. Devetnajstega julija se bodo usmerili proti Črncu in Kamniku, kratek čas postali v Motniku, nato pa nadaljevali pohod proti Trojanam in Zagorju. Dan nato bodo obiskali Savo, Litižo, Mirno in Trebnje, naslednji dan — 21. julija pa obiskali Urh pri Ljubljani.

Ves čas pohoda bo brigada — v krajih, kjer bo prenočevala — prirajala partizanska srečanja, rajanja, razgovore itd.

V zadnjem tednu na DOMOVINI

Petek, 7. julija
V POČASTITEV dneva vstaje srbskega ljudstva so bile v mnogih krajih te republike slavnostne proslave in druge prireditve. Najpomembnejše proslave pa so bile v Arandjelovu, na Kosmaju, v Beli Crkvi in Vitimirici pri Peči.

Sobota, 8. julija
PRESEDNİK TITO je prispel na Brione, kjer bo ostal nekaj časa na okrevanju.

Nedelja, 9. julija
V POČASTITEV 20-LETNICE VSTAJE so bile v Črnomlju velike proslave slovenskih železničarjev, med katerimi so odkrili spominska obeležja v Veliki Bači in v Stranski vasi ter izročili namenu novi postajni poslopji v Semiču in Rosalnicah.

Ponedeljek, 10. julija
LJUDSKA SKUPSCINA BIH je med drugim sprejela zakon o višjem šolstvu.

Torek, 11. julija
V NARODNEM MUZEJU v Ljubljani so odprli zanimivo razstavo »Ure skozi stoletja«.

Sreda, 12. julija
PRESEDNİK Ljudske skupščine Slovenije Miha Marinko je z generalpodpolkovnikom Radom Pehačkom obiskal gradbišče zasavske ceste na odseku Renke—Zagorje, kjer delajo pripadniki JLA.

Komaj dober mesec je trajala njena aktivnost in vendar je v tem kratkem času, v prvih dnevih oborožene vstaje, zanetila iskro upora in pripomogla, da se je razplamtela v velik in neugasljiv plamen, v vseljudsko borbo proti okupatorju in domačim izdajalcem.

Prva celjska četa.
Zrasla je iz klica Komunistične partije Jugoslavije po upor, nastala je kot posledica aktivnega dela Partije med delavskimi razredom. Ustanovljena je bila v bližini celjskega mesta, na Resevni pri Sentjurju. Svoje močno zaledje je imela v Celju in njegovi okolici, kjer je že v prvih dnevih narodnoosvobodilnega gibanja zraslo nešteto javk in kjer je partijsko organizacijo in Osvobodilno fronto takrat vodil sekretar Tone Grčar.

Prva celjska četa.
Ze v sredini julija so se pri kmetu Muleju na Resevni zbrali njeni prvi borci. Nekaj dni zatem, dvajsetega julija, pa so se sestali v gozdu, nedaleč od te domačije. Spregovoril jim je Franjo Vrnunč-Buzdo, njihov prvi komandir. Ko jim je orisal položaj, ki je nastal

»V boj!«
Tako se je začelo...
Začel se je upor, oborožen upor proti tistim, ki so mislili, da bodo uničili slovensko ljudstvo.

V kroniki Prve celjske čete so razen dvajsetega julija še predvsem pomembnejši datumi. Četrtega avgusta, nekaj minut po polnoči, je plamen zajel velik kozolec na Čatrovem posestvu v Bukovem žlaku. To je bila prva sabotažna akcija, v kateri so sodelovali Franjo Vrnunč, Peter Stante, Hermina Seničar in Karel Vovk.

Tisto in naslednjo noč so se oglasili rdeči petelinji tudi na strehah onih posestev v Spodnji Savinjski dolini, ki so jih Nemci zaplenili takoj po prihodu. Enajstega avgusta sta se Franjo Vrnunč in Peter Stante podala proti Sličnici. Hotela sta si ogledati položaj, kajti četa se je pripravljala za napad na žandarmerijsko postajo. Vendar sta padla v zase-

do. Stante se je rešil, Vrnunč pa so zajeli v strugi Voglajne ter ga štirinajst dni pozneje ustrelili v Mariboru. Tako je Prva celjska četa izgubila svojega prvega komandirja.

Na čelo čete je stopil Peter Stante-Skala.

Sledil je umik. Nemci so napadli staro taborišče, kjer niso našli nikogar.

Borci Prve celjske čete so bili znova na pohodu. Tokrat so se umaknili na Javornik, v Langerjeve peči. Tu so jih šestnajstega avgusta obkolili žandarji. Partizani so se izmuznili iz obroča. Pri tem pa se je težko poškodoval njihov komandir Peter Stante. Padel je čez skalovje. Del čete se je zatekel v bližino Dramelje, drugi del pa v Zvodno, kjer je vzpostavil zvezo s Farčnikovo družino, znano javko Prve celjske čete. Zaradi težkih poškodb, je bil komandir Peter Stante za nekaj časa za akcijo nesposoben. Tedaj je po nalogu Pokrajinskega komiteja prišel na to področje Vilč Slander, Slavkov brat, in sprejel poveljstvo čete. Postal je njen tretji in zadnji komandir.

Spet so sledili premiki. Pot jim je vodila proti Bohorju. Na Dolu pri Planini so za vedno obračunali s komandirjem žandarmerijske postaje. Zatem so odšli v Sentrupert in se zatekli v Zavškov mlin. Vmes je prišla izdaja. Nemci so obkolili mlin. Vnela se je bitka, ki se je končala tako, da so oblegovanci zažgali mlin in z njim vred-

do. Stante se je rešil, Vrnunč pa so zajeli v strugi Voglajne ter ga štirinajst dni pozneje ustrelili v Mariboru. Tako je Prva celjska četa izgubila svojega prvega komandirja.

Na čelo čete je stopil Peter Stante-Skala.

Sledil je umik. Nemci so napadli staro taborišče, kjer niso našli nikogar.

Borci Prve celjske čete so bili znova na pohodu. Tokrat so se umaknili na Javornik, v Langerjeve peči. Tu so jih šestnajstega avgusta obkolili žandarji. Partizani so se izmuznili iz obroča. Pri tem pa se je težko poškodoval njihov komandir Peter Stante. Padel je čez skalovje. Del čete se je zatekel v bližino Dramelje, drugi del pa v Zvodno, kjer je vzpostavil zvezo s Farčnikovo družino, znano javko Prve celjske čete. Zaradi težkih poškodb, je bil komandir Peter Stante za nekaj časa za akcijo nesposoben. Tedaj je po nalogu Pokrajinskega komiteja prišel na to področje Vilč Slander, Slavkov brat, in sprejel poveljstvo čete. Postal je njen tretji in zadnji komandir.

Spet so sledili premiki. Pot jim je vodila proti Bohorju. Na Dolu pri Planini so za vedno obračunali s komandirjem žandarmerijske postaje. Zatem so odšli v Sentrupert in se zatekli v Zavškov mlin. Vmes je prišla izdaja. Nemci so obkolili mlin. Vnela se je bitka, ki se je končala tako, da so oblegovanci zažgali mlin in z njim vred-

do. Stante se je rešil, Vrnunč pa so zajeli v strugi Voglajne ter ga štirinajst dni pozneje ustrelili v Mariboru. Tako je Prva celjska četa izgubila svojega prvega komandirja.

Na čelo čete je stopil Peter Stante-Skala.

Sledil je umik. Nemci so napadli staro taborišče, kjer niso našli nikogar.

Borci Prve celjske čete so bili znova na pohodu. Tokrat so se umaknili na Javornik, v Langerjeve peči. Tu so jih šestnajstega avgusta obkolili žandarji. Partizani so se izmuznili iz obroča. Pri tem pa se je težko poškodoval njihov komandir Peter Stante. Padel je čez skalovje. Del čete se je zatekel v bližino Dramelje, drugi del pa v Zvodno, kjer je vzpostavil zvezo s Farčnikovo družino, znano javko Prve celjske čete. Zaradi težkih poškodb, je bil komandir Peter Stante za nekaj časa za akcijo nesposoben. Tedaj je po nalogu Pokrajinskega komiteja prišel na to področje Vilč Slander, Slavkov brat, in sprejel poveljstvo čete. Postal je njen tretji in zadnji komandir.

Spet so sledili premiki. Pot jim je vodila proti Bohorju. Na Dolu pri Planini so za vedno obračunali s komandirjem žandarmerijske postaje. Zatem so odšli v Sentrupert in se zatekli v Zavškov mlin. Vmes je prišla izdaja. Nemci so obkolili mlin. Vnela se je bitka, ki se je končala tako, da so oblegovanci zažgali mlin in z njim vred-

NEKAJ NAVODIL

Udeležencem osrednje proslave 20-letnice revolucije v Ljubljani v petek, dne 21. julija

Po podatkih, ki jih je zbral poseben odbor za udeležbo prebivalcev celjskega okraja na osrednji republiški proslavi v počastitev 20-letnice vstaje, ki bo v Ljubljani 21. julija, bo iz našega območja odpeljalo v glavno mesto republike 1115 osebnih avtomobilov, nadalje 200 kamionov, 42 avtobusov, 965 motornih koles ter štirje vlaki. Z vsemi temi prevoznimi sredstvi bo lahko v Ljubljano prišlo najmanj 18.000 ljudi iz celjskega okraja.

ODHODI MOT. VOZIL

Da bi bil prevoz vseh udeležencev proslave v Ljubljani opravljen brez zastoja in kar najhitreje, je bil izdelan točen urnik odhodov posameznih vrst vozil iz okrajnih središč. Tako je bilo določeno, da morajo vozniki motornih koles zapustiti Celje 21. julija najpozneje do 12. ure, osebni avtomobili tudi do 12 ure, avtobusi do 12.15 ure ter kamioni do 12.30 ure.

Ker bodo v poznejših urah vozile skozi celjsko mesto dolge kolone vseh vrst motornih vozil iz mariborskega in murskosoboškega okraja, zapoznili vozniki ne bodo mogli kreniti na pot, najmanj pa voziti po glavni cesti Maribor—Ljubljana. V tem pogledu je zaradi varnosti prometa, bo vladala stroga disciplina. Zato je sedaj prosimo vse voznike motornih vozil in njihove koristnike, da upoštevajo prej navedene ure odhodov in da pridejo pravočasno na zborna mesta.

Ze iz časovne razpredelnice o odhodu posameznih vrst motornih vozil iz Celja proti Ljubljani, je očitno, da bodo na čelu kolone vozili motoristi, da bodo njim v krajšem časovnem presledku sledili osebni avtomobili, da se bodo nato zvrstili avtobusi in nazadnje kamioni.

Vsa motorna vozila bodo dobila posebne znake, ki jih bodo morala nalepiti na stekla. Vsi znaki so v obliki trikotnika z rdečim robom, v trikotnikih pa velike črke O (za osebne avtomobile), A (za avtobuse) ter T (za tovorne avtomobile). Motoristi ne bodo imeli posebnih znakov.

Po prihodu v Ljubljano bodo vsa motorna vozila iz severnega predela Slovenije, in tako tudi iz celjskega okraja, parkirala na levi in desni strani Titove ceste od pošče do centralnega stadiona, oziroma na ulicah, ki vpadajo na Titovo cesto z desne, oziroma leve strani na tem predelu.

ODHODI VLAKOV

Vozni redi odhodov posebnih vlakov iz okraja: iz Celja ob 11.55 (mladinski), ob 13.08

iz Velenja, ob 12.48 iz Rogatica in ob 16.47 iz Celja. Na vseh vlakih bo 50% popust.

Da bi preprečili nepotrebno gnečo in prerivanje ter zagotovili polno zasedbo posebnih viakov, bodo delovni kolektivi, oziroma ustreznih občinski odbori prodajali vozne karte že nekaj dni pred odhodom v Ljubljano in sicer na osnovi prijavi, ki so jih zbrale sindikalne podružnice, oziroma politične in družbene organizacije.

PARKIRNI PROSTORI V CELJU

Ker bo večji del motornih vozil iz celotnega celjskega okraja krenil na pot proti Ljubljani iz mesta ob Savinji in da bi tudi v Celju zagotovili nemoteno in najbolj organizirano zbiranje posameznih vrst vozil, so bili določeni naslednji parkirni prostori. Vozniki motornih koles se bodo zbirali na Malgajevi, Kajuhovi in Trubarjevi ulici z vzhodom v ta predel preko mosta pri Vulkanizaciji. Osebni avtomobili bodo imeli zborna mesta pri letališču v Levcu. Tovorni avtomobili, oziroma kamioni se bodo pred odhodom v Ljubljano zvrstili na Dečkovi cesti, z vzhodom z Mariborske ceste, ter vse nadalje po cesti mimo gostilne pri Culku do Joštovega mlina. Zbirališče avtobusov pa bo v Zidanski ulici, oziroma pred Narodnim domom.

ZBIRALIŠČA VOZIL IZ DRUGIH OBČIN

Medtem, ko se bodo na navedenih parkirnih prostorih v Celju zbrala vsa motorna vozila iz celjske, nadalje konjiške, šentjurske, šmarske in laške občine, se bo del vozil iz šoštanjske občine priključil glavni koloni, ki bo krenila iz Celja, na križišču v Petrovčah. Vsa vozila s te strani bodo morala parkirati na cesti, ki pripelje iz Arje vasi, nikakor pa ne na glavni cesti. Tam se bodo morala zvrstiti po istem vrstnem redu, kot bodo vozila krenila na pot iz Celja. Na čelu bodo torej motoristi, za njimi osebni avtomobili, nato avtobusi in na koncu kamioni. Ta vrstni red velja tudi za ostale priključke ki jih bomo še navedli.

Naslednje zborna mesta za vozila bo Žalec in sicer leva stran glavne ceste (odcep). Vozila iz Prebolda in njegove okolice se bodo priključila glavni koloni na križišču v Latkovi vasi. Vozila iz spodnjega dela moziške občine in deloma tudi iz šoštanjske bodo imela svoj zadnji parkirni prostor pred uvrstitvijo v glavno kolono na cesti Narzarje—Sentrupert.

Naslednje zborna mesta za vozila bo Žalec in sicer leva stran glavne ceste (odcep). Vozila iz Prebolda in njegove okolice se bodo priključila glavni koloni na križišču v Latkovi vasi. Vozila iz spodnjega dela moziške občine in deloma tudi iz šoštanjske bodo imela svoj zadnji parkirni prostor pred uvrstitvijo v glavno kolono na cesti Narzarje—Sentrupert.

Vsa vozila, ki bodo čakala na priključitev glavni koloni, se bodo morala zbrati na parkirnih prostorih v Arji vasi, Žalcu, v Latkovi vasi ter v Sentrupertu v tistih urah, ki so predvidene za zadnji odhod posameznih vrst vozil iz Celja. Tako se bodo morali tudi na teh mestih zbrati motoristi najpozneje do 11.30 ure, osebni avtomobili do 11.45, avtobusi do 12 ure ter kamioni do 12.15 ure. Zamudniki se ne bodo mogli vključiti v kolone. Zato še enkrat, bodite točni! Hkrati pa upoštevajte vsa navodila, ki jih bodo dajali reditelji in miličniki.

Posebej opozarjamo, da bodo dvakratne vožnje motornih vozil, povsem nemogoče. To se pravi, da se posamezna vozila ne bodo mogla po prihodu v Ljubljano vračati nazaj in peljati še druge udeležence. Kakor za prihod v Ljubljano, tako bo poseben red vožnje veljal tudi za povratek, za odhode iz glavnega mesta republike.

Podrobnejši vozni red za vsa motorna vozila bo objavljen v nedeljski in poznejših številkah Dela.

PROŠNJA OSTALIM KORISTNIKOM CESTE MARIBOR—LJUBLJANA

Zaradi izrednega prometa in reda, ki bo moral vladati ta dan na cesti prvega reda Maribor—Ljubljana, prosimo vse voznike vprežnih vozov, kakor tudi traktoriste, da v petek, 21. julija krenejo z glavne na stranske ceste že ob desetih. Poznejša vožnja teh vozil na tej cesti bo strogo zabranjena.

Prav tako prosimo kolesarje, zlasti pa tiste, ki bodo zapustili delo od dveh popoldne in ki se bodo iz Celja peljali proti Vojniku, da naj bodo vsaj enkrat disciplinirani ter da naj zavijejo na ceste čez Ljubčno in Trnovlje proti Vojniku. Kolesarji, ki se vozijo v Savinjsko dolino, pa naj ta dan izkoristijo pot ob železnici, ne pa glavno cesto. Sicer pa ta dan ne bodo smeli parkirati na glavni cesti niti avtobusi rednih prog. Tudi oni se bodo morali umakniti, samo zavoljo tega, da bi ne ovirali povečanega prometa.

SERVISNA SLUŽBA

V petek, 21. ter v soboto, 22. julija bo opravljala servisno službo za vsa motorna vozila Avtoobnova ob Ljubljanski cesti.

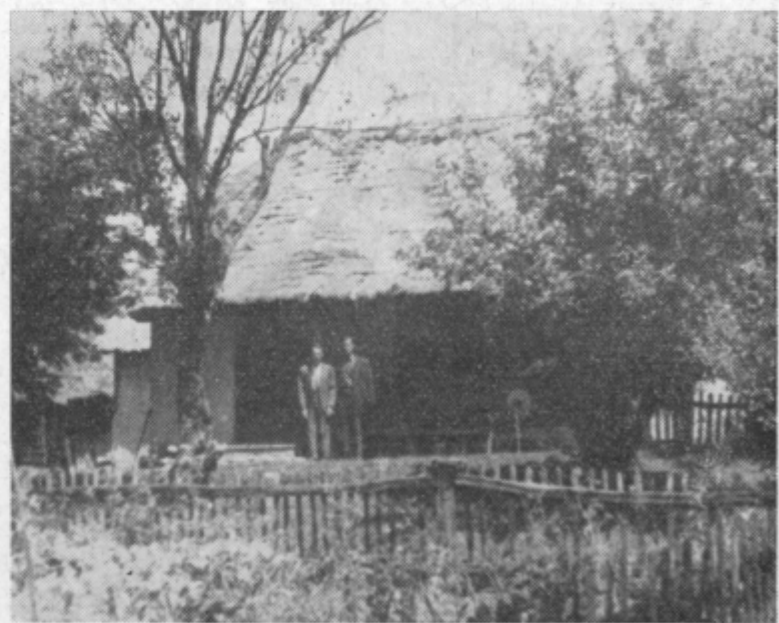
PROSIMO VAS,

da se točno držite vseh teh, pa tudi tistih navodil, ki vam jih bodo dajali reditelji, vodniki, oziroma prometni miličniki. Le s pomočjo največjega razumevanja vseh ter strogega reda, bo moči izvršiti veliko nalogo, ki jo bo moral prav na dan osrednje republiške proslave opraviti promet.

pridružila še Arabca Junis in Krim.

En mesec in sedem dni je bila dolga pot Prve celjske čete. Cetudi kratka, je bila uspešna, saj je potrdila, da to živijo uporno ljudstvo, ki ljubi in ceni svobodo.

Prva celjska četa je bila uničena, toda klic njenega prvega komandirja »V boj za svobodo« je ostal. Za člani Prve celjske čete so ga osvobodili tisoči in tisoči borcev. M. B.

Mulejeva domačija na Resevni

Samo do pol poti...

V TEH DNEH SO BILI SESTANKI VSEH KOLEKTIVOV V CELJSKI OBČINI. NA NJIH SO OBRAVNAVALI USPEH PODJETJA, PROBLEME ANGAŽIRANIH SREDSTEV V ZALOGAH, VPRAŠANJA LASTNIH SKLADOV, INVESTICIJ IN OSEBNIH DOHODKOV. NAMEN TE AKCIJE V CELJSKI OBČINI JE BIL SPODBUDEN, SAJ SO HOTELI Z NJO DOSEČI DVOJE, DA BI SE KOLEKTIVI RESNEJE POGLOBILI V PROBLEMATIKO SVOJEGA PODJETJA, HKRATI PA DA BI ČLANI ZBORA PROIZVAJALCEV SPOZNALI PROBLEME SVOJE VOLILNE ENOTE IN DA BI Z NJIMI BILI SEZNANJENI PREDSTAVNIKI OBČINSKIH POLITIČNIH FORUMOV.

TODA...

Res toda! Kajti že pred začetkom sestankov kolektivov je bilo jasno, da je rok prekratek, da bo zadeva skratka »spejvana« na hitro roko. V vsako podjetje naj bi šli namreč po trije člani komisije (član zbora proizvajalcev, član občinskega komiteja in član občinskega sindikalnega sveta), ki bi morali prednostno podrobno proučiti osnovne probleme podjetja. Toda kako naj proučijo kar čez noč včasih tudi perečo problematiko, s katero se ubadajo v podjetjih in ne največje izobila. Zato, kako naj to problematiko proučijo trije člani komisije za eno podjetje, če je na razpolago samo po en izvod analize stanja za vsako posamezno podjetje. Priznajmo si, to je bilo nemogoče!

Nihče ne more trditi, da zadeva ni uspela, da je zamisel bila slaba in zato ni rodila pričakovanih uspehov. Narobe celo! V mnogih podjetjih so sestanki kolektivov, kjer so obravnavali ključne probleme proizvodnje in boljsega gospodarjenja, zelo lepo uspeli. Toda — znova ta nerodni toda — zadeva navadno ni uspela v onih kolektivih, kjer bi to bilo najbolj potrebno. To pa je tisti del karakteristike, ki ga lahko označimo s »slabo!«. Če to ilustriramo s prispodobno iz tehnike, bi lahko rekli, da so voz pobudnikov akcije zagnali v četrti brzini, a tam, kjer so razprave bile najbolj potrebne, je stroj letel v praznem teku. Stroj je tekkel z vso brzino, »avto« pa je ostal na mestu.

SE ENKRAT O ZBORU PROIZVAJALCEV

Člani zbora proizvajalcev bi morali biti hrbtenica teh sestankov, (morda govorim s stališča ocene nekaterih primerov) toda niso bili. Tako je na primer v IFI bila dobesedno mučna situacija, ko so člani kolektiva javno postavili vprašanje: »Zakaj ni na sestanku člana zbora proizvajalcev, zakaj, če je ta opravičeno odsoten, ni koga iz občine in zakaj niso zanj našli nadomestila.« To so besede članov kolektiva, ki se končno upravičeno sprašujejo, ka-

ko je možno, da jih z vseh koncev grajajo, ko pa je treba podjetju z nasveti pomagati — dejansko kolektivno pomagati, pa ni nobena. To se je namreč pri njih že zgodilo. Kolektiv tudi upravičeno meni, da razgovor s nekaterimi vodilnimi osebnostmi v podjetju ni isto kot razgovor s proizvajalci.

To, kar se je zgodilo v IFI je mučno. Drugje pa so se pripetile še hujše reči. Sestankov kratkoročno ni bilo ob pravem času. Napovedani sestanki kolektivov so izpadli in podobno.

SISTEM DELA IN ODGOVORNOST

V komisijah so bili po trije člani. Občinski komitei in Občinski sindikalni svet sta za svoje predstavnike zadevo rešila preprosto — enako glede sistema dela in odgovornosti. Za zbor proizvajalcev bi to težko rekli. Oba politična foruma sta še posebej obvestila vsa-

kega člana komisije, za katero podjetje je določen in da je dolžan, v primeru če je zadržan, zahtevati nadomestilo. Nekaj telefonskih klicov je bilo potrebnih in zadeva je bila urejena. Razen tega pa sta sekretar Občinskega komiteja in predsednik Občinskega sindikalnega sveta zahtevala kratko ustmeno poročilo o najvažnejših problemih, ki so jih obravnavali. Tako so bili dejansko nekemu odgovorni za svoje sodelova-

nje in končno tudi za analizo stanja v gospodarski organizaciji.

Na občini so ubrali drugo pot — pismeno poročilo s sestanka. Če pa upoštevamo, koliko gospodarskih organizacij imamo v celjski občini in koliko po pismenih poročilih (brez ozira ali je bil na sestanku član zbora proizvajalcev — v nasprotnem primeru bodo namreč poročilo in zapisnik poslali kar iz podjetja), nam je tudi lahko jasno, da ista oseba, ki bi morala imeti pregled nad dejavnostjo industrijskih podjetij ne bo iz poročil dobila tako žive slike

Sličice iz življenja

Na nekem sestanku sem slišal mnenje, da se pritožujejo samo slabi delavci, da samo slabi delavci odpirajo kljuko na raznih vratih, da bi dohiteli svojo pravico, ki jim je ušla. Morda je v takem delček resnice, toda le majhen delček. Naploh pa je pravica vsakega državljana, da si pravico pribori, če mu jo že nekdo jemlje. In tu ne smemo delati razlike med slabim in dobrim delavcem, ker končno nihče pri nas še ni povedal, kdo lahko daje karakteristiko delavcu — ali je dober ali slab in ali lahko išče svojo pravico ali pa je ne sme iskati. Vemo pa, da zakoni — zakoni pa so še vedno zakoni! — ne delajo razlike med dobrim in slabim delavcem.

Nekaj sličic iz življenja tudi zgovorno pobijajo trditve, da samo slabi delavci iščejo pravico. Pustimo imena ob strani in si oglejmo le zakaj ljudje odpirajo kljuko.

Zaposlen sem kot nočni čuvaj. Za delo ob praznikih in ponoči mi priznavajo za 12,5 odstotkov višje osebne dohodke. Delam vsak dan — kar pomeni 30 ali 31 dni mesečno (razen februarja). Dobivam pa le plačilo za 25 delovnih dni. Ali res nimam pravice do plačila za ostale dni, ki so zame bili delovni dnevi?

Gospodinska pomočnica sem. Nesrečo sem imela, da sem se zaplosnila v družini, kjer otroci lahko počenja vse. Službo sem že odpovedala, a me je gospodinja prepovedala. Tako sem ostala še nekaj časa. Ko pa so moji otroci začeli pretepati, sem kratko malo odšla. Hotela sem imeti zaslužek za opravljene delovne dni. Gospodinja pa me je nagnala.

Naredil sem disciplinski prekršek. Takoj so me odpustili. Menil se, da tako ostru kazni ni pravilna. Zato sem se pritožil po redni poti. Disciplinsko sodišče je spremenilo izrek. Tako so me v podjetju kaznovali z denarno kaznijo. S tem so se strinjali sekretar podjetja, šef kadrovskega oddelka, le obratovodja je bil še vedno proti takoj odločitvi. Na delo me ne pustil. Tako se vsak dan javim na delo, delati pa ne smem. Zakaj? Morda, ker nisem všeč obratovodji.

Mile Iršič

No vidite, zaradi tega tej zgodbi tudi ne verjamem!

Tega pa res ne verjamem

Tole zgodbo sem prebral. Stisnjena je bila v uradni okvir, a zato nič manj zanimiva, niti zato bolj verjetna. Preberite in presodite se sami!

Osemnajstletni fant takole pripoveduje:

Učim se v eni največjih tovarn v celjskem okraju, šolar industrijske šole sem še. Seveda delamo tudi v delavnicah. Tako sem pred kratkim delal v mehanični delavnici. Inštruktor mi je naročil, naj očistim stroj. Ker je bilo čiščenje občasno, sem z njega kot po navadi odstranil ostružke.

Ko je inštruktor videl, da nisem stroja očistil do kraja kot ga čistimo po končanem delovniku ob drugi uri, me je zagrabil za lase in me vmes spraševal, zakaj stroja nisem očistil. Iztrgal sem se mu in mu povedal, da sem pač tako razumel njegov nalog. Ker ni odnehal, sem zbežal v drugo delavnico. Toda tudi on je prišel za mano in kar naprej trdil svoje ter zahteval, da stroj do kraja očistim. Bil sem razburjen, pripoveduje mladenič, zato sem se nalogo uprl. Tedaj me je kratko malo zgrabil za suknjič, primerno obrnil in mi prisilil dve zausnici. Tedaj nisem nič več poslušal inštruktorjevih nalogov jeze, oddal sem orodje in odšel domov.

To je res kratka zgodba. Trajala je skupaj komaj dobrih pet minut. A je zato toliko bolj žalostna, če bi se-

No vidite, zaradi tega tej zgodbi tudi ne verjamem!

Intervju

Spremenjen sistem dela

Pred dnevi smo obiskali novega tajnika Okrajnega sindikalnega sveta tov. EMILA PEPELNJAKA. Kateremu smo zastavili nekaj vprašanj o novih in poglobljenih pogojih dela sindikalnih organizacij in občinskih sindikalnih svetov. Na naša vprašanja je takole odgovoril:

— Letošnji občini zbori sindikalnih podružnic in občinskih sindikalnih svetov so pokazali, da se sindikalno delo bistveno spreminja. Da ne moremo govoriti več o sindikalnih izletih, zabavah, temveč, da je delo sindikatov usmerjeno predvsem na gospodarsko področje, na politično torišče, ki je usmerjeno k ustvarjanju pogojev, da bodo kolektivi lahko bolje in uspešneje gospodarili. To pa je bistvena sprememba, kvaliteta sprememba.

Tako so letošnje razprave na občini zborih večinoma zajemale probleme uvajanja novega gospodarskega sistema, decentralizacije, ustanavljanja ekonomskih enot, ustreznih obratnih delavskih svetov in vzporedno s tem decentralizacijo političnih organizacij v kolektivih.

Zelo pozitivna je tudi ugotovitev, da so sindikalne podružnice na občini zborih in na zadnjih zasedanjih pa pri vsakdanjem delu vse bolj posvečale pozornost problemu večje ekonomičnosti in naploh produktivnosti v podjetju. Primerov, kjer so predvsem sindikalne podružnice postavile to kot prvo nalogo, je veliko. Zato jih lahko samo pohvalimo. Menim pa, da bodo tudi ostale sindikalne podružnice, kjer tega problema še niso načeli, morale nehati s praksom mrtvila in ljubega miru. Saj so končno gospodarski uspehi podjetja, dobro gospodarjenje in podobno bistveno in interesantno za vsakega proizvajalca. Od tega bo tudi odvisen njihov osebni dohodek.

Ze na občini zborih in od njih naprej opažamo veliko aktivnost sindikalnih podružnic in občinskih sindikalnih svetov, da bi dosegli, da bodo končno vsi proizvajalci seznanjeni z gospodarskimi problemi podjetja, z delitvijo dohodnih dohodkov. Na tem področju so sindikalne podružnice že veliko naredile, vendar delo še ni do kraja opravljeno. Priznati moramo, da

Emil Peplnjak

bo potrebno še veliko prizadevanja in truda. Kajti gotovo je to eden ključnih problemov uveljavljanja novega gospodarskega sistema in nadaljnega družbenega razvoja.

Hkrati pa menim, da nekatere sindikalne organizacije še niso v zadostni meri razumele novih pogojev dela sindikalnih organizacij, da se bojijo borbe za odpravljanje administrativnih spon in razbijanja birokratizma, ki se tu in tam še pojavlja.

Občini zbori občinskih sindikalnih svetov so tudi zelo kritično obravnavali delo zborov proizvajalcev. Razprava je pokazala, da se le-ti premo poglabljajo v probleme gospodarskih organizacij, pokazala pa je tudi, da je to ob uvajanju novega gospodarskega sistema nujnost mimo katere ne moremo.

Če pa nasploš ocenjujemo napredek delovanja sindikalnih organizacij, ne moremo tudi mimo ugotovitve, da so zlasti v zadnjem obdobju komunisti našli hvaležno torišče dela v sindikalnih organizacijah in da je v mnogem prav zasluha komunistov, da so se sindikalne organizacije tako odločno spoprijele z novimi in spremenjenimi nalogami. —mi

Odslej več skupnega dela

(Nadaljevanje s 1. strani)

njegovega študija. Če pa bi bila študentska dovolj visoka, da bi zadostovala za kritje življenjskih stroškov in če bi upoštevala tudi študijski uspeh, izvenskolsko delovanje in socialno stanje, se glede na izpolnjevanje teh pogojev zviševala — študentje prav gotovo ne bi podaljševali študijske dobe. Na plenumu so načelno odklonili kreditiranje — način, ki bi omogočil študentu, da za čas študija najame kredit in ga potem, ko se zaposli, vrača — kot edini vir dohodkov. Tak sistem bi povzročil prevelike zadolžitve pred zaposlitvijo in v nekaterih primerih morda tudi nesmotrno trošenje denarja skozi vso študijsko dobo. Bolj so se ogreli za kredit kot vir dohodkov poleg štipendije.

V izredno živahni razpravi, v katero so poleg študentov posegli tudi člani okrajnega komiteja Ljudske mladine, so načeli še vprašanje počitniških praks — tuzemskih in inozemskih, probleme izrednih študentov, mladih strokovnjakov brez znanja o naši družbi itd. Mnenja so bili, da bi vse te probleme pokrajinski klubi študentov in občinski komiteji Ljudske mladine laže skupaj reševali. Predvsem med počitnicami, ko so študentje doma, bi bilo veliko priložnosti za vsestransko skupno delo. Vez med Ljudsko mladino in študenti pa naj ne bi bila sezonskega značaja kot doslej, ko so se našli le, kadar so drug drugega potrebovali, temveč naj bi že programe dela prilagajali tesnemu sodelovanju. Zato so s pravotovanjem odšli s sklepom, da bodo občinski komiteji Ljudske mladine v najkrajšem času sklicali posvetovanja o štipendira-

PODPIS K SLIKI:

Prostovoljno delo se je letos kljub poletnim mesecem, ki navadno veljajo za mesece dopustov, močno razmahnilo. Po vseh občinah prostovoljci pridno delajo. Občine pa med seboj tekmujejo, katera bo s prostovoljnimi delom uspeša čimbolj polepšati zunanji videz krajev. Na sliki skupina prostovoljcev pri zemeljskih delih.

Prikrivanje podatkov

Ce ženska prikrije starost let, je to malone vsakdanja stvar, ki ima lahko v skrajnem primeru samo to posledico, da je za moškega partnerja nekoliko mlajša, če prikriva ustrezne podatke posameznika podjetja, je to malce huje, ne glede nato, da dejansko med prvimi in drugim ni nikakršne zveze. Paralela naj služi samo kot poudarek brezpomembnosti prvega in pomembnosti drugega.

Prikrivanje podatkov gospodarskih organizacij iz takšnih ali drugačnih razlogov ima namreč lahko le negativne posledice. Da je to res, je bilo opaziti tudi na pokonferenci v Zalcu. Kakor se je pokazalo in kar je naloženo na kritiko predstavnikov oblasti, pa tudi posameznih diskutantov, nekatera podjetja oziroma tisti, ki podatke dajejo, nimajo nikakršnega odnosa do dajanja podatkov. Tako se je zgodilo, da so iz istega podjetja posredovali tri različne podatke! V poročilu o stanju gospodarstva v občini so bile navedene nekatere konkretne številke (na primer za trgovino in nekatera druga podjetja), pri čemer so jih diskutanti v razpravi demantirali — niso pa seveda navedli (vsaj ne za trgovino) podatkov, ki naj bi bili resnični.

Kakšne so konkretne posledice netočnih informacij?

Zelo preproste. Netočne informacije predvsem zavajajo organe, ki na podlagi podatkov delajo različne analize, kar seveda tudi bistveno spreminja ali pač končno podoba stanja na tem ali onem področju (pač na tistem, ki ga podatki zadevajo). In to ne samo v občinskem, pač pa lahko celo širšem merilu. Druga posledica, ki logično sledi iz te, je v tem, da ne-

točni podatki najmanj koristijo tistem, ki jih daje, ker se namreč prej ali slej ugotovi, da niso bili točni. V kolikor je namen takšne politike prikrivati resnico in jo morda prikazovati slabšo kakor je, da bi torej po tej poti dosegli to, kar hočemo doseči, je namen podoben uvodnemu stavku, pri čemer velja pripomniti, da tudi ženska, ki skriva leta, ni zato nič mlajša.

Tretje pa, kar se zdi vredno podčrtati in kar so podčrtali tudi diskutanti, je dejstvo, da vsakršno gospodarstvo temelji na številkah

in da si gospodarstva brez številke sploh ni mogoče zamisliti. (Kakor si brez številke ni mogoče zamisliti matematike). Seveda pa je zgrešeno misliti, kakor mislijo morebiti nekatera podjetja v žalski občini, da smo ustregli postavki, če smo posredovali kakršnekoli številke!

Zaradi takšnih odnosov, je bilo mnenje konference, bo treba v bodoče poostri zahteve pri dajanju podatkov, poostri družbeno disciplino in doseči polno moralno odgovornost!

Za vsestransko boljše politično izobraževanje

Nedavno je bilo na Teharju zelo uspešno posvetovanje predavateljev celjske Delavske univerze, ki predavajo družbeno-politične in ekonomske teme. Posvet je vodil direktor celjske delavske univerze tov. Seničar.

Razprava je potekala zelo živahno in je obsegala predvsem naslednja področja:

— Nove metode vsebinsko poglobljenega družbenopolitičnega in ekonomsko-političnega izobraževanja.

— Odnos predavateljev do nalog Delavske univerze in ustanovitev organizacijsko povezanejšega aktivna predavateljev.

— Politične naloge predavateljev v zvezi z novim gospodarskim sistemom in razvojem neposredne demokracije.

● V pogledu metod so na posvetovanju bili enotnega mnenja, da je dosedaj bilo delo na področju izobraževanja nepopolno in vse preveč klišejsko poenoteno. V bodoče bodo predavatelji seznanjeni z nivojem občinstva, s problemi dotičnega okolja in z družbenopolitičnimi cilji kraja ali kolektiva. To bodo predhodno dobili iz analiz in anket, pa tudi iz ostalih virov informacij in dokumentov.

Politične šole, ki bodo morale biti v bodoče kadrovske boljše sestavljene, bodo poleg izbranejšega študijskega programa morale dati slušateljem tudi osnove retorike, psihologije itd.

● Odnos dela predavateljev do nalog Delavske univerze je dostikrat bil negativen. Mnoga predavanja so predavatelji odpovedali tik pred napovedanim časom. Dogovorili so se, da bo predavatelje do DU vezal pogodbeni odnos, ki pa ne bo tog in okoren. Tako bo Delavska univerza uspešneje in zanesljiveje opravljala svojo nalogo.

● Na koncu so predavatelji sklenili predavanja vsebinsko približati sodobnim problemom političnega in ekonomskega razvojnega procesa. Tako pripravljena predavanja bodo v neposredno pomoč našim družbenopolitičnim in gospodarskim nalogam.

Končno so razpravljali tudi o finančnih sredstvih, ki jih ima na razpolago Delavska univerza. Dva milijona od 24 milijonov v občinski sklad za šolstvo predvidenih sredstev, se zdita občutno nizka postavka. Celje ima po zanesljivih podatkih sorazmerno najnižji pro-

račun za Delavsko univerzo. Zaskrbljujoče je zlasti to, da je občina segla po celotnem dohodku v višini 1% od bruto dohodkov in da izobraževalna ustanova kot je DU ne vidi možnosti, da bi ji podjetja mogla za usluge sploh še kaj prispevati?

Spet dober načrt ob nezanesljivi podlagi. — c. k.

ČE JE ŽE TREBA KAJ ŽRTVOVATI, POTEM TO V NOBENEM PRIMERU NE SMETA BITI RESNICA IN PRAVICA.

Humoristična kronika

ŠKODA VODE

Na vrhu bloka je terasa in na njej so tako imenovane prhe. Ljudem se dozdeva, da so jih graditelji namenili za primer, če bi se ob sončnih dneh na terasi kdo sončil, pa da mu ne bi bilo treba hoditi pod vodo v stanovanje. Pravijo, da je to sijajna prgrunacija, samo, samo, če bi iz prh namesto vode tekla na primer sveži zrak, ki je namreč brezplačen — kajti voda je dandanes občutno predraža. Upajmo, da bo do takrat vseeno pretleko še precej — vode (in znojaja).

RECEPT

Kadar na primer juha, ki se v kakem gostilniškem loncu kuha, izloči kakšne dišave po preveč svežem mesu, kar ni izključeno in kar se je že večkrat pripetilo (in to v lokalih dobro vedo), oblažimo te dišave z močno dozo posebnih ostrih preparatov in jo močno razredčimo z vodo. (Postopek je enostaven, učinek pa presenetljiv.)

ULIČNI SLAPOVI ALI OBJAVA

Celjani iščejo nepridiprava, ki je poškoval nekatera celjske žlebove v Vodnikovi, Stanetovi ulici, pri tako imenovani pasaji in morda še kje drugje. Posledice teh poškodb so namreč očitne: ob deževnih dneh prši na takih mestih voda na vse strani, kar ima za posledico namreč še drugo posledico, da se je treba takim posledicam primerno izogibati, če nočemo, da nas mehka deževnica mehko zmoli. Kdor bi torej o tem kaj izvedel, naj to sporoči kakšnemu kleparskemu podjetju.

Dialog v nekem lokalu

Gost: Imate pivo v steklenicah? Natakariča: Samo navadno. Gost: Jubilejnika ali goldinga nimate?

Natakariča: Če vam rečem, samo navadno.

Gost: Pa prinesite navadnega. Natakariča: Ja, ampak črno pivo Ležak za ima.

SOŽITJE

Mignon in kavarna Merkur dokazujeta, da lahko tudi gostinski lokali živijo med seboj v prijateljskem sožitju, v miroljubni koeksistenci. oh

Pabecki iz Žalca

LUKSUS

V občini je baje ustanova, ki ima v službi telefonista. Delo, ki ga ta opravlja, pa je povprečno en telefonski razgovor dnevno. Ali niso na svetu še ustanove, ki si lahko privoščijo luksuz?

HMELJISČE — PLAZA?

V hmeljiščih je v tem času vse polno dela, vendar je baje najti tudi tak prizor, da se s kmetijski tehnik med desetimi delavkami — sonči. Človek lahko takemu poklicu, še posebej v vročini, le zavida!

Naše planine vabijo

Prelepe so naše planine, da bi jim bila kos pisana beseda. Njih lepota zaznajo lahko le človekova čutila, še posebej vid. Toliko različnih barv, toliko različnih rastlin, potem tiho in mir, neokrnjen zrak, prelep razgled in plahe planinske živali. Ne, vsega tega zares ne zmore pisana beseda. Zato je treba zadetih nahrbtnik in se sam povzpeti na vrh najlepše vzpetine.

nih trav, vdihavaš pojnost zdaj jelkinega, zdaj smrekovega gozda. Toliko je vsega, da skoraj ne moreš verjeti, kdaj si prehodil dve uri dolgo pot in da se v šmihelski krčmi svežiš s hladnim pivom.

Ena ura je dovolj za počitek in malico. Odpočit si na nogah in hajd! na drugi del poti. Nikar ne misli na pot! Glej hiše, opazuj ljudi in njih delo, povprašaj, od kdaj jim elektrika in vodovod. In pri

Kam? No, tega me nikar ne sprašujte! Mnogo je lepih vrhov, a takih za več dni ni na pretek. Ste že bili na Mozirskih planinah? Se ne! Potem pa le urno za mano. Onim, ki jim preveč hoje nikakor ni pri srcu, predlagam, da se s takim ali drugačnim prevoznim sredstvom potegnejo do Šmihela. Šmihel je čudovit kraj, poln romantike. Nova cesta bo vse to še bolj potrdila, zakaj planinski svet greste lahko občudovat celo z avtomobilom!

Zame pa ni lepšega, kot da se potegnem z vlakom do Paške vasi, tam stopim na noge in jo ubermem po poti, ki ostane človeku dolgo v spominu. Zdaj stopaš po pisane polju, zdaj si v romantičnem gozdu, potem spet med senožeti in pašniki. Spotoma srečavaš dobre in prijazne ljudi, obideš žuboreče studenčke, vonjaš dišave senože-

svoji radovednosti boš dobil podatke: Šmihel je dal mnogo gozdar in bil v času NOB zelo prizadet. Šmiheljani so dobri pevci, pri vsaki hiši je muzikant, pa tudi igre radi prirejajo. In načitani so! Veliko jim je pripomogla šola, došli pa so se tudi sami izobraževali. Elektriko in vodovod so si napejljali zdaj, po vojni. Pomagala jim je ljudska oblast, pa tudi s prostovoljnimi delom so se izkazali. Za njih sta les in živina glavno bogastvo. Videli boste ogromno goličavo. Tod je pred leti divjal požar in napravil več milijonsko škodo. Na, pa še dvakrat zajemite sapo in — pred vami je koča. Ne ena, dve vas pozdravijo. Hitro boste postreženi, hitro se boste oddahnili in spet stopili na plan. In v tem hipu vas bo očaral prelep razgled in potrdili mi boste: Naše planine so zares nekaj čudovitega!

Svečanost v Šmihelu

Šmihel nad Mozirjem vabi... V nedeljo bo v tem prijetnem planinskem kraju velika svečanost. Šmiheljani bodo priredili proslavo 20. obletnice vstaje, ki bo združena z otvoritvijo silno koristne reči. Ta dan bodo dobili telefonsko

zvezo s svetom. Pripravili so tudi kulturni program, ki ga bodo obogatili pevski zbori pod vodstvom tovariša Acmana. Uredili so strelišče za zračno puško, zato bodo priredili tudi nagradno strelsko tekmovanje. Ker pa so Šmiheljani veseli ljudje, obetajo tudi prijetno razpoloženje ob plesu, prigrizku in dobri kapljici. Organizirali so prevoz po novi cesti od Mozirja. K svečanostim, ki se bodo pričele ob 14. uri, vabijo gostoljubni Šmiheljani predvsem prijatelje planin, lepega petja, zlasti pa borce, ki so partizani po razsežnih Golteh.

Naj Šmiheljani ne zamerijo, če smo jih izdali. Sporočilo o vsem tem smo pred dnevi dobili preko žice. Učiteljica Suligojeva se je najbrž oglasila kar iz Šmihela — za preizkušnjo. Učinkovalo je. Telefon v Šmihelu nad Mozirjem je zaenkrat najvišji telefonski naročnik v okraju.

Prihodnje leto Vransko

Zadnji dan praznovanja 20-letnice vstaje in občinskega praznika je bilo v nedeljo v Zalcu slavnostno zasedanje občinskega ljudskega odbora, ki se ga je udeležil tudi sekretar Okrajnega komiteja Zveze komunistov v Celju Franc Simonič.

O pomenu praznovanja je govoril prvoborec Rudi Hrbar. Ob tej priliki so na zasedanju sprejeli tudi sklep posebne komisije, da bi prihodnje leto praznovali občinski praznik na Vranskem. Ta kraj je namreč dosegel lepe rezultate razvoja, razen tega pa je bil tudi njegov delež v narodnoosvobodilni borbi velik. Tako bodo v žalski občini praznovali svoj praznik vsako leto v drugem kraju, s čimer bodo prispevali k ureditvi vsakega kraja.

Sedaj je cesta res cesta

Pred dnevi so v Laškem dogradili cestišče skozi naselje. Z gradnjo niso mogli pričeti prej, preden niso uredili vodovodnega omrežja, saj bi sicer morali znova prekopavati novo asfaltno cestišče. A tudi zaradi dežja so se dela pri ureditvi cestišča nekoliko zavlekla.

Sodoben hotel

V soboto zvečer so v središču novega Velenja odprli nov sodoben Park hotel, ki ne samo, da je najmodernejši hotel v vsej Salški dolini, pač pa spada hkrati med najmoderneje hotele v Sloveniji.

Hotel ima 70 ležišč (14 sob z dvema posteljama in 32 sob z eno posteljo), poleg tega pa še dva apartmaja. Prostori razpolagajo s televizorji, s toplo in mrzlo vodo, centralno kurjavo, signalnimi napravami, telefoni, dvigalji in drugo opremo.

Na vrhu petnadstropnega hotela je terasa s tri sto sedeži in prostorom za sončenje; od tu pa je lep razgled na mesto.

V prvem nadstropju je okusno opremljena banketna dvorana hotelska restavracija s 150 sedeži. V pritličju hotela pa je večji in manjši jedilni salon. Razen tega ima hotel še samopostrežno restavracijo. Tudi okolica je lepo urejena, krasijo jo zelenice; tu pa je še parkirni prostor.

S Park hotelom je Velenje dohlo prepotrebno objekt, ki bo vsakomur s pridom koristil tako domačemu kakor inozemskemu turizmu.

Sebičnost in hudobija ob vedno vade

Pred leti je na vsakem množičnem sestanku bilo obilo izrečenih besed in prošelj, da bi v Zgornjih Liscah, ali boljše na Anskem vrhu, prišli do higienskega in izdatnega vodnjaka.

Za stvar se je zavzel krajevni odbor RK, krajevni odbor, Socialistična zveza in Zveza komunistov. Največ truda sta vložila tov. Jagodič kot predsednik RK in tov. Poženel, kot predsednik krajevnega odbora. Pri izvedbi te koristne akcije so sodelovali:

● Občinski odbor RK, ki je dal 15.000 dinarjev iz sklada za male asanacije.

● Higijenski zavod z moralno podporo in okoli 30.000 dinarjev.

● Celjska vodna skupnost in podjetje Plinarna-vodovod.

● Da, celo zadrugi Ponikva in Zreče, ki sta z »Unimogi« zvozili cevi na Anski vrh.

● Z udarniškim delom so pripevali bližnji prebivalci, zlasti pa družini Bračić in Rojč (starejši). Uspeh vseh teh skupnih prizadevanj je globok in na pravem mestu postavljen vodnjak s črpalko, kjer tudi v največji vročini ne

zmanjka vode.

Nihče bi vodnjaka na Anskem vrhu ne omenjal, če bi letos ne prišlo do silno čudnega, nerazumljivega in sebičnega pojava.

Člani družine Bračić, ki je lastnik zemlje, na kateri je vodnjak, in družine Rojca starejšega, odrekajo pravico jemati vodo einkar-niškemu delavcu Stanetu Repu. Tovariš Rep se je priselil v prostore bivše gostilne šele pred dvema letoma, ko je bil vodnjak že gotov. Dnevno rabi vedro ali dve za pitje in kuho, saj za pranje uporablja deževnico.

Toda Bračić in Rojč: Jok brate! Češ, nisi pomagal delati, vodnjak je na naši zemlji, mi smo največ delali...

In tovariš Rojč je celo odbornik Rdečega križa... Lepo samaritanstvo?

Ker je izpostavljen z ženo vsakodnevni napadom, tovarišu Repu ne preostane drugega, kot da nosi vodo od pol ure daleč oddaljenega studenca, ki je tik nad Lunom v Spodnjih Liscah.

Družba je prispevala večji del sredstev in truda, torej je vod-

njak javen. Morda je kriva tudi brezbrzičnost Okrajnega higienskega zavoda, ki kljub prošnjam množičnih organizacij ni izvršil pregleda in tudi uradno potrdil javni značaj vodnjaka.

Kdo naj reši spor? V prvi vrsti bi pričakovali, da popustijo Bračićevi in Rojčevi. Če pa sklepajo, da imajo prav, če vztrajajo pri svoji sebični volji, potem jih lahko vprašamo:

Kaj bi storili, če bi krajevni aktivisti in družbene organizacije, ki so prispevale k izgradnji, rekile: — Obdržite vodnjak, ki je res na vaši zemlji. Toda povrnite nam vse materialne stroške, plačajte vsakemu posamezniku njegova pota in prizadevanje in to po cenah, ki odgovarjajo času, v katerem ste začeli odrekati javnost vodnjaku.

Če bi se to zgodilo, bi z denarjem, ki bi ga organizatorji dobili, kaj zlahka izkopal in uredili nov vodnjak.

Zavedajte se, da ni posameznika izven družbe in da v naši domovini bolj kot kjer koli velja geslo: — Kolikor posameznik družbi, toliko družba posamezniku! — ek

Išče se Urša Plut

Z drugimi besedami bi se temu lahko reklo: išče se dober zapisnik. Tu imamo namreč pred seboj zapisnik z neke konference: "...če se je dalo sredstva, da se je zgradila cesta, oziroma, da se bo zgradil most... Prav tako bi se taka dela evidencialna, ker vemo, da doslej mnogo kje ne vemo za razna prostovoljna dela, ki se opravijo... Bi bilo prav, če bi se več posvečalo... Pokazala se je potreba, da bi se naj v nekem namenu, da se doseže... Glede finansiranja ne samo šolstva ampak povezava šolstva in ostalih potreb v občini nastalo takrat... Poudarim naj da se je izkazalo da potom... Se je ukvarjal poleg komunalnih problemov tud... Da bi se urejevanje načrta poklicalo tudi...« in tako dalje.

Pri vsem tem imamo pred seboj zapisnik, ki je — gledan v celoti — med jezikovno solidnimi zapisniki, saj so te našete malone vse njegove pomankljivosti.

Tu je vsekakor postranskega pomena in niti najmanj ne gre za to, kako je kdo govoril, se pravi, kakšen jezik je uporabljal — saj je konec koncev pozitivna značilnost takšne ali drugačne konference bržkone prav v tem, da se ne gremo nekih retoričnih vaj v smislu neke jezikovne popolnosti, marveč, da stvari, ki jih obravnavamo, povemo preprosto in neposredno, da so nazadnje vsakomur razumljive. Toda — drugo je pisana beseda. Ta si namreč ne more lastiti pravice, zanikavati sleherno jezikovno zakonitost, razveljavljati obstoječa pravi-

la in ustvarjati nekakšen svoj administrativni jezik, ali drugače povedano: ne more govorne besede prenašati na papir, kakor je bila izgovorjena, če noče delati knjižnega jeziku sile in ga nazadnje narediti nerazumljivega. Če iz zgornjih stavkov izključimo pasiv, ki bi se ga naj naš jezik po možnosti na daleč izogibal, ostajajo celo deli stavkov kaj slabo razumljivi — ta nerazumljivost pa bi bila še popolnejša, če bi posamezne stavke navedli v celoti. Pomanjkanje osnovnega slovnicega znanja v zapisnikih dandanes, ko se vsepovsod odpirajo široke možnosti izobrazbe tudi v tej smeri, je pojav, ki bi zaslužil sistematičnega reševanja, saj gre naposled za jezikovno omiko, ki je del kulturne omike, ne glede na tako imenovani administrativni položaj. Če se na primer v neki občini in verjetno ne samo v neki) pritožujejo, da administrativnega kadra ni, da ni človeka, ki bi znal napisati recimo zapisnik upravnega odbora kakšne gospodarske organizacije, istočasno pa ugotavljajo, da 30 kandidatov, ki bi utegnile izpolniti vrzel v tem smislu, ne dobi štipendije in podjetja čakajo, da bi ustreznji kader prišel sam od sebe, pomeni to samo, da je prav, če se bori-mo za ohranjanje tradicije in za nespremenljivost jezikovnega žlobudranja. V resnici gre baje za bojazen, da bi priučenoš zamenjala strokovnost, kar pa se zdi navezadnje docela logično, potrebno in nujno.

-oh

GOZDARSTVO - NAJBOLJ RAZVITA GOSPODARSKA PANOGA V MOZIRSKI OBČINI

Območje občine Mozirje sodi med tiste občine, v katerih je gozdarstvo ena od najpomembnejših gospodarskih panog. Od skupne površine blizu 50 tisoč hektarov, je gozdov nad 31 tisoč hektarov ali 61 odstotkov skupne površine občine. Zato je tudi opravljena trditve, da sodi svet za gozdarstvo občine Mozirje med najpomembnejše svete ljudskega odbora. Izčrpano poročilo, mogoče le nekoliko preveč strokovno, ki ga je pred nedavnim podal svet za gozdarstvo potrjuje, da se je svet kot politično-izvršilni organ občine že kar precej dobro uveljavil.

Iz poročila sveta je bilo razvidno, da je bilo po planu sečnje za leto 1960 posekano v zasebnih gozdovih blizu 75 tisoč kubičnih metrov iglavcev in listavcev, v gozdovih splošnega ljudskega premoženja, ki so pod upravo Gozdnega gospodarstva Nazarje pa 41 tisoč kubičnih metrov. Če primerjamo še letni prirastek, potem ugotovimo, da je bilo v zasebnih gozdovih posekano okoli 75 % letnega prirastka. Za zvišanje lesne zaloge je ostalo v gozdovih 25 % lesne mase od letnega prirastka. Zanimiva je tudi ugotovitev, da so nedovoljene sečnje v primerjavi s prejšnjim letom znatno padle, saj znašajo le 0,37 % od celotne realizacije.

Iz poročila je bilo razbrati, da je bilo od celotne količine posekane hlodovine prodano kupcem v občini 84 %, ostalo pa izven občine. Da je bilo največ hlodovine prodano v domači občini je popolnoma razumljivo, ker je lesna industrija v občini ena od glavnih panog industrije v občini.

V preteklih letih so vse gospodarske organizacije v občini posvečale veliko skrb reprodukciji gozdov. Samo v letu 1960 je bilo na novo gozdomanih blizu 40 hektarov površin, melioriranih je bilo nad 120 hektarov površin, do čim je bila nega gozdov opravljena na površini nad 700 hektarov. Vrednost gozdno-gojivnih del je

veljala v lanskem letu 83 milijonov dinarjev.

Zaskrbnjujoča je ugotovitev, da se je tudi v lanskem letu nadaljevalo hiranje in odmiranje jelke, predvsem na rastiščih nadmorske višine od 400 do 800 metrov. Dolejšje še niso ugotovili povzročitelja te bolezni. Omembe vrednih napadov raznih podlubnikov ni bilo, prav tako tudi ne kostanjevega.

Gozdarske organizacije v občini so poleg drugih nalog skrbele tudi za proizvodnjo kvalitetnega saditvenega blaga. Na območju občine je skupno 15 drevesnic, ki merijo blizu 4 hektare. Značilnost za te drevesnice je njihova razdrobljenost. Zaradi razdrobljenosti tudi mehanizacija ni rentabilna. Proizvodni stroški so previsoki, kvaliteta sadik je slabša, manipulacija v proizvodnji je nepregledna, in težja in manj racionalna. Zaradi tega je nujno potrebno izvršiti postopno koncentracijo drevesnic in uvesti mehanizacijo proizvodnje ter strokovno zaščitno službo. Kljub navedenim pomanjkljivostim je bilo v lanskem letu proizvedeno v vseh drevesnicah okoli 536 tisoč

raznih vrst sadik.

Vsega je na območju občine 171 kilometrov gozdnih cest. Gostota produktivnih gozdnih cest znaša le 34 % od normalne gostote 2 kilometra cest na 100 hektarov gozdnih površin, predvidene v navodilih Zavoda za gozdarstvo planiranje LRS. Se slabše je stanje v zasebnem sektorju. Redno izkoriščanje vsakoletnega plana sečnje je možno le ob primernih gostoti gozdnih cest. Slabo razvito cestno omrežje tudi znatno povečuje proizvodne stroške. Razširitev gozdnocestnega omrežja je ena glavnih nalog, ki stoji pred odgovornimi činitelji v občini. Decentralizacija gozdnega sklada na občino daje večje možnosti za hitrejšo in smotrno urejevanje tega problema.

Občinski ljudski odbor je poročilo sveta za gozdarstvo osvojil v celoti. Svetu je priporočil, naj pri reševanju vseh gozdarstevskih problemov tesno sodeluje z organi delavskega samoupravljanja gospodarskih organizacij, ki se ukvarjajo z gozdarstvom.

RUMENO KLASJE PADA

Lepo je. Je dovolj rečeno? Ne. Sedim na parobku griča, ki se vzhaja nad dolino ob Sotli. Prav rahlo se je nagnil, dvignil in z bukovim gozdičem prelomil in kopa-

sti vrh. S pogledom božam valovite rebrice, kjer se težko obložene veje jablan skoraj dotikajo trave. Na rahlih strminah in v dolini veter valovi rumeno klasje. Zito dozore-

gospodarijo tradicionalno, ko mejniki omejujejo enovito kmetijsko proizvodnjo, ko zemljo kosajo in drobijo, da bi na vsaki kmetiji dobili vse, kar bi potrebovali za prehrano ljudi in živine. Načrte za rajonizacijo so že predvideli, toda čas terja svoje! Zitna polja se rumenijo kot lepo zapečeni hlebčki. Tudi na njih je drugače, kot je bilo nekoč. Proizvodnja je višja, ker so ljudje uvideli, da je morala domača pšenica kloniti pred bogatejšimi italijanskimi sortami. Srpe vihtijo, kmalu bodo zapeli cepci kot nekoč, toda, verjemite, že zelo poredko. Po vaseh bo odmeval ropot mlatilnic, ki je vsako leto mogočnejši. Kmetijske zadruge so opravile svoje: strojni parki so krepkejši in kmetijski proizvajalci terjajo vedno več uslug.

Rumeno klasje pada: težje in lepše je kot nekdaj. Omahuje pa tudi stara miselnost, ki se venomer umika pred sposobnejšim in boljšim novim. Staro pšeničnico so pregnale italijanke, klavrne šmarnične vinograde preganjal črni ribez, ki se je posebno lepo uveljavil letos; prav gotovo pa bodo morali kloniti tudi mejniki ter omogočiti široko proizvodnjo tistih kultur, ki so gospodarsko najbolj zanimive za kmetna in družba. Računica, sloga in tržne potrebe naj bodo vodilo tudi v kmetijski proizvodnji.

Lepo je. Zemlja daje, kolikor more dajati v danih pogojih, a dala bo še več, ko je ne bodo več drobili in trgali na drobne površnice ter terjali od nje stotera prgišča različnih kultur hkrati na istem prostoru. Smarsko je domovina sadja, živine, vinogradov in to je potrebno razvijati odločno in razumno. Rumeno klasje že pada, težko, polno kruha! Pšenica daje najboljši kruh. Ali je to res? Morada. Nekatere pšenice, druge pa črni ribez, na Virštanjskem vinogradi in sadovnjaki. Izbrati je potrebno in delati, pa bo jutri še lepše.

Virštanjsko vinogradniško posestvo je žarišče šmarskega vinogradništva

Va. Vrsta sklonjenih žanjic ob robu doline vihti srpe, na sosednji njivi krepak mladenič vihti koso, na katero je pritrjeno leseno ogrodje, ki varno polaga žito v brazdo. Mlajši fant in ženica hitro povezujeta snope, da ne bi zaostajala.

Ne, kombajna še ni. Veliki stroj bi se težko obračal po njivcah, ki so kot preproge pogrnjene po večjih in manjših vzpetinah. Smarska pokrajina je pestra s številnimi dolinicami in griči, da je težko predvidevati širše komplekse žitnih polj. Tu je doma bolj živinoreja in sadjarstvo. Vendar zdaj še

S seje ljudskega odbora Mozirje

Na nedavni seji občinskega ljudskega odbora Mozirje so odborniki na skupni seji obbeh zborov najprej poslušali poročila o delu sveta za kmetijstvo, sveta za gozdarstvo ter kmetijskega in veterinarskega inšpektorja. Iz poročil o delu svetov v preteklem obdobju je bilo razvidno, da sta se oba sveta kot politično izvršilna organa občine pri svojem delu zelo dobro uveljavila.

Oba sveta sodita med najpomembnejše svete občinskega ljudskega odbora, ker sta kmetijstvo in gozdarstvo najbolj razviti gospodarski panogi v občini. Ko so odborniki razpravljali o poročilu sveta za gozdarstvo so poudarili velik pomen novega zveznega temeljnega zakona o gozdovih, po katerem bo občina pobirala prispevek, ki ga morajo plačevati lastniki gozdov od vrednosti posekanega lesa. V ta namen bo pri občini ustanovljen poseben družbeni sklad. Za občino Mozirje je to velikega pomena, ker znašajo ti prispevki letno nad 150 milijonov dinarjev. Svet za gozdarstvo bo dobil s tem omenjeno spremembo še večjo pristojnost, na drugi strani pa tudi odgovornost po zelo živahni razpravi, zlasti po poročilu sveta za kmetijstvo, sta oba zborova osvojila poročila in sprejela nekaj priporočil za delo v prihodnje.

V nadaljevanju skupne seje obbeh zborov sta zborova na predlog sveta za šolstvo občine Mozirje imenovala v 15 novih šolskih odborov 48 državljanov. Od imenovanih je tudi 21 žena.

Po končani skupni seji obbeh zborov, sta se oba zborova sestala na ločeni seji. Najprej sta obravnavala finančni načrt sklada za finansiranje šolstva občine Mozirje za leto 1961, ki ga je predložil upravni odbor sklada ljudskega odbora v soglasje. Finančni načrt sklada znaša 62 milijonov dinarjev. Poleg tega

je za investicije v šolstvo namenjenih 9.600.000 din, od tega 6 milijonov za novogradnjo šole Konjski vrh, 3 milijone za šolo Nazarje, ostalo pa za šolo Radmirje. Po krajši razpravi sta oba zborova dala soglasje na predloženi finančni načrt.

V nadaljevanju seje sta oba zborova sprejela sklep o najetju posojil iz občinskega stanovanjskega in investicijskega sklada. Iz občinskega stanovanjskega sklada je občinski odbor najel posojilo v višini 33 milijonov dinarjev za dograditev stanovanjskih blokov v Ljubnem ob Savinji in Rečici ob Savinji za potrebe prosvetnega kadra in za samski dom v Mozirju. Iz občinskega investicijskega sklada je najel posojilo v višini 7 milijonov dinar-

jev za izgradnjo trgovskega paviljona v Nazarju. Ob zborova sta izglasovala še poročeno izjavo Kmetijskemu posestvu »Savinja« Mozirje za najete posojila v višini 3.200.000 din.

V zvezi z 10% blokado proračuna sta oba zborova sprejela sklep o zmanjšanju finansiranja nekaterih postavk proračuna, nekatere pa sta tudi v celoti črtala. Sprejela sta tudi sklep o prepovedi črpanja proračunske rezerve na račun 10% blokade proračuna. 10% blokada proračuna znaša po predvidevanjih blizu 14 milijonov dinarjev. Ob zborova sta hkrati opozorila vse pristojne organe občine na štednjo, da ne bi prišlo do večjih finančnih težav.

Srečanje na Reševni

Sestnajstega julija bosta šentjurjska in celjska občina na Reševni proslavili obletnico rojstva celjske čete in ljudske revolucije. Velikega zborovanja se bo udeležil tudi Peter Stante-Skala.

Ze na predvečer bo na Reševni večje taborjenje — prišli bodo pionirji in mladina iz okoliških krajev, večja skupina Gabrčanov in domačini. Zborovanje se bo pričelo naslednji dan ob desetih in bo združeno z bogatim kulturnim sporedom.

Proslava obeh pomembnih obletnic bo privabila na Reševno — kjer gradijo tudi lepo planinsko postojanko — prav gotovo množice ljudi. Dostop do Reševne je ugoden, saj je dobršen del poti lepa avtomobilska cesta, če pa se bo sindikalnim organizacijam, ki bodo poskrbele za oskrbo, pridružilo še lepo vreme, bo na Reševni prav gotovo prijetno.

Mnogo rok - mnogo uspehov

Zgodnji poletni meseci v Sentjurju za razliko od marsikaterega drugega kraja — niso prinesli poletnega lenobnega počivanja. Videti je celo, kot da so lepi dnevi pregnali misli na počitnice — ali pa jim te minevajo v delu. Vemo pa, da kadar je delo plodno in je človek po njem zadovoljen, lahko nadomesti marsikatero uro brezdelja. Tako je šentjurjsko občino zajela — malce nerodno povedano — prava »mrzlica« prostovoljnega dela. Tu je dala iniciativo Zveza borcev, tam lovci, tu volivci, tam mladina — porsod pa so poprijeli vsi in kolektivno delo je že marsikje vidno.

Tako je s kočo na Reševni, ki jo ob pomoči vseh Sentjurčanov gradita Zveza borcev in Planinsko društvo. Zanj so se odločili v le-

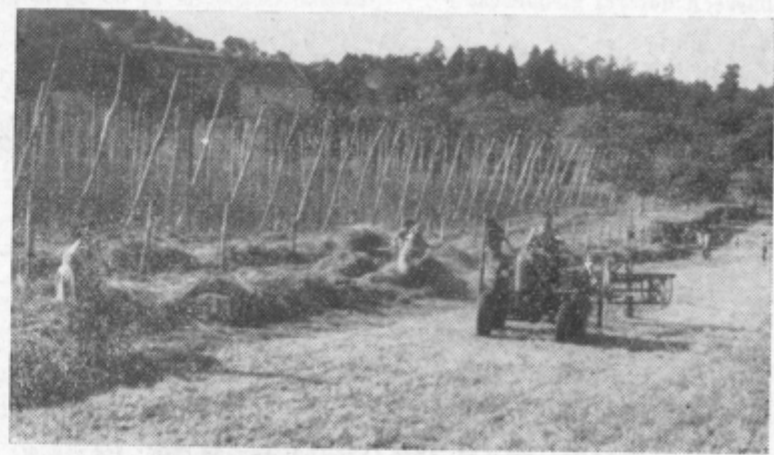
tošnjem jubilejnem letu in kljub temu, da do velikega srečanja na Reševni, ki bo v nedeljo, ne bo končana, pomeni vendarle prispevek k proslavljanju. Ko bo postojanka zgrajena, bo v njej lahko našlo prenočišče tudi do stideset ljudi. Koča z lepo restavracijo ter Reševna z lepim razgledom in avtomobilsko cesto bo prav gotovo privabljala turiste, ki jih doslej sem še ni bilo.

Za planinsko kočo so se odločili tudi na Uršuli nad Dramljami. Tu so zanj dali pobudo lovci, ki tudi zdaj pri gradnji veliko prispevajo. Prav tako kot kočo na Reševni tudi ta dom gradijo s prostovoljnimi delom. In še to — tudi do sem bo vodila avtomobilska pot. Z Uršule je poleg tega še čudovit razgled. Prostovoljnemu delu so se odzvali tudi prebivalci Ponikve. Odločili so se, da si zgradijo kopalni bazen (desetkrat deset metrov) in s tem pripomorejo k lepši urejenosti svojega kraja. Tudi tu gojijo tiho željo, da bi razvili turizem. Služničani gradijo s prostovoljnimi delom cesto, pa tudi vodovod si bodo napeljali. Verjetno pa bo njihovevemu zgledu sledil še marsikateri kraj.

Kako pa je v Sentjurju? Trenutno se največ bavijo z urbanističnim načrtom. Menijo, da bi najjužna stran Sentjurja združevala industrijo, stanovanjski center pa pa naj bi se širil v nasprotno smer. V središču gradijo zdaj trgovinski paviljon, v katerem bodo uredili samopostrežno trgovino. Trgovina bo imela tri sto kvadratnih metrov prodajnega prostora in bo poleg samopostrežbe v njej še tehnični oddelek in manufaktura. Paviljon gradi trgovsko podjetje Reševna.

V Sentjurju so pravkar zakoličili prostor za novo servisno avtomobilsko delavnico. Postavili jo bodo na mesto, da bodo kasneje lahko ob njej zgradili tudi bencinsko črpalko. To pa seveda še ni vse. Poleg osemstanovanjskega bloka, ki je že zgrajen, bodo dva še gradili v kratkem času. Ukvarjajo pa se tudi z mislijo na hotel — v nobenem oziru seveda tak kot bo celjski — ki je v Sentjurju že zdaj potreben.

To je zaenkrat vse, kar se je dalo izvedeti o Sentjurju in njegovi gradnji.

Dela na polju nikoli ne zmanjka

Kmetijski problemi

Druga pokongresna konferenca v Zalcu je dobršen del razprave posvetila tudi kmetijskim vprašanjem.

Kakor so ugotovili je kmetijska proizvodnja v preteklih letih dala to, kar je družba od nje pričakovala. Medtem so se razmere tudi v kmetijstvu zelo spremenile in danes ne gre samo za maksimalno, pač pa za optimalno proizvodnjo. V glavnem cene še vedno ne odgovarjajo proizvodnim stroškom, kar postavlja kmetijstvo v izjemni položaj. Vendar pa tudi na tem področju obstajajo močne rezerve, ki bi jih bilo treba najti. V občini je na primer šest državnih posestev, od katerih ne gospodarijo vsa enako. Medtem ko je dvoje posestev ustvarilo določene dobičke, so tri posestva gospodarijo pasivno, medtem ko je eno posestvo izkazalo izgubo. Tako se je na primer proizvodna cena mleka gibala med 41 in 75 dinarji za liter!

Posebno vprašanje je delovna sila, saj pride v občini en zaposleni kmetijski delavec na tri hektare. Letos pa so zaposlili še 70 novih moči. Tu je treba omeniti še smotrno uporabo mehanizacije, ki lahko vsekakor bistveno vpliva na ves proizvodni proces, v končni fazi pa tudi na formiranje cen. Predvsem bo treba gospodarjenje odločno postaviti v okvir danih možnosti. Porajala se je tudi misel o združitvi kmetijskih po-

sestev v agrokombinat, kar je predvideno tudi v petletnem perspektivnem načrtu. Taka združitev bi prav gotovo omogočila smotrnejše gospodarjenje, hkrati pa bi zagotovila bolj sistematično proizvodnjo. S problemi se ukvarja tudi kmetijska zadruga Savinjska dolina. V prvem četrtletju letošnjega leta sicer ni v celoti izpolnila predvidenega načrta, vendar se bo končna realizacija pokazala šele ob zaključku. Zadruga ima največ težav s pitano živino, ki jo bo bržkone morala prodajati pod lastno ceno. To pomeni, da bo predvideni načrt izpolnila, vendar verjetno ne v čistem dohodku.

Občutno pa se je izboljšalo vprašanje osebnih dohodkov kmetijskih delavcev. Medtem ko so za osebne dohodke lani porabili 75 milijonov, so letos porabili 105 milijonov. Ta porast je v skladu z realizacijo preteklega leta. Lani so zadruge ustvarile 40 odstotkov čistega dohodka, letos pa za tri odstotke več. Tako se osebni dohodki gibljejo med 13.500, ki je najnižja in 56.000 dinarjev, ki je najvišja plača.

V občini je zdaj 11,5 odstotkov obdelovalnih površin v združenem sektorju, v prihodnjih letih pa se bo ta odstotek povzpela na 35. Vendar pa pri tem ne gre za ukrepe do privatnih kmetovalcev marveč za proces, ki je nujen in ki teče sam po sebi.

Da bi se boljše počutile

Mladost je dragocenost, ki jo skuša vsak človek ohraniti čim dlje, posebno pa še žena. Ohranitev mladosti pa ni odvisna od želja, temveč predvsem od zdravja, od življenjskih pogojev, v katerih živimo. Večkrat slišimo, da je potrebno delovno ženo razbremeniti. Družba ustanavlja razne gospodinske servise, otroške ustanove in podobno v industrijskih središčih in večjih krajih, odprto pa ostaja še vprašanje razbremenitve kmečke žene, ki z razvojem industrijskih obratov, z možnostjo zaposlitve kmečkih ljudi še bolj trpi. To se čudno sliši, pa je vendar nekoliko res! Moški s kmetij se zaposlujejo v obratih in se vozijo na delo. Na posestvu je potrebno opraviti delo kot poprej, vendar običajno ostaja zdaj žena skoraj sama. Poleg gospodinjstevskih poslov mora opravljati še gospodarska.

Na Smarskem so se poglobljali v zdravstvene probleme naše žene, o čemer so govorili tudi na konferenci SZDL in ugotovili, da se odpirajo doslej manj znani problemi. Žene vse prežgajajo ostarevajo. V številnih primerih se po-

javljajo krčne žile. Higijenski pogoji povsod še ne ustrezajo, kljub temu, da je zdravstvena prosveta storila precej. Zgodnja ostarelost je večkrat tudi posledica preštevilih in prepogostih porodov. Vsekakor pa vplivajo na hitrejši proces staranja tudi grobi odnosi v družinah, ki niso ravno redki.

Zdravstveno varstvo so v preteklem letu že primerno okrepili, ko so ustanovili nove posvetovalnice za žene, ki redno delujejo. Posebno pomembno je, da so jih ponovno uvedli v Obsotelo in na Kozjanskem. Ugotovili so, da rahlitisa ni več, da se je znatno izboljšala tudi prehrana. V letošnjem letu se niso imeli niti enega primera oslovskega kašlja niti otroške paralize.

Za odstranitev pomanjkljivosti, ki jih je še na Smarskem precej, pa je potrebno okrepiti predvsem zdravstveno prosveto, za kar bi potrebovali več medicinskih sester. Tudi nevednost je večkrat vzrok nepravilnosti, v katerih se znajdejo žene, čeprav bi s pravih ravnanjem lahko marsikdaj preprečile bolezen.

Smarska patronažna sestra tov. Mavrinova je z brnčim konjičkom vedno na poti

Ob zaključku gledališke sezone **ŠEST VPRAŠANJ**

(RAZGOVOR Z UPRAVNIKOM SLG V CELJU FEDORJEM GRADIŠNIKOM)

Vprašanje: Celjsko gledališče je v zadnjih letih preraslo ozek krajevni okvir in se razvilo v ustanovo okrajnega značaja. Kako je v tem smislu izpolnilo svojo vlogo?

Odgovor: Po reorganizaciji našega gledališča, ko smo preusmerili svojo repertoarno politiko, lahko z vsjo pravico trdimo, da smo na pravi poti, saj nam to potrjuje tako stalno naraščanje številke publikе kakor priznanje obiskovalcev naših predstav in strokovne gledališke kritike. Da bi mogli čimveč časa posvetiti kvalitetni izvedbi svojega programa, smo zmanjšali število rednih predstav na sedem v sezoni. S tem je naš malotevni ansambel občutno pridobil na času za intenzivni in poglobljeni študij. Seveda je naš igralec še vedno preobremenjen in če hočemo kot pokrajinsko potujoče gledališče še nadalje vztrajati na dosedanji poti, se v tem primeru ne bo moglo dosti izboljšati, dokler ne bomo občutno povečali svojega umetniškega zbora. To pa je odvisno predvsem od razpoložljivih denarnih sredstev, kar je poglavje zase.

Kakšen je bil rezultat nemalega napora celotnega kolektiva v letošnji sezoni, je razvidno iz naslednjih podatkov: 19 rednih abonmajev in 9 v Celju samem, 8 v okraju in dva izven okraja. Na Malem odru je bila uprizorjena Zmavčeva drama Rok in Lea sedemnajstkrat; prav tako je bilo število abonmajev 25 predstav mladinske igre Lepota in zver. V predsezoni smo na podeželju odigrali 5 del (32 predstav). Skupno število predstav je znašalo v tej sezoni 254 (dve več kot lani), od tega 111 v Celju in 143 zunaj (lani 158 v Celju in 114 zunaj). Skupni obisk je bil 74.802 obiskovalca ali za 1.414 obiskovalcev večji kakor v prejšnji sezoni.

Vprašanje: Kateri so bili po Vašem mnenju v pretekli sezoni največji dosežki gledališča?

Odgovor: Menim, da je eden največjih uspehov letošnje sezone to, da se je krog obiskovalcev iz vrst neposrednih proizvajalcev znatno povečal in to zlasti v tistih industrijskih krajih, v katerih stalno gostujemo (Zalec, Konjice, Velenje, Store, Trbovlje) in tam, od koder se vozijo na delo v Celje (Vojnik, Smartno v Rožni dolini, Petrovče). Tudi v Celju samem delavstvo v vedno večjem številu obiskuje naše predstave, pri čemer je treba tudi pomisliti, da se večina delavcev iz celjskih tovarn vozi na svoje domove in zatojere ne more prihajati zvečer k našim predstavam v Celje.

Vprašanje: Kako je repertoar sprejelo podeželsko občinstvo?

Odgovor: Vse naše predstave na podeželju so bile stodoletno obiskane in to zlasti v pretežno delavskih (Zreče) in kmečkih krajih (Ljubno, Sentjur, Vransko). S posebnim navdušenjem so bila sprejeta dela s sodobno tematiko (Ozka spranja za sonce, Rok in Lea, zlasti pa Korczak in otroci — 51 predstav). Pa tudi klasični repertoar (Richard II., Galileo Galilei) je bil povsod z razumevanjem sprejet, da ne govorimo o delih z vedro vsebino (Robinzoni in dekleti, Zakonski vrtljak, Gospa ministrica).

Vprašanje: Kakšen bo repertoar v prihodnji sezoni?

Odgovor: Upam, da smo imeli s sestavo repertoarja za prihodnjo sezono srečno roko in da bo prišel vsak obiskovalec na svoj račun. Celotni repertoar objavljamo posebej, tu naj omenim, da bomo odprli sezono z novim slovenskim delom Vinka Strgarja Heroica, ki zajema snov iz junaških časov nemške okupacije in bo uprizor-

jeno v proslavo 20-letnice ljudske revolucije. Na Malem odru bomo uprizorili Ljubezen Milana Djokovića.

Drama, ki bo s svojo pretresljivo in spricho Eichmannovega procesa posebno aktualno vsebino verjetno ena izmed najzanimivejših del sezone, je Andersonvillski proces, ki žanje na vseh svetovnih odrih mogočen uspeh. Prav tako bodo vsi naši prijatelji z odobravanjem pozdravili našo odločitev, da v prihodnji sezoni uprizorimo iz domače dramatike kar dvoje del, ki v Celju že vrsto let nista bili igrani — Kreftevo Celjske grofe in Cankarjevo Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Komedia hrvatskega avtorja Fadila Hadžića Kotel za norce, ki so jo v minulih sezonah v Zagrebu igrali z velikim uspehom, bo gotovo tudi našim gledalcem prijetno razvedrilo. Za našo predšolsko mladino pa smo za prihodnjo sezono uvrstili v program dvoje mladinskih iger domačih avtorjev Boška Trifunovića Pravljico o carju in pastirju ter Milana Stanteta dramatičnizacijo povesti Josipa Vandota Kecek in Mojca. Prepričan sem, da bodo imeli naši najmlajši prijatelji z obema igrama mnogo veselja.

Vprašanje: So na vidiku kakšne personalne spremembe?

Odgovor: Za prihodnjo sezono niso podpisali pogodbe režiser Andrej Hleng, igralci Angela Hlebecova in Maja Sugmanova ter Zlatko Sugman. Nanovo so angžirani: režiser mariborskega gledališča Juro Kislinger, diplomanka AIU v Beogradu Zora Hudalova, slušatelj AIU v Ljubljani Anton Salar, za druga inspicienta pa Cveto Vernik, znani dosedanji režiser celjskega Delavskega odra. Razen z obema domačima režiserjema Brankom Gombačem in Jutom Kislingerjem smo sklenili pogodbo z režiserjema — gostoma iz Ljubljane — Mirčem Kragljem in Zarkom Petanom. Prvi bo režiral Hadžičevo komedijo, drugi pa Stante — Vandotovo mladinsko igo.

Vprašanje: Kako se gledališki kolektivi pripravljajo na vodenje ustanove v smislu samoupravljanja?

Odgovor: Novi način upravljanja in samoupravljanja gledališča po zgledu samoupravljanja v gospodarskih organizacijah je, razumljivo, predmet živahnih razprav celotnega kolektiva. Od pravilne rešitve tega vprašanja si obojamo vsi največjega napredka v položaju gledališkega umetnika, ki zaradi dosežanja uradniškega statusa ni imel možnosti uveljavljati zahteve nagrajevanja po učinku svojih umetniških dosežkov. K načrtu novega Zakona o delovnih razmerjih in o nagrajevanju umetniškega osebja, ki ga pripravljata zvezni izvršni svet, so vsi družbeni organi gledališča — uprava, gledališki svet, upravni odbor, sindikalna organizacija, osnovna organizacija ZK in združenje dramskih umetnikov — poslali merodajnim forumom svoje pripombe in predloge, sprejete po temeljnih razpravah. Upamo, da bo z novim načinom finansiranja umetniških ustanov napočila nova doba, ki bo postavila gledališkega umetnika na tisto mesto, ki mu po njegovih umetniških dosežkih pripada.

16. julija bo praznoval visoki življenjski jubilej senior slovenskih novinarjev, publicist, politični in kulturno prosvetni delavec Vekoslav Spindler.

Rojen je bil 16. julija 1881 v Moravcih v Slovenskih goricah, maturiral pa je 1901 na celjski gimnaziji.

Vekoslav Spindler spada med tiste redke kulturne delavce, ki so že za časa Avstroogrške na slovenskih tleh mnogo pripomogli k utrjevanju slovenske narodne zavesti. Ze v gimnazijskih letih je sodeloval pri naprednih dijaških rokopskih listih (Zarja, Brst in cvet) in jih tudi sam urejeval. Svoje pesmi in prozo je objavjal v hrvaško-slovenski reviji Nova nada; sodeloval je tudi v političnem časopisu — v celjski Domovini in ljubljanskem Slovenskem Narodu,

Andrej Beg:

Dvoje vprašani

Sedel sem na morsk obali z zaprtimi očmi, z obrazom obrnjenim v sonce in vidim v vekah kri. Morje pa je stopilo k mojim trudnim nogam, val pljusnil je, zasepetal je: povej mi, zakaj si sam?

O, ne vprašuj me, val mórja, pretežko bi odgovoril, pretežko čez rano je skorja da bi ti jo odkril. Rad bi jo pokopal v pozabo, ker včasih me še zaskeli — zato zdaj gledam v sonce, in vidim v vekah kri. Vprašal sem vitke topole, ki segajo skoro v nebo, vprašal sem jih tole: kdo bo razgnal to temó? Odkimavajo mi topoli: ne vemo, bratec — kdo ve? in v tih, nemi boli stisnilo se je srce...

S polc študijske knjižnice

Bergson H.: O smijehu. Sarajevo 1958. S. 20892.

Državni kapitalizam. Beograd 1959. S. 20886.

Engels F.: Izabrana vojna dela. I-II. Beograd 1953-1940. S. 13506/4, 7.

Ilić A. V.: Privredno pravo FNRJ. 2. izd. Sarajevo 1959. S. 20868.

Julius St.: Na živčni podlagi. Ljubljana 1960. S. 20897.

Matošić J.: Leksikon mudrosti. Zbirka misli, izreka, aforizama i paradoksa... Zagreb 1960. S. C. 1.

Moravec D.: Meščani v slovenski dram. Ljubljana 1960. S. 20908.

Nešić D.: Tečaj političke ekonomije. 5. izd. Zagreb 1959. S. 20840.

Ničetić R. R.: Privredno planiranje. Beograd 1960. S. 20827.

Ostrogorski G.: Istorija Vizantije. Beograd 1959. S. 20844.

Osmi plenum CK Poljske ujedinjene radničke partije i drugi materijali. Beograd 1957. S. II. 2107.

Petrović B.: Politička ekonomija. I. Beograd 1959. S. 20825.

Prikaz organizacije oblasti v FLRJ. 2. izd. Ljubljana 1960. S. II. 2114.

Savnik D.: Afrika večeraj in danes. Ljubljana 1960. S. 20874.

Snyder L. H.: Grundlagen der Vererbung. Frankfurt/M. & Berlin 1955. S. 20857.

Stanovnik J.: Strukturalne promene u svetskoj privredi. Beograd 1960. S. 20860/7.

Zivković Lj.: Nanka o društvu. I. Sarajevo 1958. S. 20887.

Štirje o igrah...

Dobrna, naš lepi zdraviliški kraj je bila od 1. julija prizorišče drugih amaterskih letnih iger, ki jih je priredil občinski Svet Svobod in prosvetnih društev ob sodelovanju domačega prosvetnega društva Kajuh. Igre, »dolge« šestnajst dni, so bile velika in pomembna kulturna manifestacija, plod nesebičnega, požrtvovalnega, trdega in morda tudi prenapornega dela v

pogojih, ki jih lahko premaguje in premaga samo še amaterski duh, ljubezen do lastnega udeleževanja kakor do posredovanja svojih notranjih dognanj drugim. V tem pa je morda vsa vrednost našega amaterizma, tisti impulz, ki daje temu amaterizmu posebno barvo, ga ohranja in bogati.

Odveč bi bile vsakršne esebinske razčlembе dogajanj pod košatimi drevesi sredi Dobrne, odveč standardna poročila o tem, da je nekaj bilo. Skupine, ki so nastopile (celjski Delavski oder, prosvetno društvo Kajuh, dramska skupina iz Velenja, gradsko kazališče iz Virovitice, PD »France Prešeren« iz Celja, likovniki in drugi), bi zaslužili več. Naj zato o tem spregovorijo vsaj štirje iz množice, ki so ji bile letne amaterske igre namenjene.

VEKOSLAV SPINDLER osemdesetletnik

zaradi česar so ga izključili iz 8. razreda mariborske gimnazije. Za 1. maj 1901 je izdal pri tiskarju Rabitschu v Mariboru slavnostno dopisnico z vihrajočo rdečo zastavo in borbeno slovensko pesmijo — to dopisnico so takrat delili na travišču pred hotelom Aluies. Istega leta je objavil pesmi in sestavke tudi v tržaškem Rdečem papirju, ki ga je izdal Etbin Kristan s tovariši; kasneje pa je kot študent medicine na Dunaju in v Gradcu priobčeval svoje pesmi in prozo tudi v ljubljanskem Zvonu, Slovane, v praškem Domacem prijatelju in v almanahu Na novih potih, ki ga je uredil in izdal sam. Leta 1904 je Vekoslav Spindler v Pragi izdal tudi samostojno pesniško zbirko Zapihal je jug.

Leta 1905 je moral študij zaradi pomanjkanja sredstev opustiti in se je posvetil časnikiarstvu. Bil je glavni urednik celjske Domovine. Leta 1906 pa je kot soustanovitelj celjskega Narodnega lista prevzel njegovo vodstvo in ga vodil do prve svetovne vojne. V tem času je tudi aktivno politično delal — bil je član odbora Slovenskega delavskega podpornega društva v Celju — ter izdal brošuro Stajerski Slovenci, kaj hočemo?, ki je dala povod za ustanovitev napredne Narodne stranke za Stajersko ob koncu 1906. leta.

Poleg poklicnega časnikiarskega dela je Vekoslav Spindler izdal sedem letnikov Slovenskega kmečkega kolektarja, na lastne stroške izdal Ljudsko knjižico (10 zvezkov); izdal je Glasnik Narodnega sveta v Celju; bil je glavni urednik Nove Dobe, ki jo je urejal do odhoda v Maribor, ko je tu prevzel uredništvo Tabora. Razen tega je posvečal svoje delo tudi organizaciji naprednih kulturno prosvetnih društev — ustanovil je Akademsko ferjalno društvo Bodočnost, ki je na ozemlju med Muro in Dravo priredilo na stotine predavanj in ustanovilo nad 50 ljudskih knjižnic, prav tako pa je dal pobudo tudi za ustanovitev Zveze narodnih društev za Stajersko in Koroško v Celju, ki je takrat kot edina množična napredna organizacija združila okrog 200 prosvetnih društev, ustanovila okrog 100 knjižnic in priredila na stotine kulturno prosvetnih predavanj.

Leta 1937 je Vekoslav Spindler uredil spomine kmečkega borca za pravice Slovencev Josipa Šinka (Josip Šinko — Moji spomini), leto kasneje pa je izdal knjigo iz politične zgodovine Slovencev Dr. Ivan Dečko in njegova doba, objavil pa je tudi obsežno razpravo Od majske deklaracije do Jugoslavije, v kateri je osvetlil narodno gibanje na slovenskem Stajerskem za združitev Jugoslovanov izven habsburške monarhije.

Tako je bil Vekoslav Spindler že od svojih ranih let na naprednih pozicijah, tisti revolucionarni duh, ki je bodril med ljudstvom narodnostno zavest. Zato ni nič čudnega, če je moral svoj davek plačati tudi Nemcem, ki so ga kot svojega nasprotnika med prvimi izselili v Srbijo, kjer je preživel štiri težka leta, razen tega pa izgubil tudi dva sina.

Po osvoboditvi se je vrnil v Maribor, kjer je prevzel skrb za izgradnjo ljudske knjižničarstva v takratnem okrožju. Kljub »kasnejši« upokojitvi Spindler ni prenehal z delom. Se vedno piše članke za časnike in prevaja. Prevedel je češkega pisatelja Beneša Začarani dom, letos pa še češkega pisatelja Rajska Kalibov zločin. Kljub visoki starosti še vedno rad haja v planine — lani je bil celo pri Vodniški koči, pri Triglavskih jezerih in na Komni.

K visokemu življenjskemu jubileju Vekoslavu Spindlerju iskreno čestitamo z najlepšimi željami, da bi živel še mnogo let!

Nekdo iz Hrvatskega: — Jezika sicer ne razumem popolnoma, vendar moram reči, da so me prireditve pritegnile z zanimanjem.

— Je bil edini vzrok morda v tem, ker je zdravljenje samo na sebi bolj ali manj dolgočasno?

— Morda deloma. Kakšnega posebnega razvedrila iz razumljivih razlogov, ker je pač to zdraviliški kraj, seveda tu ni, vendar mislim, da terapiji kultura prav nič ne škoduje. Sicer pa je tudi priroda nekaj edinstvenega.

— Kaj vam je bilo najbolj všeč?

— Pa, mislim, da v takšnem ambientu mora biti vse lepo.

Domacin: — Lansko leto me je posebno navdušil Delavski oder. Se zdaj obžalujem, da tistega komada, mislim Arzen in stare cipke, nisem videl do konca, ker se je tik pred koncem vtila ploha. Igra je bila v marsičem na zavidljivi višini. Letos sem seveda prav tako sledil vsem nastopom, pa moram reči, da je bilo vsega dosti več; je bilo vse bolj pestro.

— Se vam zdi prav, da bi bile letne igre vsako leto samo-tu, ali bi se naj morda selile?

— Tu, seveda tu. Ne veste, kako to naš kraj počivi! Lahko bi trdaje še bolj dolgo, pa bi imel človek vsak dan kaj videti ali slišati. Mislim, kaj novega in lepega.

Nekdo iz Srbije: — Ta stvar je zame nova. Bil sem prijetno presenečen nad kvaliteto, pa tudi organizacija, se mi zdi, je bila odlična. Če bi prihodnje leto lahko prišel zopet sem, bi me lahko našli med gledalci, prav gotovo.

Glas iz Celja: — Gledališče me že od nekaj mika, vendar nisem imela možnosti, da bi se mu posvetila. Zato pa rada gledam predstave. Tu mi je bilo prav vse všeč. Posebej še Cankar in njegov Hlapec Jernej. Sploh so bile te igre »pravo doživetje«.

— Je program v celoti zadovoljil?

— Mislim, da. Saj je bilo zastopano skoraj vse, mislim, vse vrste amaterskega dela. Zamisel o igrah je vsekakor posrečena.

Da. In ne samo posrečena. Bila je potrebna. Da bi letne amaterske igre postale tradicija, da bi se bolj preraste svoj okvir in da bi našle še več hvaležnih obiskovalcev!

(Resnična humoreska)

Njegovega imena ne vem, sicer pa tudi ni važno. Je vsekakor znan občan, ki vsekakor ljubi red in enakost.

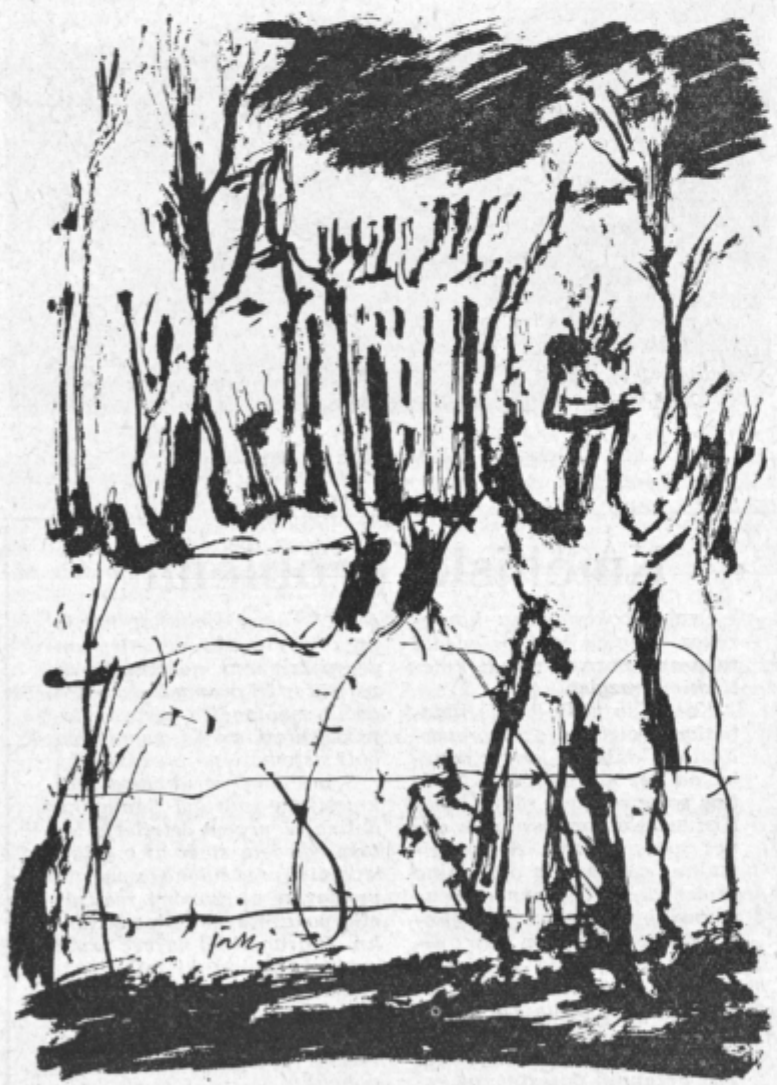
Stal je v dolgi vrsti pred blagajno »Metropola« in nervozno pogledoval na uro, ki je kazala, kako dragocen čas beži...

Po polže se je pomikal naprej, toda tam spredaj pri okenku se je zatikalo. Vsak hip je kdo, običajno so bile to spoštovane občanke, od strani »ignoral« dolgo vrsto čakajočih. Včasih je vrsta neobčutljiva gmota, včasih pa je v njej tudi po kakšnem občutljivem nevtron, ki ga takle negativni elektron od zunaj spravi do eksplozije. Tako je bilo tudi tokrat.

Disciplinirani člen dolge vrste se je razburil in zrohnel nad neodpušljivo protekcijo. Njegova reakcija je začasno ustavila nadaljnje vdiranje negativnih elementov v vrsto.

Ko pa je nič hudega sluteči tribun enakosti priromal do okenca, mu je prodajalka brez zadrege, pa vendar diskretno zaupala:

— Vaše karte so že pri vas doma, tovariši. Vaša žena jih je maloprej dobila na isti način, od strani... — ček.

Jože Horvat-Jaki: IZ TEŽKIH DNI

Znanje tujih jezikov je vsekakor vrlina, ki ji ne gre odrekati priznanja in deloma morda celo tudi ne spoštovanja. Je navsezadnje res, da se je tujega jezika težje naučiti kakor šofiranja (čeprav stanejo jezikovni pripomočki seveda znatno manj od avtomobila). Ta vzporeditev pravzaprav ne bi bila niti nujna, je pa morda aktualna, kajti je namreč res, da postaja celo avtomobil merilo nekakšne veljave.

Če ostanemo torej pri znanju tujih jezikov, imamo lahko v mislih na primer tudi tisto znanje, ki ga ne manifestiramo samo pri svojem poklicu ali v družbi s tujci, pač pa ki ga manifestiramo recimo na ulici ali v kakem drugem javnem prostoru, zlasti takrat, kadar mislimo, da so okrog nas ljudje, ki bi nas utegnili poslušati, kadar ne vemo, da nas lahko vseeno slišijo (tudi če uporabimo kak tuj jezik), ali pa tudi takrat, kadar hočemo biti morda v nekem smislu imenitni in morda celo še kaj več kakor zgolj običajni Slovenci.

Wie geht's?

Pred dnevi je bilo namreč v nekem javnem lokalno slišati dokaj zanimiv dvogovor dveh pristnih naših državljanov (Celjanov), ki sta se na vse kriplje trudila, da bi se sporazumela, pa se vendarle nista mogla sporazumeti v svojem lastnem jeziku in sta zatojere morala nujno poklicati na pomoč nemščino, ki sicer vsekakor prežentira neko kulturo, ki pa je na-

veszadnje vendarle sinonim za vse tiste zelo dobro znane millitaristične, nacistične, fašistične, rasistične attribute, ki bodo živeli, dokler bo živela zgodovina.

Njun pogovor se je začel z WIE GEHT'S in se je nadaljeval preko GANZ GUT do nekaterih dialektoloških posebnosti iz okolice Dunaja ali morda tudi Gradca. Po vsej priliki je v njih nastopal menda tudi najnovejši nemški pravopis oziroma pravorečje, iz česar se je dalo sklepati, da sta osebi na tekočem, da poznata celo tudi slovnične napake in da morata včasih tudi misliti, kako se

kakšni stvari reče. Posebnost pogovora je bila naposled še v tem, da govor ni bil vezan, kakor je to običajno, kadar se ljudje pogovarjamo med seboj, marveč da je šlo bolj za »obnavljanje znanja«. Ker sta bili osebi precej glasni, je bil nagib razumljiv — potemtakem torej konspiracija o tem niti ne bi bila umestna.

Sicer pa je nesporna resnica, da je svoboda govora prosta tudi po izbiri jezika. Zatojere se lahko gremo ne samo Nemce, pač pa prav tako kulufkafre ali pripadnike kakšnih nam še neznanih plemen. Če čutimo za to potrebo ali če smo se naveličali lastnega jezika — kdo nam more to braniti? Nihče! Če je namreč v nas naša narodnost zbledela — tedaj res nihče. Torej viat jezikovni pacifizem! oh

Vrunčevi usodni dnevi... Težka naloga

Naslednji zapis, narejen po izvirnih podatkih upravnika celjskega muzeja NOB tov. Staneta Terčaka, ima namen osvetliti vsaj drobce tistih usodnih, obupnih in morečih okoliščin, v katerih so prvi borci — komunisti netili plamen upora in splošne ustaje. Naslednji sestavek govori o tem, kako se je tragično poigravala usoda s prim komandirjem prve celjske čete Franjem Vrunčem, ko ga vsa prizadevanja niso mogla rešiti mučeniške smrti pred okrauljenim zidom.

Bilo je 11. avgusta dopoldne. Dva moža sta se v zaupnem pogovoru bližala Slitnici pri Sentjurju. Eden je bil komandir prve celjske čete Franjo Vrunč, drugi pa njen politkomisar Peter Stante. Ker se je pred dnevi oglednik Ivan Skvarča-Modras vrnil brez podatkov, sta se poveljnika čete sama odpravila v Slivnico, da bi pripravila podoben načrt za napad na okupatorjevo orožniško postajo.

Izkušena ilegalca se v ničemer nista razločevala od popotnikov. Pozornosti nista vzbudila niti takrat, ko sta zavila v Glaselijevo krčmo. Stopila sta sicer naravnost v sršenje gnezda, saj je v krčmi orožniška posadka prvakur južnala. Sicer pa kdo bi se nadejal takšni predrznosti? Toda komandir Vrunč se je počutil tako brezskrbnega, da ni dovolj skrjal samokresa. Videla ga je natakarka, ki je potem skrivaj prišepnila svoje odkritje orožnikom.

Vrunč in Stante sta se prav ta-

ko brezskrbno, kot sta prišla, napotila iz gostilne po vasi. Odkorakala sta naravnost proti poslopju, ki je služilo orožnikom za bivališče in urad. Hotela sta si zgradbo kar natančneje ogledati. Toda izdaja je visela nad njima. Orožniki so jima postavili zasledo. Ustavili so ju in zahtevali, da jim sledita v urad orožništva.

Presenečena partizana sta se hitro znašla. Da bi ubogala Nemca, jima še na misel ni prišlo. Planila sta v beg. Za njima so zapraskele strelje. Da bi razdelila zasledovalce, sta se po ustaljeni gverilski taktiki zapodila vsak v svojo smer. Vrunč proti Voglajni, Stante proti bližnjemu gozdu.

Po znanem reku, da ena nesreča nikoli ne pride sama, je Vrunč imel ponovno smolo. Večina orožnikov se je zapodila za njim, kakor da bi vedeli, da ne pozna terena toliko kot njegov tovariš. Stante je skušal pomagati Vrunču, streljal je na orožnike, toda na ta-

ko daljavo je bil samokres prešibko orožje. Komandirja celjske čete so v strugi Voglajne dohiteli, se vrgli nanj kot popadljivi psi in ga po krčevitem pretepu ujeli živega. Peter Stante, ki je po ovinkih prišel nazaj v četo, je spotoma imel še incident z zapeljancem Stankom Seličem iz Jezovja, ki ga je na svojo roko zasledoval. Stante ga je moral raniti, da se ga je otrešel.

Franja Vrunča so gestapovci medtem pripeljali iz Slitnice v celjski »stari pisker«. Tu je bil podvržen hudemu mučenju in zasliševanju. Toda od tako preizkušene komuniste niso mogli ničesar izvedeti.

O zajetju komandirja Vrunča je bila zelo hitro obveščena celjska partijska organizacija. Vrunč sam se je preko paznice Zinke Hauptmanove pismeno javil ilegalni delavki Marici Rodetovi, ki je o vsem obvestila sekretarja mestnega komiteja KPS Toneta Grčarja. Načrt za pobeg komandirja Vrunča je bil spretno izdelan:

Red v »piskru« je bil tak, da so jetniki vsako drugo jutro stepali odeje na malem dvorišču, ki meji na Marijino cerkev. To dvorišče je bilo z ozkim prehodom (glej sliko) povezano z velikim dvoriščem, kjer so se jetniki v določenih urah »sprehajali«. Ta prehod so zapirala mala lesena vrata, ki naj bi jih paznik France Hauptman pustil odprta.

Vrunč bi moral neopazno smukniti skozi ta vrata na veliko dvorišče, kjer bi zlahka preskočil zid in se spustil na dvorišče mehanika Gamsa, od tu pa bi po Prešernovi ulici in čez savinjsko brv zbežal na svobodo.

Vse je bilo domenjeno, le na nekaj vsi skupaj niso računali. Namreč na to, da se je Vrunč zdel Svabom vse preveč nevaren. V noči pred dogovorjenim jutrom, ko bi moral biti načrt uresničen, so komunisti in prvega komandirja celjske čete Franja Vrunča odpeljali v Maribor, kjer je bil v naslednjih dneh ustreljen.

Bridko se je usoda poigravala s prvimi borci za svobodo. Na eni strani so jih izdajali ljudje, ki jih ni nihče silil k umazanemu priušništvu, na drugi strani pa jim pomagali ljudje, ki so tvegali svoja življenja v samem »gadjem gnezdu«, da bi revoluciji rešili sposobnega človeka. Pa kljub temu niso uspeli...

KROMPIR — MEDVED

Pred zidovi kninske trdnjave se je pripetil zanimiv primer. Nekaterim lovcem se je zazdelo, da so opazili medvedka, kako se je povzpela na skalo in mirmo sedeč na njej opazoval mimoidoče. Ko so se približali, pa so videli, da ne gre za gozdno zver.

Figura, ki so jo opazili, je bila v bistvu velik krompir »medvedje oblike«, ki ga je izkopal na svojem vrtu Milan Bjedov iz Knina. Njegov vrt leži poleg Krke, pod zidovi trdnjave. Krompir medvedje oblike so odnesli na skalo otroci in se tako nehoti pošalili z lovci.

Takole mi je pripovedovala stara partizanska kurirka: Bilo je leta 1943. Jesen se je bližala h koncu. Pota so bila blatna in nad gozdovi se je vlačila gosta megla.

Dobila sem nalogo, da partizanom priskrbim hrano. Zvečer sem se odpravila na pot. Stopala sem po blatnem kolovozu proti vasi. Narahlo je pršilo. Noč je bila temna in morala sem hoditi zelo previdno. Končno sem prispela v vas in napolnila nahrbtnik s hrano. Dobila sem tudi nekaj važnih novic za partizane. Z veseljem v srcu sem se vračala nazaj v gozd.

Začelo je močno deževati. Nahrbtnik me je težil, v čevljih sem imela polno vode. Vsa razmočena sem za hip obstala, da bi si odpohčala. Preutrujeno telo mi je zlezlo v dve gubi. Misel na lačne partizane me je težila. Počasi sem se pomikala naprej. V snu sem videla blede obraze ranjencev, ki so čakali name. Nekje daleč je lajal pes. V gozdu je vladala tišina, le deževne kapljice so potrkovale na listje.

Ko sem tako premišljevala, mi je nenadoma v obraz posvetila električna svetilka. Bili so fašisti in domači izdajalci. Iskali so me in vohunili za mano, ker me je nekdo izdal. Zgrabili so me za roke in me vlekli s sabo. Misli na lačne partizane so me navdajale z obupom in grozo. Hotela sem se izviti iz tesnih objemov. S tem pa sem svoj položaj še poslabšala. V mislih sem se poslavljala od domačih, od partizanov in od mladega življenja. Vedela sem, da me bodo Nemci ubili. Nikoli si nisem tako zaželela svobode, kot ravno takrat.

MESEC JE BOLJ OKROGEL KOT ZEMLJA

»Mesec je po svoji obliki precej bolj podoben kroglu kot Zemlja«, so ugotovili na pulkovski zvezdar- ni s pomočjo 25-centimetrskega rekratorja.

ELEKTRONSKA PLJUČA

V neki lodonski izložbi so poleg radija, televizije in elektronskih aparatov razstavljena še »elektronska pljuča«, katera po potrebi bolniku zamenjuje naravno pljuča in sicer z atomskim vzbujanjem in izstiskavanjem zraka. Pljuča so težka 25 kilogramov.

Sreča mi je bila naklonjena. Partizani so se vračali s položajem in pričeli streljati na Nemce. Nemci so me spustili in zbežali. Objemala sem svoje rešitelje. Vrnila sem se z njimi nazaj k partizanom.

Drobtine

DVOJČKA — STOLETNIKA

Jovo Cović iz vasi Buzove in njegova sestra Ana sta vsekakor najbolj nevsakdanja dvojčka. Rodila sta se 22. novembra 1860 in kmalu bosta slavila stotji rojstni dan. Oba imata pravnuke, vendar sta še čila in zdrava. Ana opravlja vse hišne posle, kuha in peče kruh. Jovo pa podnevi pase živino, proti večeru pa odide v vinograd, »da popazi« na grozde in se tam zadrži globoko v noč.

VAS Z DVEMA HIŠAMA IN ZELEZNIŠKO POSTAJO

Planinska vas Malovan pri Gradcu spada med najmanjše vasi v vsej Liki. Ima samo dve hiši in nekaj prebivalcev, a tudi svojo železniško postajo. Precej časa so bili potniki v zadregi, če so sprevodniki, kot je običaj, zaklicali ime te postaje. Mnogi so oklevali in niso vedeli, ali naj izstopijo ali ne. Mnogi so celo rajši ostali v vagonu, ker niso mogli verjeti, da vlak na tej postaji delj časa stoji.

ZA STAVO POPIL LITER ŽGANJA IN UMRL

Rašo Stankovič iz Goračic v okraju Čačak je rad pil in je pogosto bil tam, kjer so kuhali žganje. Pred kratkim se je ustavljal pri žganjekuhi pri svojem sosedu Stanoju Traševiću, da bo popil liter žganja. Na presenečenje vseh je to tudi storil. Nato je legel na koruzno slamo in zaspal. Zjutraj ko so prišli, da bi ga prebudili, je bil že mrtev.

BREZ HRUPA

Nekj dunajski založnik je obesil napis na vratih svoje tvrdke z naslednjimi besedami: »Prosim, da ta vrata zapirate brez hrupa v primeru, če vam bo rokopis odklonjen.«

SMRT V VINSKEM SODU

V Orahovcu v okolici Prizrena se je pripetila nevsakdanja nesreča. V vinskem sodu s kapaciteto 4 vagonov, ki je bil skoraj do vrha poln grozjda, sta našla smrt 50-letni Manuš Mustafić in 60-letni Adem Mustafić, sin njegovega strica.

Do nesreče je prišlo na ta način, da je Manuš po krajevnem običaju teptal z nogami grozde v sodu, vendar je takoj, ko je stopil v sod, pričel vpiti na pomoč in se brž tudi onesvestil. Na pomoč mu je prihitel Adem, ki pa je doživel isto usodo.

Zdravniki v prizrenski bolnišnici, kamor so kasneje oba prepeljali, so ugotovili, da sta se zadušila oziroma zastrupila z ogljikovim monoksidom, ki se je ustvaril med vrenjem v sodu, ni pa odhajal v zrak, ker je bil sod pokrit s koruznimi snopi.

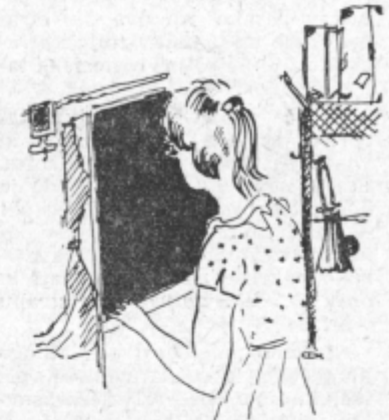
Stala sem pri oknu, ko se je vlak ustavil. Glas sprevodnika je povedal ime kraja. Ozrla sem se po polnem peronu, nato pa sem si pričela ogledovati pročelje postajne zgradbe. Pogled mi je plaval od okna do okna, od balkona do balkona. Nikjer nisem mogla zaslediti ljudi — oh pač — na nekem oknu, mogoče v četrtem nadstropju, je slonel fant. Bil je edino živo bitje na golem zidu, zato sem si ga ogledovala. Opazila sem, da me tudi on gleda. Kako čudno, da gleda ravno mene, ko je vendar toliko ljudi v tem dolgem vlaku! Misliha sem, da se motim, ampak on me je gledal, Hotela sem, da se motim, ampak on me je gledal.

Hotela sem odmakniti pogled z njega in čudno, ni se mi posrečilo; imela sem občutek, da mi ga je nekdo prikoval nanj. Pa tudi on me je gledal.

Kako čudno — tuji fant, s temnimi lasmi in čednim obrazom me je prisilil s svojo navzočnostjo, da gledam. Kaj neki sem takrat čutila do njega? Ljubezen? Smešno! Lepa, idilična toleranca se mi je zdela to občutek. Počutila sem se srečno, ko sem gledala v njegove oči, čeprav nisem vedela kakšne barve so. Slutila sem, da morajo biti lepe — sigurno, saj so me tako priklenile nase.

Lepo mi je bilo in zdi se mi, da bi s takim občutkom lahko živela vse življenje. Toda vlak je počasi potegnil s postaje. Moj pogled je ostal na postajnem pročelju, na njegovih temnih kodrih, na belini njegovega obraza. Stegnil je roko in mi pomahal. Kaj res? Tako sem bila presenečena, da sem otrpnila in le za spoznanje pomahala, ko sem pa hotela odločno pokazati, da vračam ta topli pozdrav, je hiša izginila za ovinkom. Usleda sem se. Kakšno bežno srečanje — kdo neki je on?, kaj je? Nič ne vem o njem, pa mi je vendar tako blizu...

Zvečer sem se vračala po isti poti. Ekspresni vlak se na »njegovi« postaji ni ustavil, toda stala sem ob oknu in mahala mrtvemu pročelju bele zgradbe.

Slavica Savine

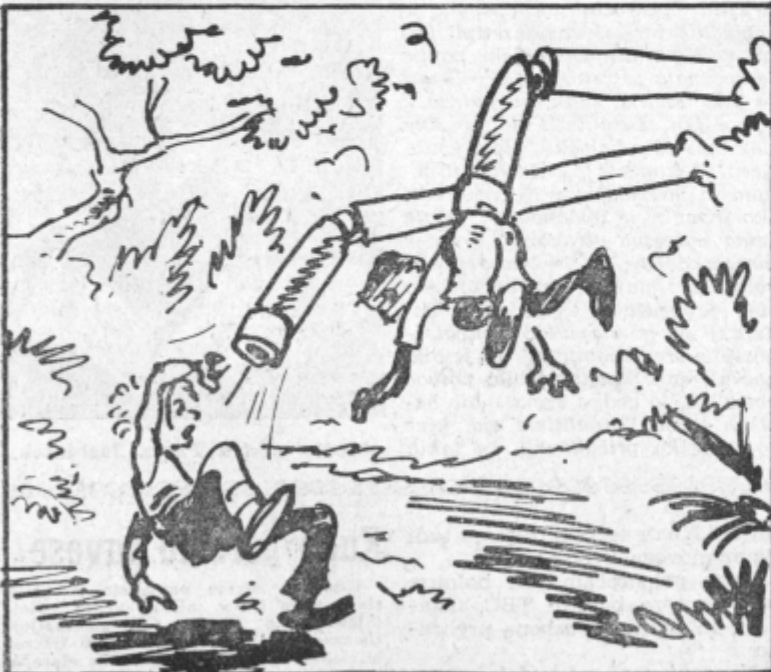

Danes se je v okolici »starega piskra« veliko spremenilo. Ni več nekdanje Gamsove hiše, niti bivše Hladinove trgovine. Posnetek, ki je bil narejen s strehe novega sodišča, vendar še razločno kaže v članku omenjen prehod iz manjšega v večje dvorišče. Del prehoda pokrivajo sicer deske, toda predstavo je mogoče dobiti. Bela in presekana črta kaže pot, ki bi naj je Vrunč napravil, da bi se dokopal do svobode...

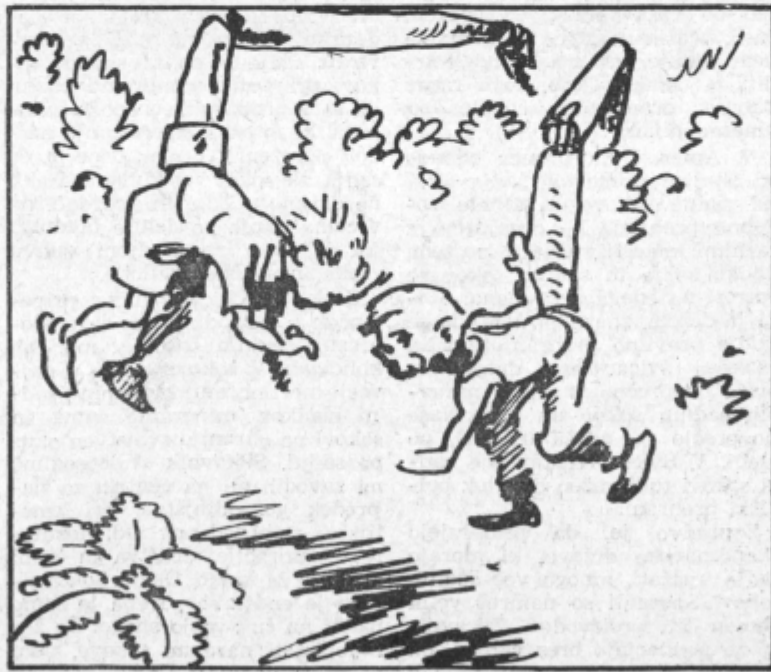
RIŠE: VLADO PIRNAT

Zemljini rešitelji

PIŠE: JOŽE JESIH

16 Oba hkrati sta pogledala kvišku in na ves glas zakričala od groze. Kaj se je zgodilo? Proti njima sta se spuščala, roki podobna, drogovca, ki sta ju z razprto dlanjo zgrabila in dvignila. Srca sta čutila v grlih, tako prestrašeno sta bili. Roki sta ju ponesli proti jasi.

17 Janez je takoj razumel vse skupaj. »Prebivalci rakete so naju opazili, pa naju niso hoteli takoj ujeti, ker so vedeli, da jim sploh ne moreva pobegniti. Lepo so se poigrali z nama. Joj, kako neprevidna sva bila!« Vili ga ni poslušal. Topo je gledal v daljavo. Glavo so mu polnile žalostne misli.

18 Roki sta ju spustili na tla sredi jase. Nekaj korakov vstran je stala velika, ljakasta raketa. Roki sta na mah izginili v raketino notranjost. Dečka sta vprašujoče pogledala, kaj bo. Precej časa ni bilo nikakega znaka, da je raketa obljudena. »Pojdi, greva,« je dejal Vili ter se obrnil. Tedaj pa so se na raketi odprla vrata.

Za male bralce

Dragi prijatelji

Skoraj nekoliko žalostni smo, ko moramo pisati to-le obvestilo. Veste, ko smo pregledovali vaše dopise, jih je bilo tako malo, da smo bili skoraj v zadregi pri sestavljanju rubrike. Tudi na zadnji nagradni razpis za najboljše prispevke z naslovi, ki so jih predlagali vaši tovariši, je bilo tako malo odgovorov, da nagrad res ne bomo mogli razdeliti. Prav tako pa kot nas dejstvo, da nam tako malo pišete v teh lepih dneh, žalosti, pa smo po drugi strani veseli — Vaš molk nam namreč kaže, da so Vaše počitnice prijetne, torej take, kot smo vsi želeli, da bi bile. Zakaj bi torej žalovali? No, naj bo tako ali tako — kljub vsemu želimo, da bi Vaša peresa

večkrat zaškrta po papirju, pa da bi bil naš poštni nabiralnik spet bolj poln.

Kaj, ko bi nam prihodnjic napisali prispevke z naslovom »Spomini ob tabornem ognju«? Ta naslov je predlagala Slavica Pečnik iz Ljubije pri Mozirju, pa nam je bil močno všeč. Slavica je pripisala, da bi lahko pisali o partizanskih spominih, mi pa pridajmo še to, da lahko pišete o vsem, kar vas spominja na taborenje in prijetno pripovedovanje ob tabornem ognju. Boste? Prispevke — najboljše seveda — bomo nagradili — prvega s tisoč, dva naslednja s pet sto dinarji, Slavici pa bomo za domisljeni naslov poslali pet sto dinarjev. Pišite nam, da bomo spet dobri prijatelji!

NA KUMU

Ob koncu šolskega leta je vse odhajalo na izlete. Nekateri so se odpeljali v znamenite kraje, drugi so odrinili v hribe, tretji pa so jo mahnili kar na morje. Pa ne bi mogel reči, kateri so najboljše izbrali. Mi, ki smo se namenili na Kum, vem, da smo zadelj v črno.

Rahlo je deževalo, ko smo se z vlakom pripeljali na trboveljsko postajo. Kmalu pa je posijalo sonce in pot, ki nas je vodila proti Kumu, je bila še prijetnejša.

Po kamnitih stazi smo po dveurni hoji prispeli na cilj. Prvi pogled — in pred nami se je pokazala velika televizijska antena. Desno od nje stoji planinski dom, ki nam je nudil udobno zavetje. Vračali smo se pozno popoldne in kar utrujeni smo že bili, ko smo prispeli na trboveljsko postajo. Zato tudi pri ogledu mesta nismo bili več tako zbrani. Naš izlet pa je bil

vendarle lep. In ko smo se vračali proti Celju, so to vsi prav močno občutili.

Jože Kramer,
Medlog 51,
Celje

V naravi

Sončno popoldne je. Sedim v sobi in se ukvarjam s šivanjem. Zunanaj je poletje in narava kar vabi v svoje naročje. Nerada se mudim z delom. Odprem si okno na stežaj. Omami me vonj nageljnov, ki cvetijo v vrtu. Na travniku se oglašajo črčki in njihovo cvrčanje me spominja na gosli. Ob gozdu šumlja potoček in se izgublja za ovinkom v soncu. Vzdož njega se bohoti šipek — svetle roznate barve. Želelim si take jopice. Nekje daleč zaslišim zvonec pastirja.

Izza ogla se priplazi muca, leno premika nožice, pa vendarle opreza. Na polju med cveticami nekaj opazi in se požene tja. Mojo zamaknjenost premoči jata golobov, ki vzletijo s strehe. Na dvorišču pristanejo in iščejo drobtinice.

Naslonim se na okno in opazujem temne, velike oblake, ki se zbirajo za obzorjem. V sebi nosijo težko breme. Razpredejo se po nebu in ne morejo več zdržati. Padajo prve deževne kaplje, toplo sonce zaspi.

Zaprem okno in nadaljujem delo.

Slavica Pečnik,
Ljubija pri Mozirju

ZANIMIVI

MUZIKANT Z METLO

Momčilo Tetkovič je izdelal nenavaden »muzikalni instrument«: to je navadna metla, spodaj prekrita z napihnjenim svinjskim mehurjem, vzdolž dolgega držaja je zategnjena jeklena žica. Pri vlačitvi z godalom čez žico, je Petrovič izvedel najrazličnejše melodije.

PLAŠČ NAMESTO REŠILNEGA PASU

Neka londonska krojačica za otroško škofekcijo je začela izdelovati otroške in tudi večje plašče, ki imajo posebno lastnost: če človek pade v vodo, se žepi, izdelani iz posebne tkanine, v treh sekundah napihnejo in ne propuščajo zraka. Pravijo, da zrak, ki je v žepih, zadošča za to, da človek — predvsem so mišljeni otroci — ostane na gladini.

GAGI

To pot za veselo počitnice tole sličico.

Le kaj naj bi pomenila tale ponev in »Gagi« na njej? Kaj — dobro voljo, pa prijetno razpoloženje vendar! Tisti dan, ko so tole ponev in ne morejo več zdržati. Padajo prve deževne kaplje, toplo sonce zaspi.

romala še kam drugam, morda so jo komu celo na glavo posadili — pa nič zato. Zvečer je bila večerja iz nje prav tako dobra — celo boljše, kajti ponev jih je spominjala na prijetno popoldne, na toplo morje in na veselo in prijetne počitnice.

Zasluženi pokoj

Te dni odhajata v zasluženi pokoj dve znani celjski zdravstveni delavki — babica Ana Ček in me-

diciška sestra Pavla Jazbinšek in okoličani obe dobro poznano — prvo predvsem matere, drugo pa tuberkulozni bolnici.

Babica Ana Ček

dicinska sestra Pavla Jazbinšek. Celjani in okoličani obe dobro poznano — prvo predvsem matere, drugo pa tuberkulozni bolnici.

Ana Ček, rojena Les, je bila v družini prvi otrok. Luč sveta je zagledala pred sedemdesetimi leti na dan 23. julija. Babiški poklic je spoznala že zelo zgodaj — mati je bila namreč rudniška babica v Trbovljah. Leta 1925 se je Ana Ček vpisala v babiško šolo v Ljubljani, jo končala z odličnim uspehom in nato odšla v Novo Gradiško. Kmalu je odpravila in ostala sama z dvema otrokoma. Trdo je morala delati, da je lahko preživela svojo majhno družinico. Leta 1949 je prišla v Celje. Od tedaj naprej se je marsikdo s hvaležnostjo v srcu spominja. Naj je bila noč ali dan, kadar je bila pomoč potrebna, je vedno vzela svojo babiško torbo in odhitela tja, kjer so jo težko pričakovali. In takih

dni in noči je bilo mnogo. Pravzaprav se njeno delo ni dalo meriti z denarjem — sama pravi, da ji je največje plačilo trenutek, ko mladi materi položi zdravega novorojenčka v naročje.

Medicinska sestra Pavla Jazbinšek je imela nekoliko drugačen življenjski cilj in dosegla ga je — trideset let borbe proti tuberkulozi je lepa doba. Rodila se je petega marca 1902. leta kot najstarejša hči v delavski družini. Kasneje se je rodilo še osem otrok in že zgodaj je morala iskati zaposlitve. Še zelo mlada je že vzgajala otroke. Leta 1926 se je vpisala v takratno šolo za zaščitne sestre v Ljubljani. Dolga leta je bila terenska sestra, od leta 1940 naprej pa je delala pri rentgenu na protituberkuloznem dispanserju.

Tovarišica babici Ani Ček in medicinski sestri Pavli Jazbinšek želimo ob odhodu v prav zares prisluzni pokoj še mnogo lepih in prijetnih dni. Močno ju bomo pogrešali, pogrešali njunih toplih besed, njunega toplega srca. Da bi jima sonce še dolgo sijalo na pot!

M. D.

Kako peremo zavese

Umazane zavese namočimo v mrzlo slano vodo (125 g soli na vedro vode). (Slana voda odmoči vso umazanijo). Umazano vodo je treba menjati trikrat ali štirikrat. Nikar ožemati! Ze starejše zavese položimo na sito, da se odtečejo. Pri pranju in splakovanju jih ni priporočljivo niti dvigniti, kajti že zaradi odtekajoče vode bi se utegnile raztrgati. Za pranje uporabljamo rahlo milnico, v kateri jih pustimo in narahlo stiskamo kakih 20 minut. Po splakovanju jih je dobro ojažati v mlajni vodi. Po navadi moramo prej po dolžini in širini, da jih se zavese po pranju skočijo. Zato jih nato razvlečemo v pravo smer. Umazane svilne ne smemo raztrgati. Da

OČE V UJETNIŠTVU

Oče mi mnogokrat pripoveduje o dogodkih iz zadnje vojne. Včasih je pripoved že ponovil, pa je še vedno zanimiva. Ena od njih je tudi zgodba o ujetništvu.

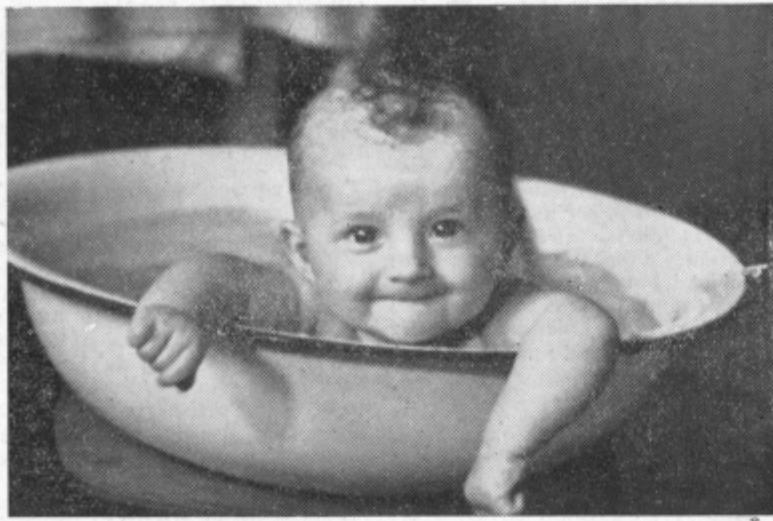
Pred začetkom druge svetovne vojne je oče dobil obvestilo, da mora v Kraljevo na orožne vaje. S težkim srcem se je poslovil od domačih in prijaznega Šentvida, kot da bi slutil, da ga dolgo ne bo več nazaj. Tudi v Kraljevu niso ostali dolgo časa. Sovražnik je že prodiral proti mestu. Zato so se umaknili v Užice, kjer se je kasneje tudi vnela bitka. Pokalo je od vseh strani, nad glavami so brnela sovražna letala in kmalu je bilo Užice povsem razdejano. Oče je ostal pri ranjenih in tam so ga tudi Nemci ujeli.

Njega in še nekaj drugih so zaprli v barake, jih dva dni stradal, nato pa strpali v živinske vagonne in jih odpeljali v nemška taborišča.

Ko oče govori o življenju v taborišču, se mu zmračijo obraz in včasih se v očeh utrne celo solza. Srečen sem, da je doma in da je konec tega velikega gorja. In oče — kot da bi bral moje misli — ponavadi vedno konča: »Veš, za svobodo je treba veliko žrtvovati in prav je, če žrtvuješ brez strahu v srcu.«

Ni samo moj oče trpel. Mnogo jih je bilo, ki so darovali še več, vse, kar so imeli. Hvaležni smo jim vsem.

L. J.

Za male kopalce

Hej, pa ne boš padel iz tega velikega »bazena«, ti naidebudnež mali? Le glej, da se ti kaj takega ne primeri — zate je s stola, kjer stoji umivalnik — še kar globoko. Sicer pa — ne bodimo zlobni!

Prav gotovo so kje v bližini varne mamičine roke. Želimo, da bi še dolgo vesel in zdrav čofotal po vodi — po tej, ali pa po večji in globlji, kajne?

Petrčkove rožice

Pravkar sem pogledala v vazo, ki stoji na mizi pa sem opazila, da so Petrčkove rožice že ovenele. Kakšne Petrčkove rožice, boste vprašali. Naj vam torej povem!

Pred dnevi smo imeli v uredništvu obisk, lep in priskrben obisk. Obiskala sta nas Petrček Jeršič in njegova starejša sestra Anica — pa nista bila sama — velik šopek pisanih nageljčkov sta prinesla s seboj. Položila sta mi jih v naročje

in mi povedala, da zelo rada pišeta v našo rubriko. Saj oba poznamo, kajne? Drobni je bil Petrček ko je to povedal, pa velike in priskrben so bile njegove oči. Se enkrat se zato njemu in sestrici zahvaljujemo za obisk, za lepe nageljne in prijeten pomenek. Tistile bel nageljček, ki še ni povsem ovenel pa bom položila v knjigo ga iztisnila in ostal mi bo drag spomin!

Urednica

ŽENA • DOM • DRUŽINA

Sadni sokovi, merilo zdrave prehrane

Veste kaj so sadni sokovi in kaj predstavljajo v prehrani? To ni beseda o nečem novem in neznanem. Tu ni treba govoriti o nekem posebnem znanju in o specialnih aparatih.

S tem, da soku ohranimo naravni sladkor — glukozo, ki kot vemo, preide takoj v kri, smo ogromno pridobili za delovnega človeka, ki močnejše troši svojo

energijo. Pri nas se še vedno predela preveč sadja v alkoholne pijače, v vino, žganje, jabolčnik, da o hibridnih vinih sploh ne govorimo. Ne gre samo za izgubo hranljive vrednosti, vemo, da alkohol škoduje človeku.

V svetu so v borbi proti alkoholizmu odigrali najvažnejšo vlogo prav naravni sadni sokovi. S sadnimi sokovi se izboljšuje pre-

hrana naših ljudi. So okusni, gasiljo žejo, so zelo hranljivi in učinek kujejo zdravilno. Lahko jih pijemo ob vsaki priložnosti in vsakem času, včasih ne glede na zdravstveno stanje, kar ne bi mogli trditi za ostale pijače, kajti razne šabese orandžade, cocktke so umetne pijače.

V Ameriki na primer odpade od skupne predelave sadja 80% na sadne sokove. Kvaliteto sodobne prehrane — ocenjujejo z različnimi kriteriji, pa tudi po tem, koliko sadja in sadnih sokov se potroši na enega državljanca. Švica je deželca, znana po tem, da se ljudje pravilno prehranjujejo. Na vsakega švicarskega državljanca pride povprečno 11 litrov naravnih sadnih sokov na leto. Naše povprečje pa znaša 0,5 dcl, po osebi. V Švici predstavljajo sadni sokovi tudi važen dodatek bolniški prehrani.

Zanimivo je, da pridelujejo skandinavske države, ki morajo sadje uvažati, mnogo več sadnih sokov. Spoznali so namreč velik pomen teh proizvodov. Zdravniki ne poudarjajo brez vzroka, da je treba iskati vir za vitamine v kuhinji, v naravnih in zdravi prehrani in ne v lekarni v obliki vitaminških tablet. Tudi mineralne snovi so zastopane v sadju. Te snovi so nekaki kontrolorji delovanja človeškega organizma, vplivajo na pravilno sestavo krvi, na zdravje zob, preprečujejo pojav rahitisa, delujejo v celičnih soko-

vih, pospešujejo rast in vplivajo na pravilno delovanje kože, sluznic, delujejo pomlajevalno itd.

Za zidske in zgodnje spomladanske mesece mremo konzervirati sadje v obliki sadnih sokov, pri tem pa moramo paziti, da se v proizvodih ohranijo vitamini, ki so pri konzerviranju najbolj ogroženi. To nam uspe le, če sadja ali sokov ne kuhamo, če jih ne držimo v odprtih posodah, da vročina nanje ne deluje predolgo in da niso izpostavljeni vplivu zraka in sončne svetlobe.

Sokovnik je odličen pripomoček v gospodinjstvih za pridobivanje sadnih sokov v manjših količinah. V sokovniku se v največji meri ohranijo vitamini, sadni sladkor, mineralne snovi in sokovi pa ohranijo svojstven okus po sadju. Sokovnik si sposodimo na zavodih ali na centrih za napredek gospodinjstva, pri kmetijskih zadrugah, pa tudi nekatere organizacije, društva in hišni sveti ga že imajo. Delo s sokovnikom je enostavno, treba je samo paziti na čim večjo snago. Če želimo imeti naravne sokove, nam ni treba dodajati sladkorja.

Nekoliko manj je znano, da lahko s sokovnikom pripravimo sok iz zelenjave in sočivja in tudi zdravilna zelišča. Sok baldrijana in melise rabimo za pomirjanje živcev, pelin in tropotec za povečanje teka, sok hrena proti oseblinam itd.

Za pridobivanje sokov v več-

Tudi male otroške roke lahko napravijo prave umetnine. Samo pogledajte! Izdelke, ki jih vidimo na sliki, so delo malih ročic celičbančkov v Domu Otona Zupančiča. Na razstavi, ki so jo prav okusno uredili, so nam v dneh 27. in 28. junija prikazali, kaj so se naučili in kako marljivo so.

Pionirski odred „Jože Kožuh“ na Teharju JE RAZVIL PRAPOR

Nedelja, 25. junija bo ostala vsem pionirjem teharske šole pa tudi vsem starejšim — prijateljem mladine v najlepšem spominu. Pionirska in šolska kronika sta za beležili uspele prireditve, ki je ob zaključku tekmovanja »Moj kraj včeraj in danes« pokazala, da se da s tesnim sodelovanjem učiteljskega kolektiva s šolskim odborom, s starešinskim svetom ter tudi s pomočjo prizadevnih posameznikov, članov naših družbeno političnih organizacij in društev doseči lepe uspehe.

Že v jutranjih urah je godba iz Stor s poskočnimi melodijami vabila prebivalce na prireditev. Pionirji so prihiteli pred določeno uro in tako je kmalu nastal okoli šole vesel živ-zav. Bili pa smo tudi vsi prijetno iznenadeni. Med visokima, vitkima smrečicama nas je vabil napis »Pionirski pozdrav!«. Na igrišču je bilo vse drugače, kot prejšnje dni. Lepo okrašena svečana tribuna, stojnica z dobriki pionirske tombole, na novo zgrajeno igrišče za odbojko z novimi stojali in mrežo ter urejen prostor za tekmovanje z zračno puško.

Začeli so prihajati gostje. Tovariši iz kolektiva Zvezarjev Store, ki je prevzel pokroviteljstvo nad teharsko šolo, predsednik krajevne organizacije SZDL iz Stor, predsednik sindikalne organizacije, kakor tudi predstavniki ostalih organizacij in društev.

Med gosti je sedela tudi mati padlega Jožeta Kožuha, po katerem nosi pionirski odred ime. Dobro pripravljen program je potekal nemoteno, kar je zaslug vseh, ki so na kakršnikoli način pomagali.

Med samim programom je skupina pionirjev odnesla venec na Jožetov grob, materi pa je pionirka izročila velik šopek slovenskih nageljčkov.

V imenu pokrovitelja je tovariš iz Stor razvil prapor, pionir-praporček, pa je obljubil, da ga bo nosil na čelu pionirske organizacije novim uspehom in zmagam naproti.

Poročilo o delu in življenju pionirske organizacije, je sledilo več pevskih točk, deklamacij, nastopali pa so tudi mladi gasilci-pionirski.

Proslava ob zaključku šolskega leta

Ob zaključku šolskega leta je bila na osnovni šoli v Mozirju zaključna proslava, ki so se je poleg učencev in staršev udeležili tudi predstavniki krajevnih političnih organizacij. Šola je predvideno učno snov kljub pomanjkanju učnega kadra v glavnem predelala. Od 368 učencev, ki so obiskovali šolo, je napredovalo v višje razrede 340 učencev ali 92,4%. 305 učencev je bilo brez slabe ocene. Najboljši je bil 7a razred, v katerem ni bilo niti enega učenca s slabšo oceno. Tudi šolski obisk je bil v preteklem šolskem letu kar dober, saj znaša 96,9%. Od učencev, ki so končali zadnji razred osemletke se jih je največ odločilo za študij na učiteljski, ekonomski srednji šoli in tehnični srednji šoli. Razveseljiva je tudi ugotovitev, da ni bilo v preteklem šolskem letu na šoli niti enega disciplinskega prekrška. Tudi delo šolske zadrage je bilo zelo aktivno.

Na zaključku smo si ogledali lepo urejeno razstavo.

Popoldne pa je bila prvič na Teharju pionirska tombola. Organizirana je bila tako, da je vsak pionir dobil po eno tombolsko kartico. Dobitkov je bilo toliko kot kartic in je tako vsak pionir dobil lep dobiček. Organizatorji in seveda tudi pionirji se najlepše zahvaljujejo vsem delovnim kolektivom, ki so s svojimi prispevki osrečili naše najmlajše.

Na kraju pa je potrebno javno zapisati nekaj misli tovarišev in tovarišic, ki so se po opravljenem delu zbrali in pokramljali o težavah, ki so jih imeli in na katere so našli pri samih pripravah. Takrat, ko je organizator najbolj preganjal čas in ko so že skoraj začeli dvomiti, da se ne bo dalo vse pravočasno urediti, se je le nekaj starejših tovarišev in tovarišic zagrizlo v delo. Potožili so se, da mladinci, ki so že prej opravili precej dela, niso zdržali do kraja in niso pomagali tudi zadnje dni. Dela je še dovolj in preden bo igrišče do kraja urejeno, bo še no puško.

Nezainteresiranost ali kaj?

»Mar letos ne bomo mogli izpolniti prostih učnih mest z novimi vajenci,« se vprašujejo v nekatere podjetjih v konjiški občini. Svoje možnosti in prosta delovna mesta in mesta za vaje so pripravili zavodu za zaposlovanje in tudi na šolah so povedali, kakšni so pogoji in za katere poklice se lahko mladinci izučijo. Toda kljub temu ni toliko prijavnosti, kot so pričakovali.

Kljub temu, da bo letos šolsko obveznost končalo okoli 260 otrok, vendar kaže, da vsa učna mesta ne bodo zasedena. Posebno slabe izkušnje imajo v Tovarni kovinskih izdelkov v Vitanju, kjer so že lani s težavo izpolnili vsa prosta učna delovna mesta. Zvišali so jim nagrade, samo da bi lahko izučili nove mlade kovače, livarje ... Toda tudi to ni kaj prida pomagalo.

Podobno povedo tudi v nekaterih drugih podjetjih. Tako v Kostroju nimajo celo dovolj prijavnosti.

mno go prilik za požrtvovalno prostovoljno delo. Seveda pa pričakujemo, da bodo tudi starši opravili nekaj prostovoljnih ur, saj je vse namenjeno naši mladini — torej tudi njihovim otrokom.

Ob tej priliki pa se naj prebivalci na Teharju zavedajo še velike naloge, katero so tudi na zboru volivcev sprejeli. Na Teharju primanjkuje dobre pitne vode, primanjkuje pa tudi ljudi, ki bi bili pripravljeni pomagati. Upamo, da ne bo tako in da bo odziv prebivalcev boljši kot doslej in da ne bodo delali težav režijskemu odboru, ki bo v kratkem začel vabiti ljudi na delo. Nekdo je dejal: »Pomagaj si sam in komunata ti bo pomagala«. Tovariši iz krajevne organizacije SZDL v Stora in stanovniške skupnosti so se še večkrat potrudili in prišli na Teharje, da bi pomagali organizirati delovno akcijo in te priložnosti ne smemo zanemariti. Ne pomaga godrnjanje in kritiziranje, zavijati je potrebno rokave in posnemati ljudi iz bližnje okolice, ki so bolj složni in z večjo prizadevnostjo začeli urejati svoj kraj. SD

tudi za trenutno najbolj iskana delovna mesta — za ključavničarje, strugarje in podobno. Sodijo, da se je večina mladincev prijavila na srednje šole. Vendar tudi upajo, da spriče premajhnih zmogljivosti in zahtev po srednje izobraženih kadrih vsi ne bodo sprejeti v srednje šole. Tako računajo, da bo ta vrzel, ki se kaže v konjiški občini, v naslednjem mesecu, odpravljena. Razen tega otroci čez poletje delajo doma na kmetijah in se navadno v uk prijavijo šele v jeseni, ko konča kmetijska sezona.

Pisarniški pomenek

Delo v pisarnah je večkrat zelo pisano. Če je to pisarna občinskega odbora SZDL ali občinskega komiteja ZKS in podobno, je delo še pestrejšo. Tu se zbirajo in ob-

Kristina, ki je delo povrh je zelo zanimivo, a tudi zahtevno. Tako pisarna pa terja tudi veliko odgovornost od administrativne moči, ki mora dobro spremljati življenje in celo celotne organizacije in večkrat hitro ukrepati.

Praznovanje 'Dneva borca' v Strmcu

Letošnji praznik »Dan Borca« 4. julij je krajevna organizacija Zveze borcev Strmec pri Vojniku počastila ob grobnici 13. padlih borcev, katerih imena so vklesana na dveh spominskih ploščah, vanjo pa so v drugi polovici preteklega meseca položili še posmrtno ostanke dveh neznanih borcev 14. divizije, ki so ju na Velikih Ravnah na Koroškem prekopali in prepeljali v strmoško grobnico, medtem pa bodo tov. Gračnerja, padlega in pokopanega v Vizorah, prekopali najpozneje do 29. novembra t. l. Ob sedanjih grobovih bodo postavili spominske plošče.

Strmški pionirji so pod vodstvom učiteljskega zbora izvedli ob grobnici pester in skrbno pripravljen kulturni program in ga

Dan borca na Pohorju

4. julija smo se že zgodaj zjutraj odpravili iz Sentvidca, Planine, Sevnice, Zabukovja in drugod z avtomobili in peš na partizanski pohod v naš prelepi Bohor.

Na Grmadi vrh Bohorja, kjer so se vršile hude borbe z Nemci, sta nam v svojem pripovedovanju obujala spomine tovariši in prvoborca našega kraja Ivan Luskar-Dušan in Ivan Dobršek-Janko o dogodkih, ki so se odigrali v Bohorju v času narodnoosvobodilne borbe, kjer so imeli do zob oboževani Nemci zelo velike izgube, šestkrat so jih naši hrabri partizani obkolili in s slabšim orožjem kaj pošteno naklestili. Zelo zanimivo je bilo tudi, ko smo pod vodstvom Dobrškega in Luskarja obiskali bivšo partizansko bolnico in Prešernovo tehniko v Zajselah. Ob tej priliki sta nam tovariša pripovedovala, kako in v kakšnih pogojih so bolnico gradili in kakšne težave so imeli z bolnico, v kateri je imel požrtvovalni zdravnik dr. Droč šestkrat polno ranjencev in jih zelo skrbno zdravil. P. J.

po končanem slavlju na slavnostni seji vseh množičnih in političnih organizacij tega kraja v dvorani združnega doma nadaljevali ob predvajanju barvnih partizanskih diapozitivov.

Strmec, ki ima 145 članov ZB je ta dan, kot svoj krajevni praznik nadvse slavnostno počastil, saj se je ob grobnici zbrala nepričakovana množica bližnjih in daljnjih včanov, med njimi pa tudi 6 mater in vdov padlih. Pionirka Tatjana iz Celja je recitala več ganljivih Kajuhovih pesmi. fc.

Gradili bodo športni park

Uprava telesnovzgojnega društva »Partizan« v Laškem je na zadnji seji sprejela sklep, da bodo v naslednjem obdobju uredili ob domu »Partizana« športni park. Vsi objekti bodo služili enako pripadnikom »Partizana« in gojencem šol.

Sodijo, da bodo z gradnjo športnega parka pričeli lahko že v naslednjih mesecih. Material in potrebna finančna sredstva za začetna dela je obljubil Občinski ljudski odbor v Laškem. Vsa možna dela pa bodo opravili s prostovoljnimi delom.

Nov športni letni objekti bo segal od doma »Partizana« globoko v sedanjim laški park, ki ga je v ta namen društvu odstopilo zdravišče.

Po načrtu bo ob domu asfaltirano rokometno igrišče, pravtako asfaltirajo igrišče za košarko, igrišče za odbojko in atletske naprave. Ker je prostor tik ob Savinji, ga bodo zavarovali z visoko žično ograjo.

Vaše vestice

Kako so ravnali z menoj!

Bila sem brez dela. Vesela sem bila, da sem končno dobila delo v domu Dušana Finžgarja kot snajžilka. Nekajkrat mi je upravnik tudi sam rekel, da sem pridna. Potem me je na vsem lepem upravnik doma odpustil. Poklical me je k sebi in mi izročil delovno knjižico. Hkrati mi je hladnokrvno pojasnil, da se moram javiti pri posredovalnici za delo.

Taka bliskovita odpoved se mi je zdelo nepravilna. Zato sem se pritožila pri inšpekciji za delo, kjer so tudi upravniku doma povedali, da tako hitro le ne gre. Vzel me je nazaj v službo — toda to je bila le taktika, saj mi je po kratkem času dal redno odpoved. Povedal mi je še, da je tako skle-

Drobne iz Slov. Konjic

Podjetje »Kostroj« je pred kratkim začelo v bližini tovarniških prostorov graditi nov stanovanjski blok, kjer bo dobilo nova stanovanja šest delavcev podjetja.

V teh dneh zaključujejo gradbena dela pri gradnji šestnajststanovanjskega bloka za podjetje »Konus«. Sodijo, da se bodo novi stanovanjci lahko vselili v nova stanovanja že v naslednjih mesecih.

V istem času bodo končali gradbena dela pri gradnji in ureditvi stanovanjskih prostorov prosvetnih delavcev v Vitanju. Ta gradbena dela je odobril Občinski ljudski odbor in jih bodo plačali s sredstvi občine. S tem pa bo vsakomur lažje pridobiti prosvetni in zdravstveni kader v Vitanju.

ZA UREDITEV KONJIC

Pred kratkim so skoraj na vseh stavbah v centru Slov. Konjic namestili lončke s cvetlicami, kar seveda zelo ugodno vpliva na zunanjo ureditev kraja. Ker so v začetku letošnjega leta uredili tudi samo središče mesta, zdaj pa trgovske podjetje ureja nekatere starejše trgovske lokale, bo to vse pripomoglo k lepšemu zunanjemu videzu mesta samega.

REPUBLIŠKE PROSLAVE DNEVA VSTAJE SE BO UDELEŽILO 800 LAŠČANOV

Odbor za organizacijo udeležbe na republiški proslavi, ki bo 21. julija v Ljubljani, je na svoji seji sprejel sklep, da se bo te proslave udeležilo okoli 800 Laščanov.

Kako so ravnali z menoj!

Bila sem brez dela. Vesela sem bila, da sem končno dobila delo v domu Dušana Finžgarja kot snajžilka. Nekajkrat mi je upravnik tudi sam rekel, da sem pridna. Potem me je na vsem lepem upravnik doma odpustil. Poklical me je k sebi in mi izročil delovno knjižico. Hkrati mi je hladnokrvno pojasnil, da se moram javiti pri posredovalnici za delo.

Domača zanimivost Sukanec v kuri

Na pomlad je bilo. Pred hišo sem cepil drva. Pri delu mi je odletel gumb s suknjice. Poklical sem ženkico in jo prosil naj mi ga zašije. Prinesla je v igli zataknjen precej dolg kos niti, narkar mi je zašila gumb. Nato si je zataknila iglo za jopico. Ko je v hiši hotela še nekaj zašiti, je ugotovila, da igle ni več, skratka izgubila jo je.

Čez dober teden je za praznik zaklala kuro. Po vseh pravilih jo je začela obdelovati in rezati. Naenkrat pa je močno zavpila. Še sam sem se hitro pozanimal, kaj da je. Prvi hip sem menil, da se je morda urezala z nožem. Toda ugotovila sva, da se je upiknila v izgubljeno iglo, ki jo je pred časom kura našla in pozobala. Zanimivo je to, da je kura kljub igli v želodcu še kar naprej nesla in da ni kazala znakov obolenja. N. S.

Juriš na Selce

V dneh 1. in 2. julija je krajevna organizacija Zveze borcev Strmec pri Vojniku ponazorila dnevni partizanski pohod po poti slavne XIV. divizije. Ob sodelovanju s petimi sosednjimi organizacijami ZB je 69 članska partizanska patrola iz več strani napadla zloglasno »Kokličovo kmetijo« na Selcah. Napada na kmetijo so se poleg članov patrole udeležili še trije bivši aktivisti, približno tisoč nekdanjih sodelavcev in simpatizerjev OF pa je z borec obujalo spomine na najtežje dni NOV. K. Z.

Čitajte

Celjski tednik

Poletna sezona je tu. Mnogo turistov, domačih in tujih si ogleduje lepote naše dežele. Med temi so tudi naši rojaki iz Amerike in drugih držav, ki se vračajo v svojo domovino po mnogih letih. Rojaki prihajajo obujati spomine na svojo mladost, ljubezen in tudi žalost. Tudi Ivana Sasek in Jože Klemen sta prišla v domovino, da bi si ogledala napredek, katerega smo dosegli po vojni.

Vprašali smo jih za vtise — take so odgovorjali:

● »Kako vama ugaja pri nas?«
I. SASEK: »Veliko se je spremenilo. V Jugoslaviji sem namreč že tretjič. Prvič 1950. leta, potem 1956., no in letos. Če primerjam stanje, kakršno je bilo ob mojem prvem obisku in letos, moram reči, da ste zelo, zelo napredovali. Takrat si nisem mogla mnogo kupiti, danes pa dobim kar hočem. Vidim, da ste zgradili mnogo novih tovarn in stanovanjskih blokov in kamor pridem, povsod je vse lepo urejeno. Posebno mi ugajajo ljudje, ker so vsi tako prijazni.«

J. KLEMEN: »Prvič sem na obisku v domovini. Prej nisem imel priložnosti, da bi prišel in še bolan

ROJAKI NA OBISKU

sem bil večkrat. Da, dosegli ste velik napredek. Preden sem odšel v Ameriko, nisem mogel dobiti nikjer službe in še brezposelnost je bila velika. Zdaj pa vidim, da so vsi ljudje preskrbljeni.«

»Zakaj in kdaj ste odšli v Ameriko?«

I. SASEK: »V Ameriko sem odšla 4. marca 1913. leta. Težko mi je, kadar se spominam tega dne. Takrat sem zadnjič videla mamo in očeta. — Za to pot sem se odločila zaradi mnogoštevilne družine. Dve sestri sta že bili tam in poslali sta mi karto. Drugače ne vem, če bi bila šla.«

J. KLEMEN: »Kaj sem hotel, moral sem iti, ker ni bilo nikjer za službo. Hm, hitro mine čas, od tega je že štirideset let!«

I. SASEK: »Da, slovenski izseljenci imamo društvo SNPJ (Slovenska narodna podpora jednota). Posamezna društva SNPJ pa

imajo svoja imena in tudi številke. Društvo pomaga članom, če so bolni ali pa če so v stiskah. Nekaj časa sem bila tajnica našega društva v Indianapolisu. Delo je bilo prenaporno, zato sem ga morala opustiti. V teh društvih imamo tudi svoje zbornice, ki se uče naše narodne pesmi in včasih prirejajo razne koncerte in sodelujejo tudi na mitingih.«

J. KLEMEN: »Sestra je že povedala kakšna družava imamo pri nas. Imamo tudi svoje prostore, kjer se navadno zvečer zberemo in obujamo spomine in igramo karte, da čas hitreje mine.«

Z Ivano Sasek je prišla tudi njena vnukinja Kathy Sasek. Kathy si je že dolgo želela, da bi obiskala Slovenijo, predvsem pa rojstni kraj svoje stare mame. Ceprav ne zna govoriti slovensko, pa vendar se zdi, da razume ljudi, kaj govorijo.

»Kathy, kakšen vtis ste dobili o naši deželi?« smo jo vprašali.

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

BRODNIK - 7.466 točk, nov državni rekord v deseterboju

TUDI KOLNIK IZBOLJŠAL DOSEDANJI DRŽAVNI REKORD — KOPICA VRHUNSKIH IZIDOV

Trije deseterbojci. Od leve: Kolnik, Vrvanek in Brodnik

Redki, ali celo edinstveni so primeri, da bi bilo na enem atletskem mitingu, kakršen je bil v soboto in nedeljo v Celju, doseženih toliko vrhunskih izidov, kot jih je bilo to pot. Mnogim državnim in republiškim rekordom so se priključili še celjski in osebni. Skratka, celotno tekmovalje v atletskih mnogobojih je minilo z znamenju odličnih rezultatov in na splošno zadovoljstvo vseh. Pa začetek pri deseterbojcih. Ze začetek je obetal, da se bo borba za najboljšo mesto vodila med Kolnikom in Brodnikom. Brodnik je bil odličnejši, Kolnik še bolj. Tako je bilo vse do devete discipline. In šele zdaj, tik pred zaključkom izredno naporega tekmovalca, je prišlo na vrhu lestvice do spremembe. Brodnik je z odličnim metom kopia (70,24 m) ne samo dohitel, temveč tudi prehitel svojega klubskega tovariša. Pa ne samo to; oba tekmovalca sta že po deveti disciplini premagala mejo sedem tisoč točk in s tem zrušila dosedANJI državni rekord. Do konca je preostala le še

ena disciplina, najtežja med desetimi — tek na 1500 metrov. Oba sta tekla previdno, morda celo preveč. Vendar je bil Brodnik neprimerno boljši, saj je z rezultatom 4:48,0 zbral 343 točk, medtem ko se je moral Kolnik s časom 5:40,0 zadovoljiti le z 41 točkami. Borba med velikima tekmovalcema je bila s tem zaključena. Inženir Jože Brodnik je zasedel prvo mesto in zbral 7466 točk. S tem rezultatom bi se na zadnjih olimpijskih igrah plasiral na peto mesto! Miro Kolnik je bil drugi z 7087 točkami, kar bi na rimski Olimpijadi zadoستovalo za osmo mesto! Oba sta porušila dosedANJI državni rekord, Brodnik pa je postavil novega, s katerim se uvršča med najboljših deseterbojcev na svetu sploh. Njun nastop pa je navrgel še nekaj osebnih in celjskih rekordov. Tako je Brodnik postavil kar pet osebnih in med njimi en celjski rekord (skok v višino), Kolnik pa enega in to v teku čez visoke ovire.

Oba pa sta dosegla naslednje izide: (prvi rezultati so Brodnikovi, drugi pa Kolnikovi): 100 m: 11,5 — 10,7; daljina: 6,67 — 7,14; krogla: 14,35 — 13,77; višina: 186 — 174; 400 m: 50,6 — 50,4; 110 m: 14,8 — 14,9; disk: 40,58 — 39,61; palica: 400 — 420; kopje: 70,24 — 54,13; 1500 m: 4:48,0 — 5:40,0. Zanimiva je primerjava njihovih medsebojnih nastopov. Od desetih disciplin je bil Brodnik v šestih boljši od Kolnika.

Ostala mesta v deseterboju so zasedli: 3. Ledič (Dinamo) 6187, 4. Sluga (ZAK Ljubljana) 5254, 5. Vrvanek (K) 5183, 6. Keeman (Partizan) 5175 in 7. Žilnik (K) 4622 točk. Izredno zadovoljiv je uspeh in plasman mladincev Kladivarja, Vrvanika.

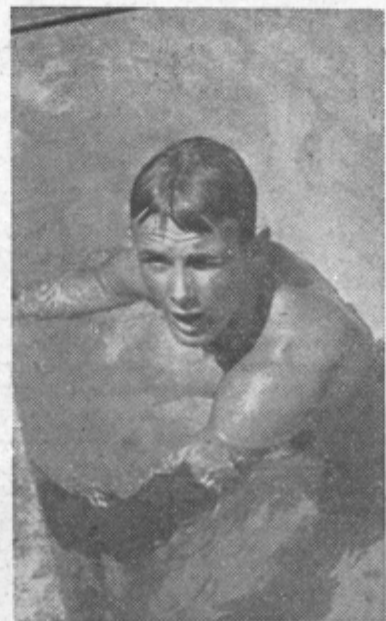
Istočasno z deseterbojci so se pomerile tudi najboljše jugoslovanske atletinje v peterboju. Z devetimi točkami prednosti je zmagala Ljubljanka Irena Škerjanc, ki je zbrala 3843 točk. Na drugo mesto pa se je plasirala članica Kladivarja, Nataša Urbančičeva, ki je dosegla 3834 točk. Tretja je bila tekmovalka Mladosti iz Splita, Dunja Jutronič s 3695, četrta Stanka Perišič iz Sarajeva 3529, peta Ostrovska iz mariborskega Branika 3510, šesta Cedejeva 3176 itd.

Miting pa je dal še dolgo vrsto drugih odličnih rezultatov. Tako je Kunej postavil državni in slovenski rekord pri skoku v višino za pionirje z rezultatom 163 cm. Koklič je v isti disciplini dosegel osebnega z višino 181 cm. Nadalje so tekačice Serbec, Silan, Čede in Lubej dosegle v štafeti 4 krat 1000 metrov s časom 49,5 najboljši letošnji izid v državi. Razen tega je Serbecova v teku na 200 metrov postavila državni rekord za mlajše mladinke (26,2) Kramaričeva pa na isti progi državni rekord za pionirke v času 27,2. In končno, osebni in celjski rekord je postavil tudi Peterka v

metu kladiva z rezultatom 50,76 metra. V tej disciplini je bil odličnejši mladinec Vidmajer, ki je vrigel člansko kladivo 50,60 metra daleč in s tem zabeležil osebni najboljši izid.

VRHOVŠEK 1:09,9 NA STO METROV HRTNO

Končno smo tudi Slovenci dobili plavalca hrbtne sloga, ki je stometrsko progo preplaval v boljšem času od ene minute in deset sekund. To se je posrečilo mladincu celjskega Neptuna, Daniju Vrhovšku, ki je na tej progi dosegel čas 1:09,9. Bil je to na tekmovalju drugega kola slovenske plavalne lige v Vidmu-Krškem, kjer so se morali plavalci in plavalke Neptuna ponovno zadovoljiti s četrim mestom, navzlic temu, da so zbrali za skoraj dva tisoč točk več kot v prvem zavrtljaju. Kakor prvo kolo, tako je tudi drugo potrdilo, da ima Ljubljana najmočnejšo ekipo tekmovalcev in tekmovalk in nadalje, da imajo pri Neptunu zelo močno moško, toda preveč slabo žensko vrsto.

Danij Vrhovšek

ZMAGA SLOVENSkih TELOVADCEV TINE SROT — TRETJI

V nedeljo je bil v Passauu prijateljski dvoboj v vajah na orodju med reprezentancama Slovenije in Bavarske. V slovenski vrsti je nastopil tudi član gabrškega Parizana Tine Srot, ki je v skupni oceni zasedel tretje mesto za Cerarjem (47,15 točke) in Trojarjem (46,10). Srot pa je zbral 46,05 točke. Najboljši domačin je bil šele četrti.

SAHISTI ZA 20. LETNICO VSTAJE

Med organizatorje prireditve na čast dvajsete obletnice vstaje so se vključili tudi sahisti. Tako se bo v soboto, 22. 7. ob devetih dopoldne začel v mali unionski dvorani šahovski brezturnir reprezentanc slovenskih mest. Med njimi bo tudi ekipa iz Celovca. Drugi dan, to je v nedeljo, 23. tega meseca, pa bo na vrsti še dvoboj mestnih reprezentanc Celja in Celovca v šahu.

HOKEJ NA TRAVI CELJE : SENOVO 2:1

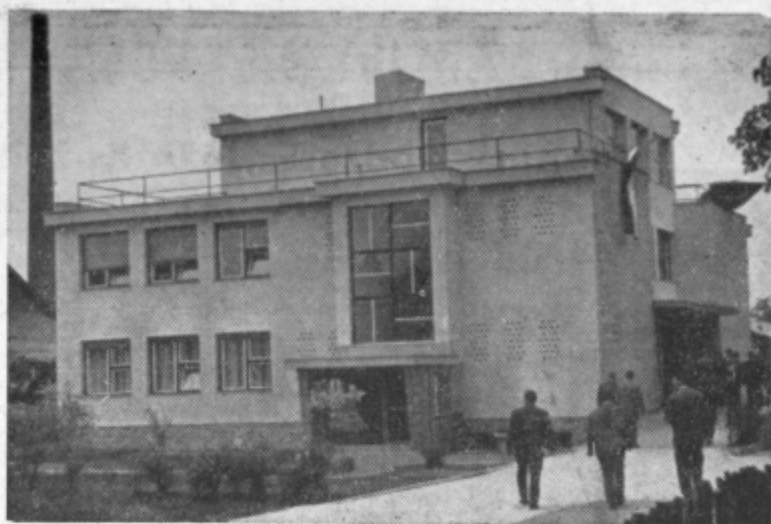
V povratni tekmi za neoficielno prvenstvo Slovenije v hokeju na travi je moštvo domačega Hokejskega društva kluba na igrišču pri Skalni kleti premagalo ekipo iz Senovega 2:1. Celjani so bili neprimerno boljši in bi zaslužili izdatnejšo zmago, če bi... Oba gola za celjske barve je dosegel Založnik.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V CELJU

V nedeljo, 16. t. m. popoldne ob 15. uri bodo ljubitelji konjeniškega športa imeli zopet priložnost videti prav zanimive tekme in sicer bo na tekmovalnem prostoru Konjeniškega kluba Celje na Mariborski cesti 150 republiško prvenstvo in preskakovanju zaprek za leto 1961.

AVTO MOTO TEKMOVANJE

Člani avto moto krožka društva Ljudske tehnike pri Tovarni emajlirane posode so izvedli tekmovalje, ki se ga je udeležilo 33 vozačev. Pri važnji z avtomobilom so se na najboljša mesta uvrstili: Ivan Grobelnik, Franc Vrabčič in Feliks Smola, pri važnji z motorjem nad 200 cm Marjan pred Ludvikom Pavčičem, pri važnji z motorjem do 100 cm pa je zmagal Ignac Cater.

NOVA OBRATNA AMBULANTA CINKARNE

Otvoritev nove obratne ambulante Cinkarne, je v pozdravem govoru med drugim dejal direktor tovarne tov. Hilbert Kamilo, sodi v vrsto doprinosov kolektiva k proslavi dvajsetletnice revolucije.

V Cinkarni so gojili dolgo vrsto let težnjo po ureditvi zdravstvene službe. Stari in neprimerni prostori ambulante niso bili primerni za uspešen razvoj te službe. Zato je kolektiv pred približno enim letom začel z lastnimi sredstvi in pomočjo Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje z gradnjo novih prostorov obratne ambulante, ki so bili v petek dopoldne izročeni svojemu namenu. Z novo ambulanto je njen kolektiv, ki ga vodi dr. Gabrijel Hrušovar, dobil najboljše pogoje za uspešno delo in uveljavljanje.

Ambulanto so namreč gradili v času, ko se je tudi področje delovne medicine močno razgibalo. Zdad hoteli in tej ambulanti vse pogoje za kulturno obdelavo človeka, imeli bodo možnosti za razvoj enovite medicine, ki vsebuje kurativno, kot zlasti še preventivno. Zlasti pa bo nova ambulanta nudila še boljše pogoje za strokovno izobraževanje kadrov na področju medicine dela. Tako bo tudi ta kolektiv imel možnost strokovno znanstvenih prispevkov k ugotovitvam delovne medicine. Skratka nova ambulanta odpira kolektivni možnosti izredno bogatega in plodnega dela.

V novi ambulanti so vsi potrebni prostori za splošno ordinacijo, za rentgen, centralno kartoteko, nadalje prostori za zobno ambulanto, za psihologa dela, za patronažno sestro, laboratorije, za osebe in podobno.

Ob otvoritvi nove obratne ambulante sta kolektiv Cinkarne kot tudi ambulante čestitala pomočnik sekretarja za zdravstvo LRS dr. Saša Cvahar ter predsednik sveta za zdravstvo pri OLO Celje dr. Marjan Bele. Slavnosti pa so se poleg ostalih udeležili še Cveto Pelko, Franc Rupel, dr. Janez Lovšin, Milan Loštrk in drugi.

Celjski TRG

Krompir 30 (35-40), čebula 100-120 (100-150), česen 160 (100-200), fižol stročji visok 90-100 (100-120), fižol, stročji nizok — (80-100), fižol, zrno visok 90-130 (150), solata 40-50 (50-80), špinata — (100-150), cvetoča 50-70 (60-100), radič — (100), ghorvt 30-40 (40-60), peteršilj 100 (120-150), pesa 30-70 (60-80), rabarbara — (140), koleraba 30-40 (40-80), redkev — (40), redkvice — (100), korenček 60-75 (60-80), paprika 160-180 (—), paradiznik 90-120 (—), gobe sveže — (200-500), jabolka 70-80 (50-80), hruške 70-104 (90-110), maline — (200-250), marelice 80-120 (70-100), borovnice — (100-150), jagode — (350), jaja 23 (23-25), kokoši — (700-1000), piščanec — (480), zajci — (250-800).

Tg je bil dobro založen. Se vedno pa primanjkuje perutnine in jajc. Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor.

KRONIKA NESREČ

Antonija Stefančič z Vranskega je padla s skednja in si poškodovala glavo, roko in nogo. — Ivan Ravnak iz Zdobrovi se je pri delu poškodoval oko. — Pri padcu s koleškom si je nogo poškodoval Rafael Trobič iz Bečovnika. — Dušan Boršič iz Ljubljane je v Grobelnem padel z voza in si zlomil roko. — V Saleku pri Velenju je kača pičila 14-letno Danico Dobelšek. — Amalija Videnski s Kernnikove ulice je padla in dobita poškodbe v kolku. — Janez Kovčič je v Bonarju pri Pristavi padel s češnje in si zlomil nogo. — Ježe Stampe iz Trnovlj si je pri delu poškodoval hrbtenico. — Marija Moskon iz Vetrnačka je padla in si poškodovala nogo.

NOVA STOJNICA

Te dni se je na ograjenem prostoru, na vogalu doma OF, pojavila lična stojnica, na kateri so razporejeni najrazličnejši spominki, pa tudi razglednice. Kot vse kaže, se je za to celjsko novost zavzelo domače Olepševalno in turistično društvo.

PLENUM STRELCEV

Jutri, v soboto 15. t. m. se bo ob petih popoldne začel v posebni sobi Zdraviliškega doma na Dobrni plenum Okrajnega strelskega odbora. V osrednji točki dnevnega reda bodo razpravljali o vlogi občinskih strelskih odborov pri utrjevanju strelskih družin.

Kakor hitro so na ljudskem kopališču v Celju začele delovati čisti naprave, že so z vodo napolnili tudi otroški bazen. Tako so tudi najmlajši kopalci dobili svoj prostor, kjer se v toplih dnevih igrajo po mili volji

Celjska revija

ŽNK CELJE novi član SCL

V nedeljo je bila v Ljubljani povratna in hkrati zadnja tekma kvalifikacijskega turnirja za vstop v slovensko consko ligo, v kateri sta se pomerila domači Grafičar in enajstorica železničarskega nogometnega kluba iz Celja. Kakor v prvi tekmi, ko so Celjani povsem nadigrali grafičarje, tako je premoč železničarske enajstorice prišla do izraza tudi v povratnem srečanju. Navzlic temu, da so imeli gostje v obeh polčasih več od igre, so zabil en sam gol, ki ga je dosegel odlični Belcer.

S to povsem zasluženom zmago so si Celjani zagotovili mesto v družbi najboljših slovenskih nogometnih enajstoric. To je lep uspeh; rezultat trdega in požrtvovalnega dela. Tako bo imelo Celje tudi v naslednji tekmovalni sezoni v tej ligi dva predstavnika — Kladivarja in ŽNK Celje.

V odlični tekmi je zmagovalno moštvo nastopilo v naslednji postavi: Radošević-Perovič, Vidmar-

Tudi lovci

Obletnico dneva vstaje ter praznik Celja bodo počastili tudi lovci, člani družine Hum. Tako bodo v nedeljo, 23. julija pripravili pri Petričku tekmovalje v streljanju na glinaste golobe.

Igralci ŽNK Celja

POKAL — ZA EKIPO LJUBLJANSKE GARNIZIJE

Minuli četrtek in petek je bilo na stadionu Borisa Kidriča atletsko prvenstvo pripadnikov zagrebške vojne oblasti. Zanimanje za ta nastop je bilo upravičeno, saj so mnogi rezultati govorili o visokem nivoju atletike v armadi. Razen tega pa smo videli tudi nekatere znane atlete in reprezentante, kot Grujiča, Murata, Zičiča, Tomišiča itd. Izredno dobi so bili rezultati pri skoku v višino, kjer je Zičič postavil nov rekord JLA z rezultatom 186 cm, ki pa žal ne bo pri znan, ker so potrjeni le tisti vrhunski rezultati za rekorde JLA, ki so doseženi na vsearmijskem tekmovalju.

V ekipnem ocenjevanju je zmagala ekipa Ljubljane z 25.535 točkami, drugi so bili Celjani 22.975, tretji tekmovalci iz Zagreba 20.892 in četrti atleti reške garnizije z 19.841 točkami. V posameznih disciplinah pa so zmagali: 100 m: Ganza (L) 11,9; 400 m: Grujič (Z) 49,6; 800 m: Grujič (Z) 1:52,2; 1500 m: Ambržane (L) 4:02,0; 5000 m kros: Murat (Z) 11:40,6; 5000 m: Krstič (C) 16:31,8; 4 krat 100 m: Ljubljana 46,1; 4 krat 400 m: Ljubljana 3:40,4; višina: Zičič 186, Tomišič (oba C) 185; daljinar: Spasojević (R) 6,47; troskok: Sapek (L) 13,58; disk: Popovič (C) 40,0; krogla: Popovič (C) 14,10; kopje: Kač (R) 55,15. Zelo zanimivo je bilo tudi tekmovalje v peterboju, kjer je nastopilo osem atletov. Zmagal je Pero Duvjak iz Ljubljane, ki je zbral 2.855 točk. Predstav-

nika celjske garnizije Jaramaz in Vladičič sta se plasirala na tretje oziroma četrto mesto. Kakor na začetku, ko je tekmovalce pozdravil generalni major tov. Hočevar, tako je bila tudi ob zaključku uspešega dvodnevnega mitinga krajša slovesnost, pri kateri je zmagovalna ekipa Ljubljane prejela v dar lep pokal. Iz vrst najboljših tekmovalcev je bila sestavljena reprezentanca zagrebške vojne oblasti, ki bo 21. in 22. tega meseca prav tako v Celju, nastopila na vsearmijskem prvenstvu.

NE POZABITE!

Dne 21. in 22. julija bo na stadionu Borisa Kidriča v Celju vsearmijsko prvenstvo v atletiki. Nastopili bodo najboljši atleti vseh štirih vojnih oblasti, nadalje mornarice, letalstva in garde. Vsekakor izreden in visoko kvaliteten športni dogodek, ki sodi med največje športne prireditve pripadnikov JLA v počastitev dvajsete obletnice revolucije. Zato, ne pozabite na ta datum!

Vodnik Boško Jaramaz, odlični peterbojci celjske ekipe JLA

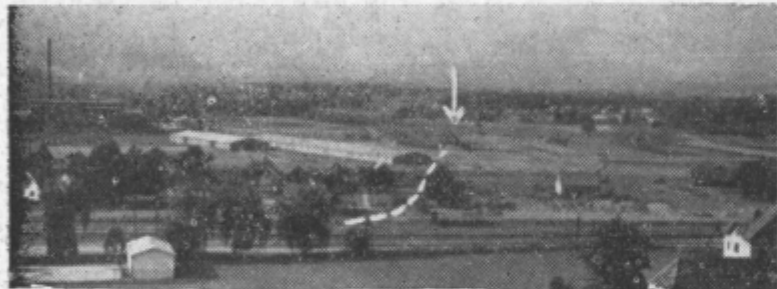

Abdul E' Krim in Mehmed Junis BORCA PRVE CELJSKE ČETE STA BILA PALESTINSKA ARABCA

Med borci prve celjske čete, ki so 27. avgusta po junaškem boju v gorečem mlinu pod Sentrupretom tragično padli, sta bila tudi Junis in Krim. Generalpodpolkovnik Peter Stante-Skala, ki je bil drugi komandir čete v svojih spominih pravi, da sta bila odločna in pogumna borca. O obeh borcih, ki jih je slučaj zanesel med celjske prvoborce, se doslej ni vedelo nič zanesljivega. Nekateri so bili mnenja, da sta bila Novozelanci, drugi pa spet da sta bila Arabca.

Posrečilo se nam je priti do zanesljivih podatkov, ki so močno razjasnili slučaj, ki je za prve partizanske grupe v Sloveniji gotovo posebnost. Podatke smo dobili pri Vladi in Dušanu HERCOGU:

Cret... Kraj, kjer sta v julijski noči iz transporta skočila Junis in Krim. Bele črte kažejo smer njunega bega, puščica pa hišo, kjer so med vojno živeli Hercogovi, gostitelji obeh beguncev do odhoda v partizane

Hercogovi so stanovali v hiši v Čretu številka 71, v zadnji hiši na sedanji Drameljski cesti. Hiša je bila takrat bolj na samotni kot je danes, sredi polj nasproti novozgrajene Tovarne organskih barvil.

Bilo je prve dni julija 1941. Hercogovi so rahlo spali. V stalni napetosti v dne, ko so Svabi selili zavedne Slovence, so pričakovali najhujše.

Tista noč je bila hladna. Nekako med tretjo in četrto uro zjutraj je Dušan Hercog slišal pritajeno trkanje. Sprva je pomislil na gestapovce, ko pa je treznejše pomislil, da bi gestapo gotovo povzročila večji truš, je šel odpirat.

Na odprti verandi pred vrati je presenečen zagledal dva moška. Eden se je pravkar pobiral s tal, drugi pa stal z dvignjenimi rokami in vpraševal po angleško:

— Are you German? Ste Nemec?

Dušan je hitro ocenil položaj in oba moža, odvrnil njun sum in ju

spravil v hišo. Kmalu so bili vsi na nogah...

Hercogovi so gledali oba mlada moža. Eden je bil naseden, drugi visok. Ne, gestapovska maskera-da to gotovo ni bila. Bila sta temnopolta in oba ranjena. Večji je imel na sebi angleške vojaške hlače, srajco, pulover in čepico. Imel je do krvi obdrnjeno brado. Manjši je bil le v kratkih spodnjicah, v vojaški bluzi. Imel je rano na glavi. Oba sta bila bosaa, okrvavljena, preplašena in drgetala sta od hlada, saj sta se po vseh štirih plazila skozi rosno travo.

Hitro so ju nahranili, jima očistili rane in ju obvezali.

Nihče od Hercogovih ni znal angleško, toda za prvo silo so se sporazumeli. Bilo je jasno, da sta pripadnika angleških kolonialnih čet, ki sta uspeša pobegniti z vlaka. Tiste dni so skozi Celje vozili številni transporti zavezniških vojakov na poti v ujetniška taborišča...

Naslednje dni so pri Hercogovih premagovali jezikovne težave. Pomagali so si s kretnjami rok in slovarji. Preko Krušiča in Lenke Gabrovčeve so bili o beguncih obveščeni tudi celjski aktivisti.

Povrnimo se k obema »Angležema«. S pomočjo slovarjev so Hercogovi o njiju zvedeli kdo in od kod sta. (Tak droben angleško-nemški slovarček je tov. Hercog pred nevi ponovno našel, v njem pa njuni imeni in kraj od koder sta. To je poleg arabskega podpisa enega od obeh zelo važen in zanesljiv dokument).

Manjši je bil Abdul E. Krim, narednik, star enaindvajset let. Govoril je odlično angleško. Višji je bil Mehmed Junis, vojak, star 19 let. Krim je bil po poklicu sedlar, Junis pa kmečki sin. Poročen je bil le Krim. Oba sta doma iz Djurulusma (kraj je zapisan fonetično in bi bilo zaenkrat nemo-

goče ugotoviti točno ime) v Palestini. Ker pa so se med tem časom politične meje Bližnjega Vzhoda spremenile, je težko reči ali je njuna ožja domovina v sedanjem Izraelu, Jordanu, Libanonu ali pa v sirijskem delu Združene arabske republike.

Mehmed Junis in Abdul Krim sta bila ujeta na Kreti, kjer se je toliko veliko angleških kolonialnih čet, med temi tudi Novozelanci, zato so bila mnenja o narodnosti obeh zelo deljena. Nemci so z ujetniki grdo ravnali. Zato so mnogi poskušali pobegniti. Junis in Krim sta povedala, da sta skočila iz vozečega vlaka (na rampi v Čretu) in se pri tem potokla. Njun pobeg je bil gotovo organiziran, saj sta mislila, da sta izskočila v Zidanem mostu, za katerega sta vedela, da je na novi meji med Nemčijo in Italijo. Toda kaj več o tem očitnem načrtu Hercogovi niso zvedeli...

(Dalje prihodnjic)

Pretekli teden je ves kulturni svet pretresla nepričakovana novica o nesrečni smrti enega največjih ameriških pisateljev Ernesta Hemingwaya. Po daljši bolezni se je znova odpravil na lov, pri čiščenju puške pa se je orožje sprožilo...

Ernest Hemingway je bil rojen pred 63 leti v Michiganu v Ameriki. Divjina mičigenskih gozdov

Ernest Hemingway — Nobelov nagrajenec, najvidnejši pisatelj našega časa je mrtev.

Četrtek, 15. junija: ... V Novi sem prišel že dopoldan. »Laborja« še ni bilo v luki. Da bi si pregnal pričakovanje in nestrpnost sem se »sprehodil« z avtobusom do Selc. No, ni dolgo trajalo, ko sem v kanalu zagledal »Laborjeve« jambore. Vedel sem kakšna ladja je, saj sem jo večkrat videl v Piranu. Zdaj se je začela tekma. Pohitel sem nazaj v Novi, da bi bil pred ladjo v luki. Toda znova sem bil malce razočaran. Nisem se smel vkrcati, ker je ladja s po-

ga je privlačila že kot dečka, kot mladenič pa je že začel izpovedovati svoje vtise s pisano besedo. To kar je pisal, kar je ljubil in spoštoval, to je bil Hemingway tudi sam. Odločen, preprost, pogumen in odkritosrčen. Svoje romane, novele in reportaže je doživljal in je v tem popolnoma podoben svojemu rojaku Jacku Londonu.

KOMU ZVONI? ZVONI TEBI!

Proti koncu prve svetovne vojne se je Hemingway kot vojni dopisnik znašel na evropskem bojišču. Tu je nastal njegov znameniti roman, ki je gola obsodba vojne — »Zbogom orožje«.

Po vojni je kot pisatelj pisal o »izgubljeni generaciji«, veliko je potoval, njegova strast pa so bile bikoborbe, potovanja, lov in nevarnosti.

Ko se je svobodoljubni in napredni svet spoprijel prvič s fašizmom, je Hemingway spet krenil na pot. Doživel je špansko revolucijo, ki jo je opisal v impresivnem romanu »Komu zvoní«. Ob izbruhu druge svetovne vojne se

je nemirni pisatelj najprej priključil Kitajcem v boju proti Japoncem, pozneje pa je bil na strani francoskih partizanov.

Hemingway je bil umetnik, katerega življenje samo je bilo razburljiv roman. Prepotoval je Afriko, lovil zveri, se boril s naravo in stihijo. Padel je z letalom ob tla, se ponesrečil, potem se je izliljal in prijel za pero. Nastala je čudovita reportaža »Sneg na Kilimandžaru«. S svojo jahto je križaril po Karibskem morju, leta je živel med Kubanci in tam zasnoval svojo mojstrsko novelo »Starec in morje«. Bil je telesno krepak, bradat, pisal je stoje in v dušku, po-

tem pa spet v dušku krenil na nova potovanja, novim doživetjem nasproti. Kot je živel, je tudi umrl nenavadno: — Komu zvoní?, vprašuje v posvetilu svoje knjige in odgovarja: — Zvoni tebi! —

TA EMANCIPACIJA

Dekleti se srečata in se sredi ulice navdušeno poljubujeta. To vidi mlad moški in neubojljivo zabunda:

— Tako je to dandanes! Ženske se vse preveč ukvarjajo s stvarmi, ki pripadajo moškemu spolu... —

c. k.

Saj razumete?

(KOZERIJA)

Se dobrih reči se preobješ, kaj se ne bi slabih. Saj razumete?

Nekje se je nabralo preveč birokratov, ki so nekoč bili dobri, zdaj pa so postali cokolje. Saj razumete, ali ne?

Toda tam niso razumeli novega časa, pa so po birokratsko reševali problem. Zmanjšali bomo število birokratov in birokracije bo manj, so si dejali.

Kadar potegne vihar čez planjavo, podere le krhko rast, trdožive bilke imajo pregloboke korenine, da bi jih izruval. Tako

so tudi storili. Dali so sapam svobodo, da se je razvila v hrupen pišč, kar pade naj pade... Toda kot ima vse svoje stopnje, jih ima tudi birokracija. Hilarhija je trdoživa reč. Zato so birokrati višjega »ranga« proglasili nedotakljivost svojih vrst. Napisali so ganljive odpustnice, namenjene onim na nižji lestevici birokracije.

Toda ker že tako čas vleva in ker z ljudmi ne kaže ravnati kot s številkami (kak čudovit napredek), so se odločili za human postopek. Odpustnice so izročili človeku, ki je bojda imel odnos in nastop, ki je z dobročutnim pogledom poškillil čez naočnike in z nasmehom podiral ovire največjim težavam z učinkovito krilatice: — Saj razumete? —

Tako je šel naš »vrtinar« s trnjem v rokah med ljudi... Trkal je na vrata, zavijal med grede hišnih vrtov, plezal po stopniščih, lezel v kleti, se potil ob pripeki in se zamakal v potu svojega obraza. Trudil se je, da bi ublažil presunljive novice, se nasmihal, dopovedoval in tolažil: Saj vendar razumete? Živemu človeku se vse pripeti, tudi najneverjetnejše reči. Zelo mi je žal! Sočustvujem! Toda saj razumete?...

Kup »trnjevih« pol belega, a s črnim popisane papirja se je manjšal v njegovem naročju. Pri vsakih vratih eden manj, po vsakem nasmehu in izrečenem sočutju. Poteklo je dopoldne, minil je obed in večer se je kradel v hodnike in na stopnišča. Raznašalec je štel preostale liste... Skelele so ga oči in obrazne mišice so se od nasmihanja utrudile. Še malo in težavna pot bo končana... Zleknil bo utrujene noge po kavču in razmišljal o življenju, ki preseneča. Osemindeset, devetintrideset... Toda kaj za vruga je to. Prebledel je od strahu. Smeh mu je uplahlil.

Cisto natančno je vedel, da so napisali štirideset odpustnic. Kje je štirideseta? Jo je res izgubil, ali pa kje pustil dve? Nič, tako je sklenil, drugi dan bo vzel dopust in ponovil pot, da jo najde.

Ko pa je bolj mrtev kot živ prišel domov, ga je na mizi presenetila petdeseta odpustnica. Toda kot krpa je prebledel, glasila je na njegovo ime. Suha, brez tolažbe, brez nasmeha, brez krilatice: — Saj razumete? —

—ček

MILKO JAGODIČ: PRVO VKRCANJE

(odlomki iz dnevnika)

Mladi Celjan Milko Jagodič, dijak Srednje pomorske šole v Piranu, se je v juniju kot vsi drugi dijaki drugega letnika prvič vkrcal kot član posadke na ladjo LABOR, ki pripada veliki obalni plovbi, katera ima svoj sedež v Piranu. Bodoči pomoščak je že znan našim bralcem, saj nam je že nekajkrat poslal svoje prispevke iz Pirana.

Tokrat smo pomolili nos v njegov dnevnik, ki ga je pisal med vožnjo po Severnem Jadranu:

je bil prijazen, da me je hitro minila trema. Odkazal mi je kabino prvega oficirja, ki je bil ta čas na drugi dolžnosti. Zelo pomembno je bilo tudi to, da sem se hitro seznanil tudi z ladijskim kuharjem, no zakaj je jasno... Med posadko je bilo pol Slovencev, pol Hrvatov...

Doživetij za prvi dan je bilo dovolj. Po krajšem sprehodu se v svoji prijazni kabini hitro zaspal.

Nedelja, 18. junija: ... Ze tretji dan sem na »Laborju«. Od večeraj popoldan plujemo. V Novem smo natovarjali les za Benetke. Moje služba ni bila težavna, še manj pa odgovorna. Skrbel sem za svežo pitno vodo z obale, pospravljaj sem kapitanovo kabino, čistil krmilarnico. No, to vse skupaj ni dalo dela za nekaj ur.

V soboto me je barba prvokrat spustil h krmilu. Moram reči, da sem bil »živčen«. Spočetka sem vozil »slalom«, pa me je kapitan kmalu spravil v red. Kapitan, to sem opazil, nikomur preveč ne zaupa krmila. Ne vem kdaj je sploh spal? Vsem je rekel »lacman«. Bržčas je s tem mislil »Laridsmanne«, ali po naše »ko-

penske podgane«...

Istrski polotok je za nami... Morje je malce razburkano. Moje občudovanje mnenje o »Laborju« je nekoliko upadlo, ker nas je elegantna in bleščača potniška ladja Jadran s svojimi sedemnajstimi vozli prehitela kot »prešiša« Mercedes polžastega Spačka.

Ladja na morju je osamljen otok, v tujini pa košček domovine pod nogami